

ΠΑΝΑΓΗ ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἀντίτυπα 20.000

Ἀριθμ. Εγκριτικῆς ἀποφάσεως 50168—10/7/1936

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ
2005 ΣΤΑΔΙΟΥ 46
1937

Ε34/8

ΠΑΝΑΓΗ ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

18
30/15

ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἀντίτυπα 20.000

Ἀριθμ. ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως 50168—10/7/1936

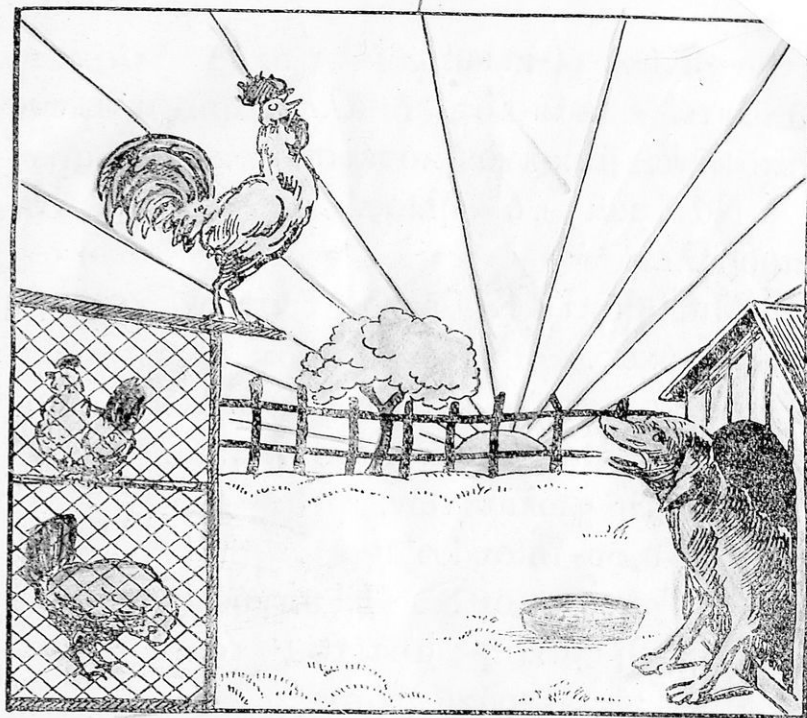
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ 'ΕΡΕΤΙΑΣ',
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ 46 Α. Ε.
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 46
1937

Τὰ γνήσια αντίτυπα φέρουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

Συμφωνία

Τυπογραφεῖον ΑΡΝΙΩΤΗ - ΣΕΡΓΙΑΔΗ — Ψαρρομηλίγκου 22

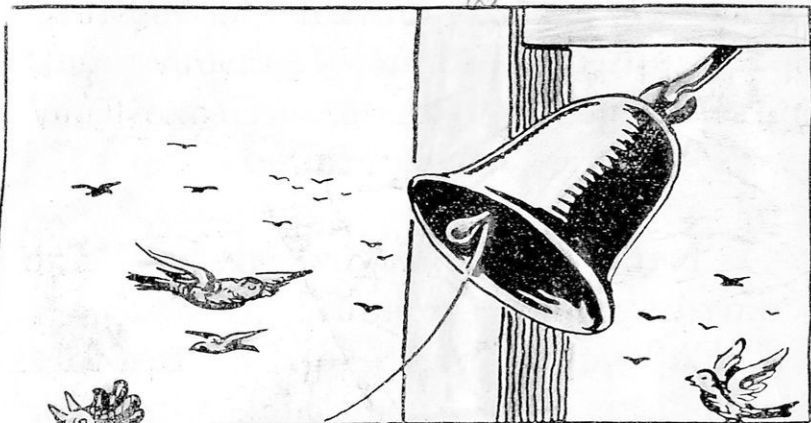
Εις. 1.

1. Τὰ ζῶα ζυωνοῦν.

1

Αὐγή. Χαράματα. Ὅλοι κοιμούνται.
Ἦσυχία μέσα στὰ σπίτια. Ἦσυχία ἔξω
στοὺς δρόμους.

— Κου-κου-ρίκοοο! Ξη-με-ρώ-νει ει!
ἀκούεται ξαφνικὰ ἢ δυνατὴ φωνὴ
τοῦ πετεινοῦ.

Εἰκ. 2.

2. Ἡ Αὐγή.

Στὴ φωνὴ τοῦ πετεινοῦ
 κρύβονται τὰ νυκτοπούλια,
 καὶ στὰ βάρη τ' οὐρανοῦ
 σβύνουν τ' ἄστρα, τρέμει ἡ Πούλια

Τὰ γοργόφτερα πουλιὰ
 νὰ ξυπνήσουν δὲν ἀργοῦν.
 Μὲ γλυκύτατη λαλιὰ
 τὸ Θεὸ δοξολογοῦν.

Ἄπὸ πέρα ἠχολογᾷ
 ἡ καμπάνα χαρωπὴ
 καὶ ὁ παπᾶς σιγὰ-σιγὰ
 πάει τὸν ὄρθρο του νὰ πῆ.

Ἰ. Πολέμης

Είκ. 3.

3. Τὰ παῖδιά σου ἐκκλησία.

1

Καλὴ μέρα, παιδιά μου, ὦρα νὰ
σηκωθῆτε, φωνάζει ὁ ἥλιος ἀπὸ
ψηλά.

Ἦλθε στὴ στέγη καὶ στὴν αὐλή.
Ἀνέβηκε στὴ μουριά, στὸ παράθυρο.

— Σηκωθῆτε, παιδιά, ἀκόμα στὸ κρεββάτι;

— Θὰ κοιμηθοῦμε λιγάκι ἀκόμα, εἶπε ἡ Λιλίκα καὶ ἐγύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρό. Σήμερα εἶναι Κυριακή, δὲν ἔχομε σχολεῖο.

Μὰ ὁ ἥλιος ἐχώθηκε ἀπὸ μιὰ σχισμάδα τοῦ παραθύρου καὶ ἐπήδησε στὸ κρεββατάκι τῆς Λιλίκας. Ἐπαιξε λίγο μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά της καὶ τῆς ἐγαργάλισε τὰ βλέφαρα.

Ἡ Λιλίκα ἀνοιξε τὰ μάτια της καὶ εἶδε νὰ μπαίνει ἀπὸ τὴ χαραμάδα μιὰ ἀκτίνα ὀλόϊσα, σὰν τεντωμένη μεταξωτὴ κορδέλλα.

Ἀμέσως ἐπήδησε κάτω, ἐφόρεσε τὰ ὑποδήματά της, καὶ ἔτρεξε νὰ πλυθῆ.

— Εἶναι Κυριακή, ἐσυλλογίσθηκε, καὶ θὰ πᾶμε στὴν ἐκκλησία.

2

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἐκτύπησε καὶ ἡ καμπάνα.

Ὁ Κωστάκης, ποὺ ἀκούσε τὸν ἤχο

στον ύπνο του, εϋρέθηκε με μίας
δρῦός.

Δὲν ἐπέρασε πολλή ὥρα καὶ τὰ
παιδιά στὸ δρόμο ἐτραβοῦσαν γιὰ
τὴν ἐκκλησία μετὴ μητέρα των.

Ἐπάνω στὸ λόφο ἔλαμπε τὸ ἐκκλη-
σάκι, ὀλόασπρο στὸν ἥλιο. Τρία
κυπαρίσσια ἐψήλωναν κοντὰ του,
πρασινόμαυρα. Τὸ προαύλιο ἦτο
πλατύ, γεμάτο ροδοδάφνες καὶ
τριανταφυλλίες.

3

Τὰ δύο ἀδελφάκια, πιασμένα ἀπὸ
τὸ χέρι, ἔφθασαν, ἐμπῆκαν μέσα,
ἔκαμαν τὸ σταυρό των καὶ ἀναψαν
δύο κεράκια.

Τί ὥραία ποὺ ἦτο!.. Λαμπάδες
ἀναμμένες. Ὁ παπᾶς ἐθυμιάτιζε.
Οἱ ψάλτες ἔψαλλαν.

Ἡ Παναγία ἐκρατοῦσε τὸ Χριστό,
μικρὸ παιδί, στὰ γόνατά της.

Μετὰ τὴ λειτουργία τὸ προαύλιο
ἐγέμισε κόσμο.

Στὰ σκαλιὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ Λι-
λίκα ἄφησε τὸ χέρι τοῦ Κωστάκη
καὶ ἐπροχώρησε στὴν ἄκρη. Ἐκεῖ
ἐστάθηκε, ἔσκυψε καὶ κάτι ἔβαλε
σ' ἓνα χέρι.

Τὸ χέρι ἦτο ἐνὸς τυφλοῦ...

4

Εἰκ. 4.

Εἰκ. 5.

4. Φθινόπωρο.

1

Τὸ περιβόλι τοῦ μπάριμα Μήτρου
 εἶναι τὸ μεγαλύτερο στὸ χωριό.
 Τί ροδιές! Τί κυδωνιές! Τί ἀχλαδιές!
 Τί μηλιές! Γεμάτα τὰ δένδρα καρπό.
 Γέροννουν τὰ κλωνάρια ἀπὸ τὸ βάρος.
 Ὁ μπάριμα Μήτρος τὰ καμαρώνει

— Καλὰ τὰ πᾶμε ἐφέτος, λέγει.
Δόξα σοι, ὁ Θεός.

— Μά, παπποῦ, τί «καλὰ τὰ πᾶμε»!
τὸν ἐρωτᾷ τὸ ἐγγονάκι του, ὁ μικρὸς
Θύμιος. Κοίταξε τὰ φύλλα, τί κίτρινα
ποὺ εἶναι! Ἡ γῆ, κάτω, εἶναι γεμάτη
ἀπὸ τὰ πεσμένα φύλλα τῶν δένδρων.
Γιατί, παπποῦ;

— Παιδί μου, ἔχομε Φθινόπωρο.
Δὲν τὸ ξέρεις; Γι' αὐτὸ κιτρινίζουν
καὶ πέφτουν τὰ φύλλα, ἀπάντησε
ὁ παπποῦς καὶ ἔφυγε βιαστικός.

2

Ἄπὸ μακροῦ ἐφάνηκε τὸ ἀμάξι
τοῦ κῦρ Λάμπρου. Ὁ κῦρ Λάμπρος
ἀγόραζε φρούτα ἀπὸ τοὺς περιβολά-
ρηδες καὶ τὰ ἐπουλοῦσε.

Ὁ μπάρομπα Μητρος τὸν ἐβοήθησε
νὰ κατεβάσουν τὰ κοφίνια ἀπὸ τὸ
ἀμάξι. Ἐπειτα ἐμπῆκαν στὸ περιβόλι
καὶ ἄρχισαν νὰ κόβουν τοὺς ὄρμιους
καρπούς. Κόβουν τοὺς καρπούς καὶ
γεμίζουν τὰ καλάθια καὶ τὰ κοφίνια.

— Σταφύλια θὰ πάρης, κῦρ Λάμπρο;
— Καὶ βέβαια θὰ πάρω.

— Τί σταφύλια; ἐρωτᾷ ὁ Θύμιος.

— Ραζακὶ καὶ μοσχᾶτο, φωνάζει ὁ κύρ Λάμπρος.

Ὁ Θύμιος παίρνει τὸ ψαλίδι καὶ ἀρχίζει νὰ κόβῃ τὰ τσαμπιὰ καὶ νὰ τὰ βάζῃ μὲ προσοχὴ στὰ κοφίνα. Τὴν ξέρει καλὰ αὐτὴ τὴ δουλειά.

3

Κατὰ τὸ μεσημέρι ὅλη ἡ ἐργασία εἶχε τελειώσει. Τί ὥραϊα ποὺ ἦσαν τὰ κοφίνα ἀραδιασμένα, γεμάτα καρπό. Νά, τὰ κίτρινα κυδώνια, τὰ κόκκινα ρόδια. Νά, τὰ ἀχλάδια τὰ μυρωδάτα, τὰ σταφύλια, κίτρινα σὰν κεχρομπάρι.

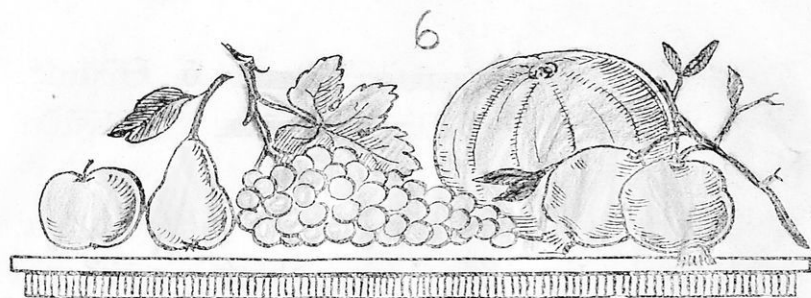
Σὲ λίγο τὸ ἀμάξι ἐξεκίνησε.

— Γκρορ!.. γκρορρ!.. γκρορρρ!.. ἔκαμαν οἱ ρόδες του ἀπὸ τὸ φορτίο.

— Κύρ Λάμπρο, θὰ ἔλθῃς καὶ αὔριο; φωνάζει ὁ μπάρομπα Μῆτρος.

— Δὲν ξέρω. Ἄν ὁ καιρὸς εἶναι καλός, θὰ ἔλθω.

Ἔτσι εἶναι τὸ Φθινόπωρο. Δὲν ξέρει κανεὶς τί καιρὸ θὰ κάμῃ τὴν ἄλλη μέρα. Θὰ ἔχῃ ἥλιο ἢ θὰ βρέξῃ;

Εἰκ. 6.

5. Τὸ μανάβικο.

1

Κάθε ἀπόγευμα ὁ Μανόλης, μόλις σχολάσει, τρέχει στὸ μανάβικο τοῦ πατέρα του. Εἶναι ἓνα μικρὸ μαγαζι, στὴ γωνιά τοῦ δρόμου.

Ὁ Μανόλης βάζει μιὰ παλιὰ ποδιὰ καὶ ἀρχίζει τὴ δουλειά.

Τί καλὸ παιδί! Ὅλες τὶς δουλειὲς τοῦ μαγαζιοῦ τὶς ξέρει. Ξέρει τὶς τιμές, ξέρει νὰ ζυγίση. Μὰ πιδὸ πολὺ τοῦ ἀρέσει νὰ στολίσῃ τὰ φρούτα καὶ τὰ λαχανικά.

2

Κοιτάξετε, τί ὄραϊο μαγαζι! Τί χρώματα! Στὴν ἄκρη τὰ κοφίνια μὲ τὶς κατακόκκινες ντομάτες. Ἐπειτα τὰ

σταφύλια, μαῦρα, κοκκινωπὰ ἢ κίτρινα.
Ἔχει ἀκόμα καὶ πεπόνια τὸ μανάβικο.
Βρίσκονται στὸ βάθος, βαλμένα στὴ
γραμμὴ, κοντὰ στὰ καρπούζια.

Ἔχει καὶ μεγάλα, ἀφράτα κυδώνια!
Νάτα! Δεμένα ἀπὸ τὸ κοτσάνι καὶ
κρεμασμένα ψηλὰ στὴν ὄροφή.

Μὰ τὸ πιὸ ὠραῖο στόλισμα τοῦ
μαγαζιοῦ εἶναι τὰ μῆλα. Τί χρῶμα
καὶ τί μυρωδιά! Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ
εἶναι κίτρινα καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη
κόκκινα. Ὁ Μανόλης, λοιπόν, ξέρετε
τί κάνει; Βάζει τὰ μισὰ μῆλα ἀπὸ
τὴν κόκκινη μεριὰ καὶ τὰ μισὰ ἀπὸ
τὴν κίτρινη.

Ἄμὲ τὰ κάστανα; Δυὸ κοφίνια γεμᾶτα.
Ἀπὸ τὸ δρόμο, ποὺ περνᾶτε, μυρίζουν
τὰ ροδάκινα, ὀλοστρόγγυλα, χνουδωτά,
κιτρινοκόκκινα. Πῶς στολίζουν!

Ναί. Τόσα πολλὰ φρούτα ὑπάρχουν
στὸ μανάβικο τοῦ Μανόλη.

3

Νά καὶ ἡ κυρὰ Λένη, ποὺ ἔρχεται
νὰ ψωνίση.

— Ραδίκια ἔχεις, Μανόλη; ἐρωτᾷ.

— Ἔχω. Καὶ πολὺ ὄραϊα μάλιστα,
ἀπαντᾷ ὁ Μανόλης.

— Πόσο τὰ δίνεις;

— Ὅκτὼ δραχμές.

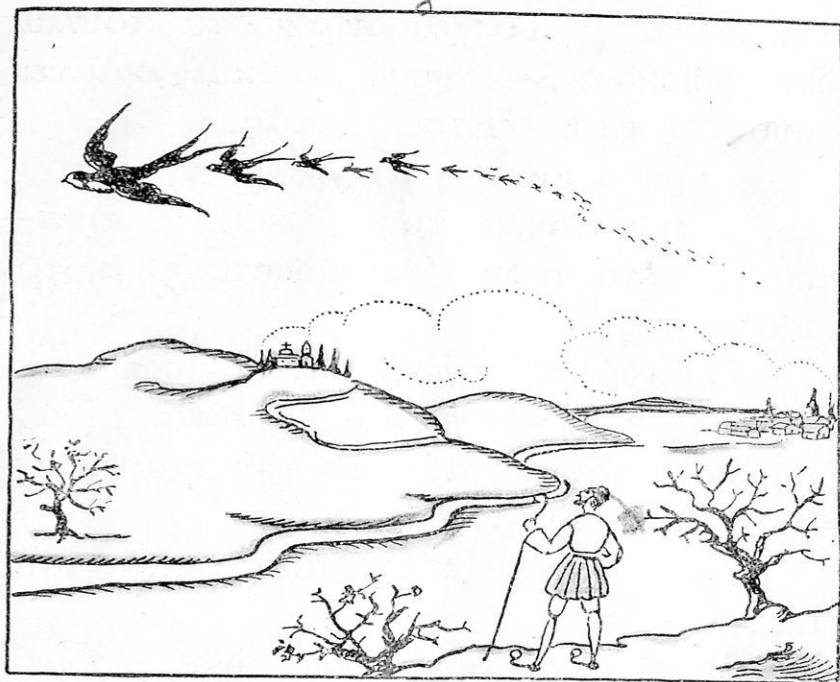
— Βάλε μισὴ ὀκά, λέγει ἡ κυρὰ
Λένη.

Ὁ Μανόλης ζυγίζει τὰ ραδίκια,
τὰ δίνει καὶ παίρνει τὰ λεπτά.

7

Εἰκ. 7.

Είξ. 8.

6. Τὸ μακρινὸ ταξίδι.

1

Πολὺ φοβισμένο ἦλθε μιὰ μέρα τὸ χελιδονάκι, τὸ Μαυρουλιό, στὴ φωλίτσα.

— Μανούλα, μανούλα, ἐφώναξε. Τί θὰ γίνουμε; Θὰ ἔλθῃ ὁ χειμῶνας καὶ θὰ πεθάνουμε ἀπὸ τὸ κρύο καὶ

τὴν πείνα. Τὸ χειμῶνα τὰ πουλιὰ
δὲν βρίσκουν τροφή καὶ κάμνει
κρῦο δυνατό. Ἔτσι ἔμαθα.

— Χρυσό μου, μὴ φοβᾶσαι, τοῦ
εἶπε ἡ μανούλα του καί, τσίπ-
τσίπ, ἐτσιμπησε χαϊδευτικὰ τὸ
παιδάκι της.

— Μανούλα, ἐγὼ θὰ ἀρχίσω νὰ
μαζεύω τροφή γιὰ τὸ χειμῶνα. Νά!
Ἔφερα μὰ μυῖγα νὰ τὴν κρύψωμε,
εἶπε πάλι τὸ χελιδονάκι.

Ἡ μητέρα του ἐγέλασε καὶ τοῦ
εἶπε :

— Ἐμεῖς τὰ χελιδόνια δὲν ξέρομε,
τί θὰ εἰπῆ χειμῶνας. Ἐμεῖς φεύγομε
τὸ φθινόπωρο, μόλις ἀρχίσουν τὰ
πρῶτα κρῦα. Πηγαίνομε σὲ τόπους
μακρινούς καὶ ζεστούς.

— Καὶ βρίσκομε τροφή ἐκεῖ; ἐρώ-
τησε τὸ χελιδονάκι.

— Βέβαια, εἶπε ἡ μανούλα.
Ἄπὸ ὅλα βρίσκομε. Κουνούπια,
μυῖγες, καὶ ἄλλα ἔντομα πετούμενα.
Βρίσκομε ἀπὸ ὅλα τὰ καλά. Μὴ
στενοχωριέσαι, Μαυρουλιό μου.

Πραγματικά, μόλις άρχισαν τὰ κρούα, τὰ χελιδόνια έμαζεύθηκαν, πολλά πολλά μαζί, στὰ σύρματα τοῦ τηλεγράφου. Έπειτα έπέταξαν όλα πέρα μακρούά. Σε λίγο ήλθαν πάλι στὰ σύρματα και έξεκουράσθηκαν. Κατόπιν έπέταξε τὸ καθένα στὴ φωλίτσα του, νὰ κοιμηθῆ.

— Γιατί, μανούλα, έκάμαμε σήμερα αὐτὸν τὸν μεγάλο περίπατο; έρώτησε τὸ μικρὸ χελιδονάκι.

— "Α! τοῦ άποκρίθηκε ἡ μητέρα. Κάθε βράδυ, τρεῖς τέσσαρες μέρες, θὰ γίνεται αὐτὸς ὁ περίπατος. Έτσι θὰ συνηθίσετε σεῖς, τὰ μικρὰ χελιδονάκια, νὰ πετᾶτε μακρούά. Φεύγομε σὲ λίγες μέρες και πάμε στὸ μεγάλο μας ταξίδι.

Έχάρηκε τὸ πουλάκι, ὅταν άκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, γιατί ἦτο φθινόπωρο πιά και τὸ βράδυ εἶχε κρούο, άκόμα και στὴ φωλίτσα.

“Όταν ἦλθε ἡ μέρα νὰ φύγουν, ἔμαξεύθησαν πάλι τὰ χελιδονάκια στὰ σύρματα τοῦ τηλεγράφου. Τί φασαρία! Τί τιτιβίσματα! Τί φωνές! Τὸ καθένα ἠθελε νὰ εἰπῆ τῆ γνώμη του στὸ διπλανό του.

— Φοβᾶσαι; ἐρώτησε ἓνα φοβιτσιάρικο χελιδονάκι τὸ φίλο μας τὸ Μαυρουλιό.

— Μπά! Καθόλου. Τί νὰ φοβηθῶ; “Όταν κουρασθοῦμε, θὰ τὸ εἰποῦμε στὸν πατερούλη καὶ θὰ μᾶς πάρη στήν πλάτη του.

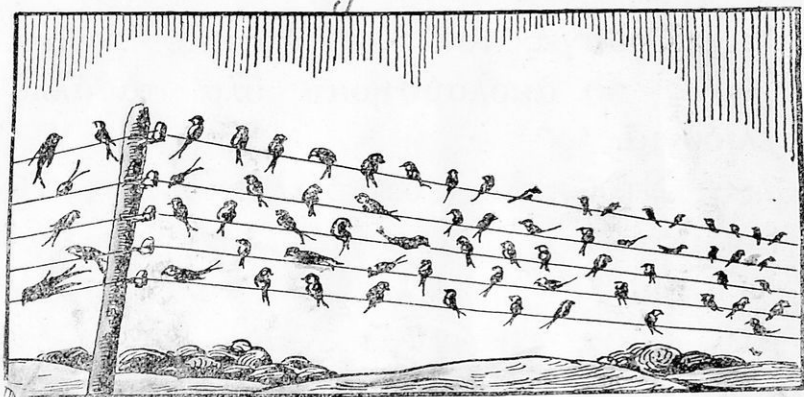
Ἔτσι εἶπε τὸ χελιδονάκι καὶ ἄρχισε νὰ πηδᾷ ἀπὸ σύρμα σὲ σύρμα, γιὰ νὰ δείξη, πῶς εἶναι παληκάρι.

Ὁ ἀρχηγός, ἓνα μεγάλο καὶ δυνατὸ χελιδόνι, ἐπήδησε στὸ πιὸ ψηλὸ σύρμα. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔβλεπε ὅλο τὸ κοπάδι. Ἐστάθηκε, ἐκοίταξε ὅλα τὰ πουλιὰ καλὰ-καλά. Ἐπειτα ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ φωνή:

— Τσσβτσβτσβτσίιτ... Καὶ ἄνοιξε

τίς φτεροῦγες του καὶ ἐπέταξε πρῶτο.
Εὐθύς τὸ ἀκολούθησαν ὅλα τὰ ἄλλα
χειιδόνια.

— Στὸ καλό, στὸ καλό.

Ειζ. 9.

7. Φύγανε τὰ χελιδόνια.

Φύγανε τὰ χελιδόνια,
 ἄδειες οἱ φωλιές,
 δὲ λαλοῦνε πιά τ' ἀηδόνια
 στὶς τριανταφυλλιές.

— Στὸ καλό, νὰ ξαναρθῆτε,
 πρόσχαρα πουλιά,
 καὶ ἄγγιχτη θὰ ξαναβροῆτε
 τὴν παλιὰ φωλιά.

«Μέλισσα»

Εἰκ. 10.

8. Εὐχαριστῶ.

1

Πολὺ πεινασμένος ἦλθε σήμερα
 τὸ ἀπόγευμα ὁ Μανολάκης ἀπὸ τὸ
 σχολεῖο. Σὰ νὰ τὸ ἤξερε ἡ μητέρα

του, τοῦ εἶχε ἐτοιμάσει γάλα καὶ ἓνα μεγάλο κομμάτι ψωμί μὲ γλυκό.

Πόσο εὐχαριστήθηκε ὁ Μανολάκης, ὅταν εἶδε νὰ ἀχνίζη τὸ γάλα ἐπάνω στὸ τραπέζι!

—Γιὰ σένα εἶναι ὅλα αὐτά, τοῦ εἶπε ἡ μητέρα.

Ὁ Μανολάκης ἐπῆρε ἀμέσως ἓνα ~~κάθισμα~~ καὶ ἄρχισε νὰ τρώγῃ. Ἡ μητέρα ἐστάθηκε λίγο, ἐκοίταξε τὸ παιδί της, σὰν κάτι νὰ ἐπεριμένε ἀπὸ αὐτό.

2

Ἐπειτα ἐφώναξε τὴ γάτα τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ Ψιψίνα ἦτο καθισμένη στὸ ξύλο τοῦ παραθυριοῦ. Μόλις ἄκουσε νὰ τὴν φωνάζουν, ἐπετάχθηκε. Ἐτρεξε ἀμέσως. Ἡ μητέρα ἐπῆρε τότε ἓνα κομμάτι τυρὶ καὶ τὸ ἔδωσε τῆς γατούλας. Ὅταν ἔφαγε ἡ Ψιψίνα τὸ τυρὶ της, ἄρχισε νὰ τριβεται στὰ πόδια τῆς μητέρας καὶ νὰ κάμνη ρόν, ρόνν, ρόννν...

—Ἀκοῦς τὴ γάτα, μητέρα; λέγει

ὁ Μανολάκης γελώντας. Γιατί κάμνει ἔτσι;

— Γιατὶ θὰ εἶναι εὐχαριστημένη, ἀποκριθῆκε ἡ μητέρα.

— Εὐχαριστήθηκε, πὺ τῆς ἔδωσες τυράκι;

— Ναί, ἀπαντᾷ ἡ μητέρα, καὶ μοῦ λέγει τώρα: «Εὐχαριστῶ, πὺ μὲ ἐθυμήθηκες καὶ μοῦ ἔδωσες τυρί. Εὐχαριστῶ».

3

Ἐπειτα ἡ μητέρα ἐπῆρε λίγο ψωμί, ἐπῆγε κοντὰ στὸ παράθυρο καὶ εἶπε:

— Ἐλα ἐδῶ, Μανολάκη, νὰ ἰδῆς.

Ἀπέναντι, στὸ πεζοδρομιο, ἦτο ξαπλωμένος ὁ Φόξ, ὁ σκύλος τοῦ γειτονικοῦ σπιτιοῦ.

Ἡ μητέρα τοῦ ἔρριξε τὸ ψωμάκι. Ὁ σκύλος, μόλις τὸ ἔφαγε, ἄρχισε νὰ κουνᾷ τὴν οὐρά του. Ἐπηδοῦσε πρὸς τὸ παράθυρο καὶ ἐγαύγιζε χαρούμενα.

— Βλέπεις, τί χαρὰ ἔχει ὁ σκύλος!

λέγει ἡ μητέρα. Εὐχαριστήθηκε, πὸν τοῦ ἔδωσα τὸ ψωμάκι. Θέλει τώρα νὰ μοῦ εἰπῇ «εὐχαριστῶ», ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ. Μολαταῦτα μοῦ τὸ λέγει, ὅπως μπορεῖ. Μὲ πηδήματα καὶ γαυγίσματα.

Ὁ Μανολάκη, ἐστάθηκε συλλογισμένος.

Τί νὰ συλλογίσθῃκε ἄραγε;

Εἰκ. 11.

9. Τὸ ἄρρωστο σκυλάκι.

1

Τί εὗρῆκε μὰ μέρα ὁ Φώτης
 μπροστὰ στὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ του;
 "Ἐνα σκυλάκι. Ἐνα ἄσχημο μικρὸ
 σκυλί, ἀδύνατο, ἄπλυτο. Ἐμενε
 ξαπλωμένο καὶ ἀκίνητο καὶ δὲν ἔφυγε,
 ὅταν ἐπλησίασε ὁ Φώτης. Ἐσήκωσε

μονάχα τὰ μάτια του καὶ τὸν ἐκοί-
ταξε μὲ βλέμμα θλιμμένο.

— Γάβ! Γάβ! Γάβ! Ἔκαμε πο-
νεμένα.

— Κάτι θὰ ἔχη αὐτὸ τὸ σκυλάκι,
ἐσυλλογίσθηκε ὁ Φώτης καὶ ἐδοκίμασε
νὰ τὸ σηκώσει.

Ναί, τὸ σκυλάκι ἦτο κτυπημένο.
Ποιὸς ξέρει, πῶς ἐκτύπησε τὸ καημένο!
Ὁ Φώτης τὸ ἐλυπήθηκε.

— Ἔννοια σου, ἐγὼ θὰ σὲ κάμω
καλά, τοῦ εἶπε. Θὰ γίνωμε φίλοι.
Καί, ἐπειδὴ εἶσαι μαῦρο, θὰ σὲ λέγω
Μαυρούλη.

2

Ἐπῆρε λοιπὸν τὸ Μαυρούλη του
ὁ Φώτης καὶ τὸν ἔφερε στὴν
αὐλή. Τὸν ἔπλυνε καλὰ-καλὰ. Τοῦ
ἐκαθάρισε τὴν πληγὴ ἀπὸ τὰ χόματα
καὶ τὴν ἔδεσε μὲ ἓνα καθαρὸ
πανάκι. Τοῦ ἔδωσε νὰ πιῆ καὶ
νὰ φάγη καὶ τοῦ ἔκαμε πρόχειρα
ἓνα στρωματάκι, νὰ πλαγιάσῃ.

Σὲ λίγες μέρες τὸ σκυλάκι εἶχε

γίνει καλά. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο μοναχὸ
καὶ ἔρημο, ὁ Φώτης τὸ ἐκράτησε
στὸ σπίτι του.

Ὁλοκάθαρος τώρα ὁ Μαυρούλης
καὶ ζωηρὸς στέκεται στὴ θύρα. Εἶναι
ὁ φύλακας τοῦ σπιτιοῦ. Μόλις νοιώθει,
πὼς ἔρχεται ὁ μικρὸς του κύριος,
τρέχει καὶ τὸν καλωσορίζει. Πηδᾶ
ζωηρὰ ὀλόγυρά του καὶ γαυγίζει
χαρούμενος.

Θέλει νὰ τοῦ δείξῃ τὴν ἀγάπη του.

Εἰκ. 12.

10. Τὰ ζῶα.

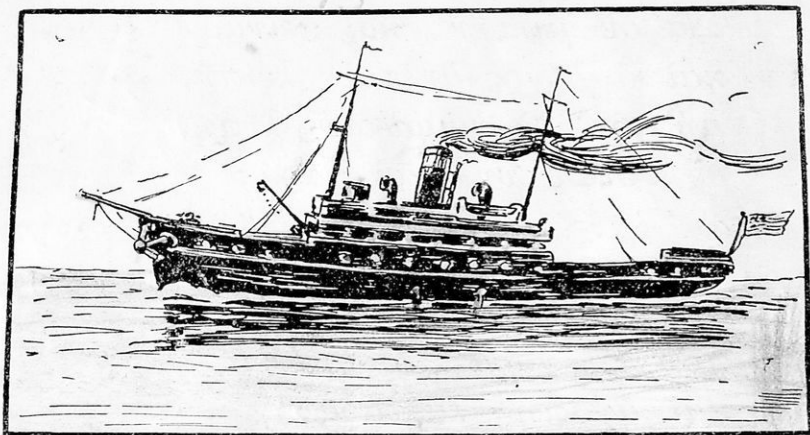
Ποτὲ δὲν θὰ πειράξω
τὰ ζῶα τὰ καημένα,
μὴ τάχα, σὰν καὶ μένα,
καὶ κείνα δὲν πονοῦν;

Θὰ τὰ χαϊδεύω πάντα,
προστάτης των θὰ γίνω,
ποτὲ δὲ θὰ τ' ἀφήνω
στοὺς δρόμους νὰ πεινοῦν.

Σὰ δὲ μιλοῦν καὶ κείνα,
καὶ ὁ λόγος ἂν τοὺς λείπη,
μήπως δὲ νοιώθουν λύπη,
δὲ νοιώθουν καὶ χαρά;

Μήπως καρδιὰ δὲν ἔχουν
στὰ στήθη των κρυμμένη,
ποὺ τῇ χαρὰ προσμένει
καὶ ἀγάπη λαχταρᾶ;

Ἰ. Πολέμης

Εἰκ. 13.

11. Τὸ καλόρδωμα τοῦ Πισιοῦ.

1

Σὲ ἓνα πλοῖο ἑταξίδευε μιὰ γριὰ κυρία, ὀλότελα τυφλή. Μαζί της εἶχε μονάχα τὸ σκυλάκι της, ἓνα σκυλάκι μικρό, μὰ πολὺ ἔξυπνο. Τὸ ἔλεγαν Πιστό. Μιὰ νύκτα, ἐκεῖ πὺ ὄλοι εἶχαν πλαγιάσει, ἀκούσθηκε ἓνας τρομερὸς κρότος.

Μπού ου ου!..

Ὅλοι οἱ ἐπιβάτες ἔξυπνησαν τρομαγμένοι.

— Τί εἶναι;

— Τί τρέχει; ἐρωτοῦσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.

— Τὸ πλοῖο βυθίζεται!

— Γιατί; Πῶς;

Ποῦ νὰ ξέρη κανεῖς!.. Ἡ νύκτα ἦτο σκοτεινή. Ἴσως νὰ ἔπεσε ἐπάνω σὲ κανένα μεγάλο βράχο, πού τὸν ἐσκέπαζε ἡ θάλασσα καὶ δὲν ἐφαίνετο. Ἴσως νὰ ἐκτύπησε ἐπάνω σὲ κανένα ἄλλο ἀτμόπλοιο, πού ἐπλησίαζε ἀπὸ τὸ ἀντίθετο μέρος. Ἴσως νὰ ἔσκασαν τὰ καζάνια του. Ποιὸς ξέρει!

Ἄλλὰ καὶ κανένας ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες δὲν ἐζητοῦσε νὰ μάθη. Ὁ καθένας ἐπροσπαθοῦσε νὰ βρῇ τρόπο νὰ σωθῇ. Νὰ βρῇ θέση μέσα σὲ καμμιὰ βάρκα. Ἔτσι σὲ λίγο οἱ βάρκες τοῦ πλοίου εἶχαν γεμίσει.

2

Ἐξύπνησε καὶ ἡ γριὰ κυρὴ Ἐσηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι. Δὲν ἔβλεπε βέβαια, ἄκουσε πῶς τὸ πλοῖο βυθίζεται.

τις φωνές, τὴν ἀνησυχία τοῦ κόσμου.
“Ὅλοι ἔτρεχαν γιὰ τὸ κατὰστρομα.
— Σῶστε με, κύριοι.., εἶμαι τυφλή!
Σᾶς παρακαλῶ, ἔλεγε ἡ κυρία.

Ἄλλὰ κανεῖς δὲν τὴν ἄκουε μέσα
στὴν ταραχή.

— Γιὰ τὸ Θεό, σῶστε με, κύριοι,
ἐφώναζε ἡ τυφλή.

“Ὅλοι εἶχαν ἀνέβη στὸ κατὰ-
στρομα. Κάτω δὲν ἔμενε κανεῖς
πιά. Κανεῖς. Ἡ καημένη ἡ γριούλα
ἄρχισε νὰ κλαίη πικρά.

3

Ἐξαφνα ἔνοιωσε νὰ τὴν τραβᾶ
κάποιος ἀπὸ τὸ φόρεμα. Ἐκατάλαβε
πὼς ἦτο τὸ σκυλάκι της. Πόσο
ἐχάρηκε ἡ καημένη ἡ τυφλή!

Τὸ σκυλάκι τὴν ἔσερνε. Ἐπέρασαν
διαδρόμους, ἀνέβηκαν σκάλες, καὶ
τέλος ἔφθασαν στὸ κατὰστρομα.

Οἱ περισσότεροι ἐπιβάτες εἶχαν
φύγει μὲ τις βάρκες. Λιγοστοὶ ἔμεναν
ἀκόμη.

Καὶ μιὰ στιγμή τὸ σκυλάκι ἔπαυσε

νά τὴν τραβᾶ καὶ ἄρχισε νά γαυγίζῃ
χαρωπά, σὰν νά τῆς ἔλεγε:

— Ἐφθάσαμε, ἔφθάσαμε, νά ἡ
βάροκα.

4

Ἡ τυφλὴ ἑκατάλαβε βέβαια ὅτι
εὐρίσκετο στὸ κατάστρομα.

Μὰ πῶς νά μπῆ στὴ βάρκα;

Ἐνα χέρι τότε τὴν ἄρπαξε. Τὴν
ἔβαλαν μέσα στὴ βάρκα, ποῦ ἦτο
καὶ ἡ τελευταία.

Ἡ γριούλα εἶχε σωθῆ.

Ὁ σωτήρας τῆς ὅμως; Τὸ σκυλάκι
τῆς; Δὲν ἦτο κοντά τῆς.

— Τὸ σκυλί μου, τὸ σκυλάκι μου!..

Ὁ Πιστός μου!.. ἐφώναζε ἡ κυρία.
Ποῦ εἶναι τὸ σκυλάκι μου;

— Τὰ σκυλιὰ θὰ κοιτάξωμε τώρα;
εἶπε μὲ θυμὸ ἕνας ἐπιβάτης.

— Ἐ, τότε ἄς πνιγῶ καὶ ἐγώ.
Δὲν θέλω νά σωθῶ χωρὶς τὸν
Πιστό μου, ἀπάντησε ἡ κυρία.

Ἀλλὰ κάποιος ἀπὸ τὸ πλοῖο,
ἴσως ὁ πλοίαρχος, ποῦ φεύγει

τελευταίος ἀπὸ ὄλους, εἶδε ἀνάμεσα
στὰ πόδια του τὸν Πιστό. Καὶ
τὸν ἔσπρωξε στὴ βάρκα.

Ἡ τυφλὴ κυρία τὸν ἐπῆρε στὴν
ἀγκαλιά της.

Εἰκ. 14.

Είξ. 15.

12. Ὁ σκύλος μας.

Εχουμε ἕνα σκύλο,
μαῦρο, μαλλιαρό,
πὸν ἀγαπάει νὰ μπαίνη
στὸ νερό.

Τί φωνές, τί πήδους
κάνει, σὰ μὲ ἰδῆ
πὸς στὸ χέρι παίρω
τὸ ραβδί.

Τὸ πειῶ; Τεντώνει
μιὰ στιγμή τὰ αὐτιά
καὶ σὰ σπίδα ρίχνει
μιὰ ματιά.

Καὶ μὲ κρότο . πέφτει,
πάφ! μὲς στὸ νερὸ
καὶ ψηλὰ τινάζει
τὸν ἀφρό.

Ἄ. Πάλλης

Εἰκ. 16.

13. Τὸ γωμί.

1

Πλίτς-πλάτς.

— Πλίτς-πλάτς, κάμνει ἡ ζύμη
μέσα στὴ σκάφη.

— Πλίτς-πλάτς.

— Πλίτς-πλάτς, ἡ μητέρα ζυμώνει.

Ζουλά τῆ ζύμη μὲ τοὺς γρόθους τῆς.
"Αχ! Τί σφικτὴ ζύμη!

— Φέρε μου λίγο νερό, λέγει ἡ μητέρα στὴ Ζηνοβία. Ἡ Ζηνοβία ἀμέσως φέρνει τὸ νερό. Ἡ μητέρα τὸ χύνει στὴ σκάφη καὶ ἀρχίζει πάλι νὰ ζυμώνῃ. "Αχ! Τί νερουλὴ ζύμη!

— Φέρε λίγο ἀλεύρι, λέγει πάλι στὴ Ζηνοβία ἡ μητέρα.

Ἡ Ζηνοβία φθάνει πρόθυμη Νάτο τὸ ἀλεύρι. "Α! τώρα ἡ ζύμη εἶναι πολὺ καλὴ.

2

— Πλιτς-πλάτς. Πλιτς-πλάτς.

Τί καλὸ ζυμαρί! Ἡ μητέρα πότε τὸ ζουλά, πότε τὸ τραβὰ μὲ τὰ χέρια. Πότε τὸ ἀπλώνει καὶ πάλι τὸ μαζεύει καὶ τὸ ζουλά μὲ τοὺς γρόθους. Θέλει τέχνη τὸ ζύωμα.

Ἡ Ζηνοβία κοιτάζει. Σιγὰ σιγὰ χώνει καὶ αὐτὴ τὰ χεράκια τῆς στὴ σκάφη. Τέσσερα χέρια δουλεύουν τώρα.

— Πλίτς-πλάτς.

— Πλίτς-πλάτς.

Τί ώραϊα!

3

Σὲ λίγο ἔτελείωσε τὸ ζύμωμα.
Ἡ μητέρα ἐσκέπασε τὴ ζύμη
μὲ καθαρὸ ζεστὸ πανί. Ὕστερα
ἀπὸ λίγο ἔκοψε μὲ τὸ μαχαίρι
ἓνα κομμάτι ζυμάρι καὶ τὸ ἔπλασε
σὲ σχῆμα ψωμοῦ. Ἔτσι σιγὰ-σιγὰ
ἔπλασε ὅλη τὴ ζύμη.

Ἄ! Ὅχι ὅλη.

Ἡ μητέρα ἐκράτησε ἓνα κομμάτι
ζυμάρι. Ἐβαλε μέσα λίγη ζάχαρη
καὶ τὸ ἐζύμωσε καλά. Τὸ ἔκαμε
κουλουράκια.

Τώρα ὁ φούρνος εἶναι ἕτοιμος.
Ἄνοικτὸς καὶ ζεστὸς περιμένει.
Θὰ ψήση ψωμιὰ καὶ κουλούρια.
Θὰ μοσχομουρίση ὁ τόπος.

Ὅμως τί κουρασμένη ποὺ φαί-
νεται ἡ μητέρα!

Μμμ! Πολὺν κόπο ἔχει τὸ
ψωμί, γιὰ νὰ γίνη.

Εἰκ. 17.

14. Ἡ ἐορτὴ τοῦ παπποῦ.

1

Σήμερα εἶναι ἡ ἐορτὴ τοῦ παπποῦ.
Τὰ δυό του ἐγγονάκια, ἡ Καίτη
καὶ ὁ Νίκος, θέλουν νὰ τοῦ δείξουν
τὴν ἀγάπη των.

—Ἐλα μαζί μου, Νίκο, λέγει
ἡ Καίτη.

Τὰ παιδιά ἐκατέβηκαν στὸ κήπο.

Ἐκοψαν τριαντάφυλλα, γαρύφαλλα
καὶ ἄλλα λουλούδια, τὰ ἔβαλαν
ὄλα μαζί, τὰ ἔδεσαν μὲ μιὰ κορδέλλα,
καὶ ἔκαμαν μιὰ ἀνθοδέσμη πολὺ
ὠραία.

Ἐπειτα τὰ δυὸ ἀδελφάκια ἐμπήκαν
πάλι στὸ σπίτι. Ὁ παπποῦς εἶχε
ξυπνήσει. Ἐδιάβαζε τὴν ἐφημερίδα του.

2

Πρώτη ἐπροχώρησε ἡ Καίτη, ποὺ
ἦτο καὶ μεγαλύτερη, μὲ τὰ λουλούδια
στὸ χέρι.

— Καλημέρα, παπποῦ, χρόνια
πολλά, τοῦ εἶπε καὶ τοῦ ἐφίλησε
τὸ χέρι.

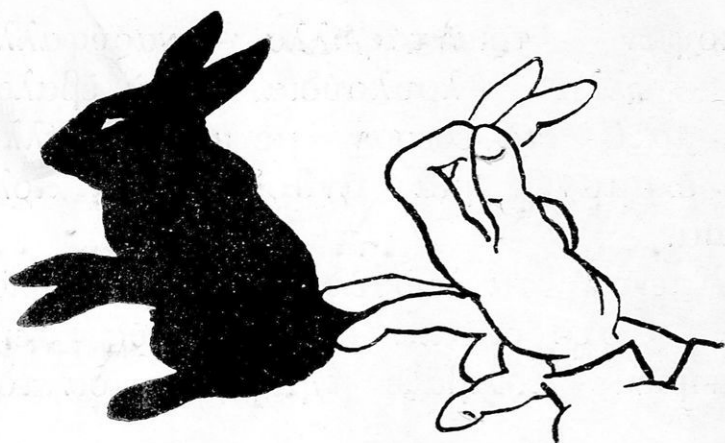
Τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ ὁ Νίκος.

— Αὐτὰ τὰ λουλούδια εἶναι
γιὰ σένα, παπποῦ. Τὰ ἐκόψαμε
ἀπὸ τὸν κήπο, ἐπρόσθεσε ἡ Καίτη
καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἀνθοδέσμη.

Πόσο εὐχαριστήθηκε ὁ παπποῦς!

— Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ ὠραῖο δῶρο,
εἶπε.

Ἐφίλησε τὰ ἐγγονάκια του καὶ
ἔβαλε τὰ λουλούδια στὸ νερό.

Ειζ. 18.

15. Ὁ Μάγος.

1

Η Ζαχάρω ἔπεσε καὶ ἐκτύπησε.
Ὁ γιατρός τῆς ἔβαλε τὸ πόδι
στὸ γύψο. Δὲν ἔπρεπε καθόλου νὰ
τὸ κουνήσει. Ὁ γύψος ἔγινε ξηρός,
σὰν ξύλο. Σὲ ὀκτῶ μέρες θὰ ἔλθῃ
πάλι ὁ γιατρός νὰ βγάλῃ τὸ πόδι
ἀπὸ τὸ γύψο.

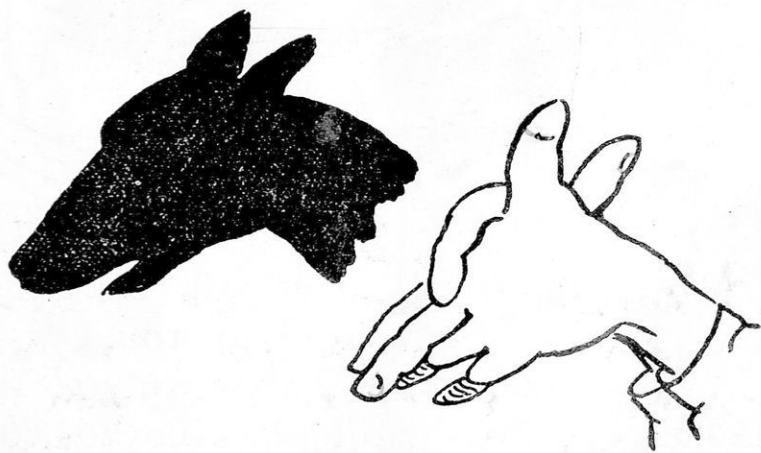
Οἱ φίλοι καὶ οἱ φίλες τῆς Ζαχάρως
τὸ ἔμαθαν στὸ σχολεῖο καὶ εἶπαν
νὰ τῆς κρατήσουν τὸ βράδυ συντροφιά.
Ἔτσι καὶ ἔγινε. Παίγνιδια ποῦ

ἔπαιζαν! Τὸ πιὸ διασκεδαστικὸ ἦτο ὁ μάγος.

2

Ὁ Βλάσης ἦτο ὁ μάγος. Ἀνέβασε τὰ μανίκια τῆς ποδιᾶς του καὶ εἶπε σοβαρά:

— Λοιπὸν, κύριοι. Ἡ παράσταση ἀρχίζει. Θέατρο εἶναι τὸ δωμάτιο

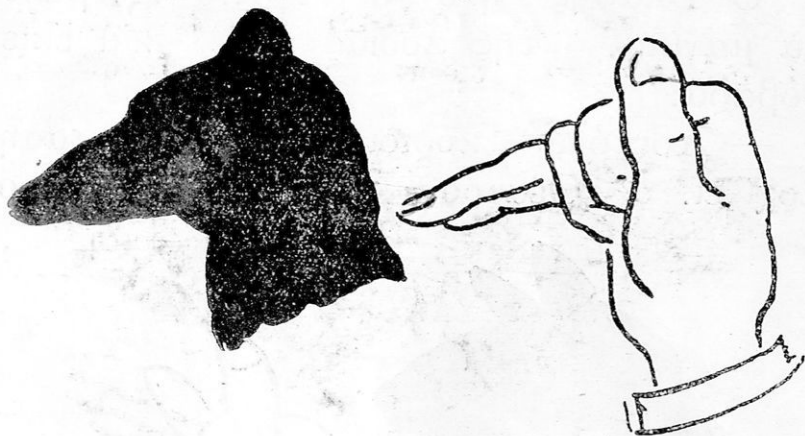
Εἰκ. 19.

Σεῖς εἴσθε οἱ θεατές. Ἐγὼ εἶμαι ὁ μάγος. Μάλιστα.

Θέλετε νὰ διατάξω νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, ἔμπρὸς σας, μέσα στὸ θέατρο, μέσα στὸ δωμάτιο δηλαδή, ὁ γαῖδαρος τοῦ γαλατᾶ;

Τὰ παιδιά χαμογελοῦν.

— Μὲ τὸ «ἓνα, δύο, τρία», ὁ κύρ γαιδαρέλος νὰ ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸ ἀχούρι του! Σὲ λίγο νὰ εἶναι ἐδῶ!

Εἰκ. 20.

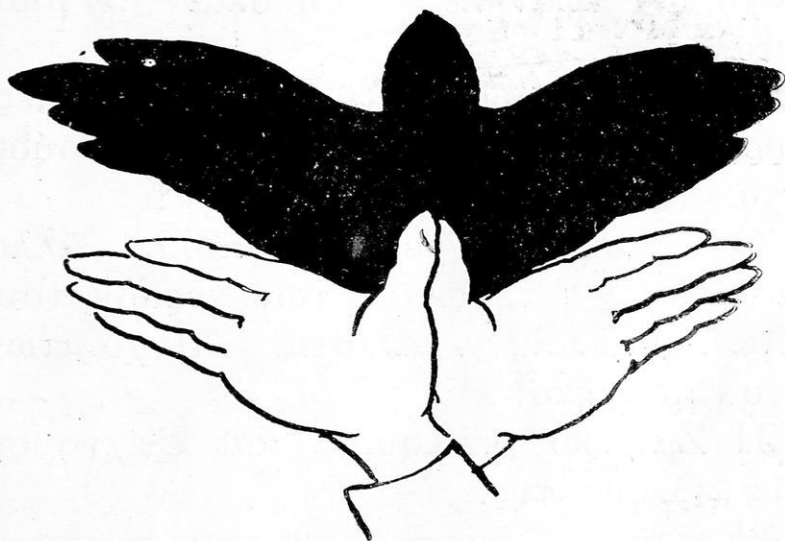
Αὐτὰ εἶπε ὁ Βλάσης καὶ ἐκτύπησε τρεῖς φορές τὰ παλαμάκια του.

Ἔστερα ἐπλησίασε στὸν τοῖχο καὶ ἐκάθισε σὲ ἓνα κάθισμα. Κοντά του, ἐπάνω στὸ τραπέζι, ἔβαλε τὴ λάμπα. Ἐσήκωσε τὰ χέρια του ψηλὰ καὶ ἔκλεισε τὶς παλάμες. Στὸν τοῖχο ἔπεσε ἡ σκιά τῶν χειρῶν του. Ἐνας γαιδαρέλος ἐφάνηκε στὸν τοῖχο!

— Τού, τού, τού. Ὁ γαλατᾶ ἦλθε, φωνάζει ὁ μάγος.

— Χά, χά, χά! ἔκαμε ἡ Ζαχάρω.
Κύρ μάγε μου, ὁ γαῖδαρός σου μοιάζει
λίγο μὲ ἀγελάδα, τοῦ εἶπε κοροϊδευ-
τικὰ καὶ ἔξαναγέλασε.

— Σιωπή! διέταξε ὁ Βλάσης
Ὁ γαῖδαρέλος τώρα κουνᾶ τὰ αὐτιά,

Εἰκ. 21.

ἐφώνησε ὁ μάγος καὶ ἐκούνησε τὰ
δυὸ μεγάλα δάκτυλά του.

— Χά, χά, χά! Πῶς γελοῦν ὅλοι!

3

— Τώρα ἀρχίζει τὸ δεύτερο θαῦμα,
εἶπε ὁ μάγος. Θέλετε νὰ παρουσιασθῇ

μπροστά σας μὰ πεταλούδα και νὰ πετᾷ;

—Ναί, ναί, φωνάζουν.

—Ένα, δύο τρία!

Ὁ Βλάσης ἔπλεξε μὲ τρόπο τὰ χέρια του. Τὸ θαῦμα ἔγινε. Στὸν τοῖχο ἐφάνηκε ἡ σκιὰ μιᾶς πεταλούδας.

—Ἡ πεταλούδα, κύριοι και κυρίες. Φορρ... Φορρ... Φορρ... Ἡ πεταλούδα πετᾷ. Πιάστε την! πιάστε την!

Ὁ Βλάσης ἔκαμε και πολλὰ ἄλλα παιγνίδια μὲ τὴν σκιὰ τῶν χειρῶν του. Ένα κουνελάκι, μάλιστα, τί χαριτωμένο ποὺ ἦτο!

Ἡ Ζαχάρω ἐγελοῦσε και ἐξεχνούσε τοὺς πόνους της.

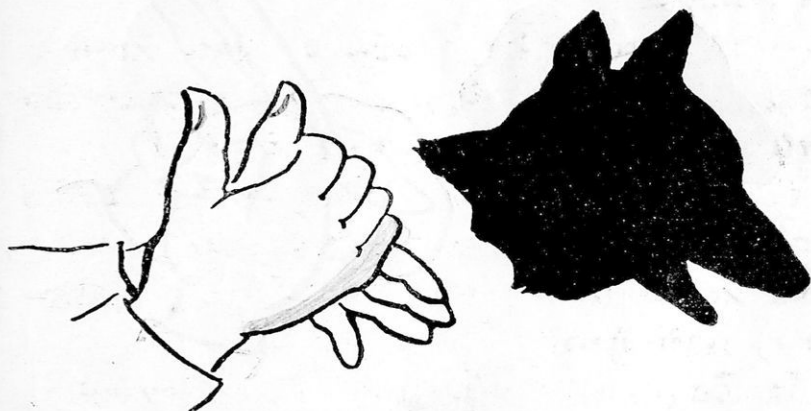
Νὰ ποῦμε ὅμως και τὴν ἀλήθεια, δὲν ἐπετύχαινε πάντα ὁ μάγος μας. Καμμιά φορὰ οἱ κότες του ἔμοιαζαν λιγάκι μὲ ἀλεπούδες. Και οἱ ἀλεπούδες μὲ χῆνες! Ἄχ! Πῶς τὸν ἐπείραζαν τότε τὸ μάγο μας! Μὰ ὁ Βλάσης δὲν ἐθύμωνε.

Παιγνίδι και θυμὸς δὲν ταιριάζουν.

Ἄνάμεσα στὰ γέλια καὶ στὰ
πειράγματα ἄνοιξε ἡ θύρα καὶ
ἐμπηκε ἡ μητέρα.

— Μητέρα, ὁ Βλάσης εἶναι μάγος,
ἐφώναξε ἡ Ζαχάρω.

— Μάγος; Ἐρώτησε γελώντας

Εἰκ. 22.

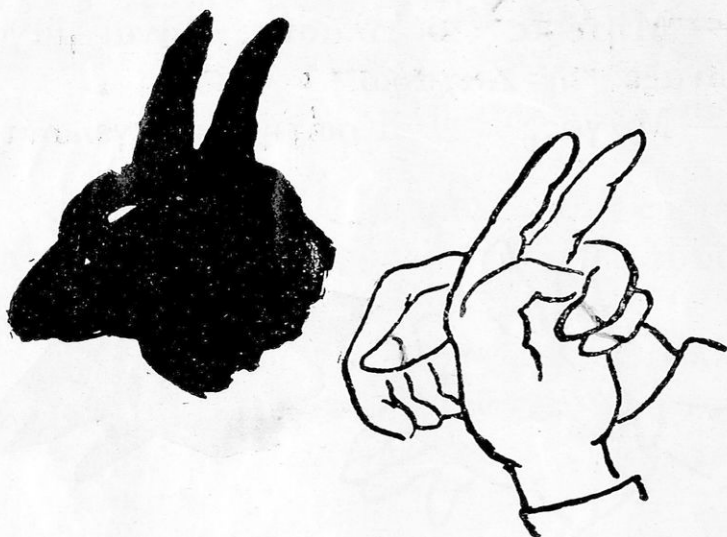
ἡ μητέρα. Δὲν μπορούμε καὶ μεῖς
νὰ ἰδοῦμε τὰ θαύματά του;

Ὁ Βλάσης ἦτο σοβαρός.

— Μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση, εἶπε.
Τὸ θαῦμα ἀρχίζει.

Ὁ Βλάσης ἐπῆρε μιὰ ἄσπρη κόλα
καὶ τὴν ἐκάρφωσε στὸν τοῖχο μὲ τρεῖς
καρφίτσες. Ὕστερα ἐπαράκάλισε

τὴ μητέρα τῆς Ζαχάρως νὰ καθήση
σὲ ἓνα κάθισμα, κοντὰ στὸν τοῖχο.
Ἡ σκιά τοῦ κεφαλιοῦ τῆς ἔπεφτε
ἐπάνω στὸ ἄσπρο χαρτί. Ὁ Βλάσης

Εἰκ. 23.

ἄρχισε νὰ σχεδιάζη, μὲ τὸ μολύβι του,
τὴ σκιά.

Σὲ λίγο ἡ εἰκόνα τῆς μητέρα ἦτο
ἔτοιμη. Τὸ κεφάλι τῆς ἴδιο καὶ
ἀπαράλλακτο.

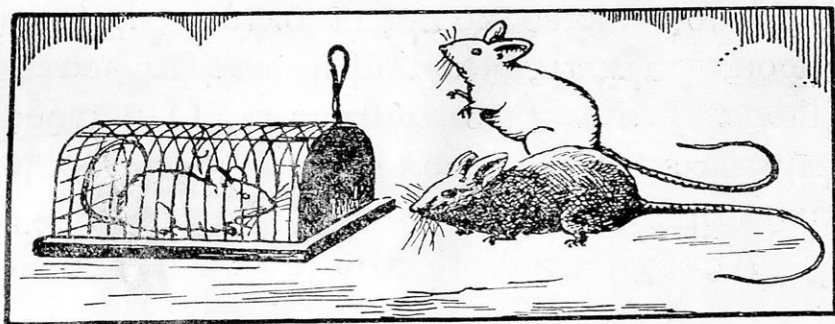
— Σοῦ ἀρέσει, μητέρα; ἐρώτησε
ἡ Ζαχάρω.

Ναί, βέβαια. Τῆς ἄρεσε πολύ.

Ἔτσι ἔπαιζαν κάθε βράδυ,

ὡσότου ἐπέρασαν οἱ ὀκτὼ ἡμέρες,
χωρὶς νὰ τὶς καταλάβῃ ἡ ἀρρωστη.
Τώρα πὰ ἐσηκώθηκε. Ὁ γιατρός
τῆς εἶπε νὰ περπατῇ, καὶ θὰ τῆς
περάσῃ ὁ πόνος.

Ἄς ἔχῃ καὶ τὸ νοῦ τῆς.

Εἰκ. 24.

16. Τὰ ποντικάκια.

1

Ι-ϊ-ϊ! Τυράκι μου μυρίζει,
εἶπε τὸ ποντικάκι, ὁ Σταχτερός,
στὸν ἀδελφό του, τὸ Τρουποκάρυδο.

—"Ι-ϊ-ϊ!.. Καὶ μένα, καὶ μένα!..
ἀπάντησε ὁ ἀδελφούλης.

Αὐτὰ εἶπαν καί, φροστ!.., ἐβγήκαν
τὰ δύο ποντικάκια ἀπὸ τὴ φωλίτσα.

Νάτα τώρα μέσα στὸ μαγειρεῖο
τοῦ σπιτιοῦ.

Μιὰ προχωροῦν γρήγορα - γρήγορα,
καὶ μιὰ στέκονται. Μυρίζονται καὶ
πάλι προχωροῦν.

Τὸ εὗρηκαν τὸ τυράκι. Μόλις ὅμως

τὸ εἶδαν, ἐστάθησαν. Δὲν ἐτόλμησαν
νὰ προχωρήσουν.

Γιατί;

Γιατὶ τὸ τυράκι ἦτο μέσα σὲ ἓνα
κλουβάκι, δηλαδή σὲ μιὰ παγίδα
ἀπὸ σύρμα.

2

— Ἐγὼ δὲν πηγαίνω, λέγει σιγὰ
ὁ Σταχτερός. Ἡ μητέρα μᾶς εἶπε,
ὅταν βλέπουμε παγίδα, νὰ φεύγουμε.
Ἔλα νὰ φύγουμε, ἀδελφούλη.

— Οὐ! Οὐ! φοβιτσιάρη, τοῦ εἶπε
πειρακτικὰ τὸ Τρουποκάρουδο. Νά! Θὰ
δώσουμε μιὰ τρεχάλα, θὰ μποῦμε
μέσα, θὰ ἀρπάξουμε τὸ τυράκι, καὶ
δρομο. Ἡ παγίδα δὲν θὰ προφθάσῃ
νὰ κλείσῃ. Γιατὶ νὰ χάσουμε ἓνα
τόσο ὠραῖο φαγητό;

Ὁ Σταχτερός καὶ πάλι ἀρνήθηκε.

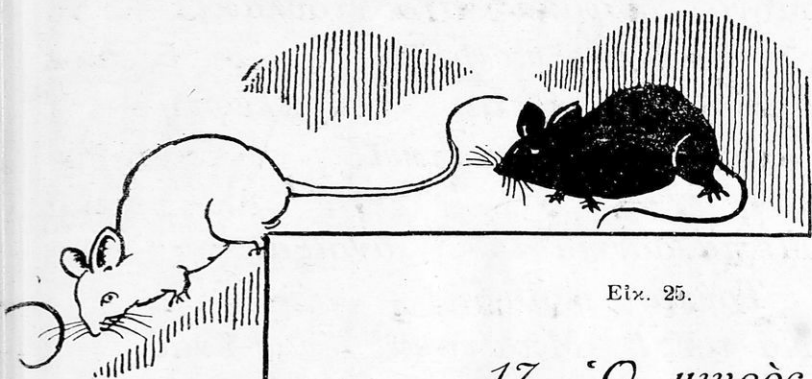
— Μὴν πᾶς, ἀδελφούλη. Θὰ τὸ
μετανοιώσῃς, εἶπε. Θυμήσου τὰ λόγια
τῆς μητέρας.

Τὸ Τρουποκάρουδο ὅμως δὲν ἠθέλε
νὰ ἀκούσῃ τίποτε. Ἔτρεξε γρήγορα,

φροστ!..., και ἐτρούπωσε στὴν ἀνοικτὴ
παγίδα. Ἄλλὰ... φράπ!.. και ἔκλεισε
ἡ πορτούλα.

Κατατρομαγμένο τὸ Τρουποκάρυδο
ἠθέλησε νὰ φύγη. Ἦτο ὅμως πιά
πολὺ ἀργά.

Ἄχ! Ἄχ! Τί ἔπαθες, ποντικάκι!

Εἰκ. 25.

17. Ὁ μικρὸς
ὁ Πονλικούλης.

Στὸ σκοτάδι μαστορεύουν
πέντε ποντικοί.

Τί σκεπάρνια! Τί προίγια!
Τί μαστορική!

Σὲ ντουλάπι νοικοκύρη
βάλθηκαν νὰ μποῦν.
Κράτς! ὁ ἕνας, κρίτς! ὁ ἄλλος,
κόβουν καὶ τρουποῦν.

Εἶναι νύκτα. Καὶ στὸ σπίτι
τὸ ἔρριξαν βαριά.
Ἐτεμπέλιασεν ὁ γάτος
δίπλα στὴ φωτιά.

Μόνο ἡ φάκα στὸ ντουλάπι
κάθεται ξυπνῆ
καὶ ἀφουγκράζεται τὸν κλέφτη
καὶ ὦρες ἀγρυπνεῖ.

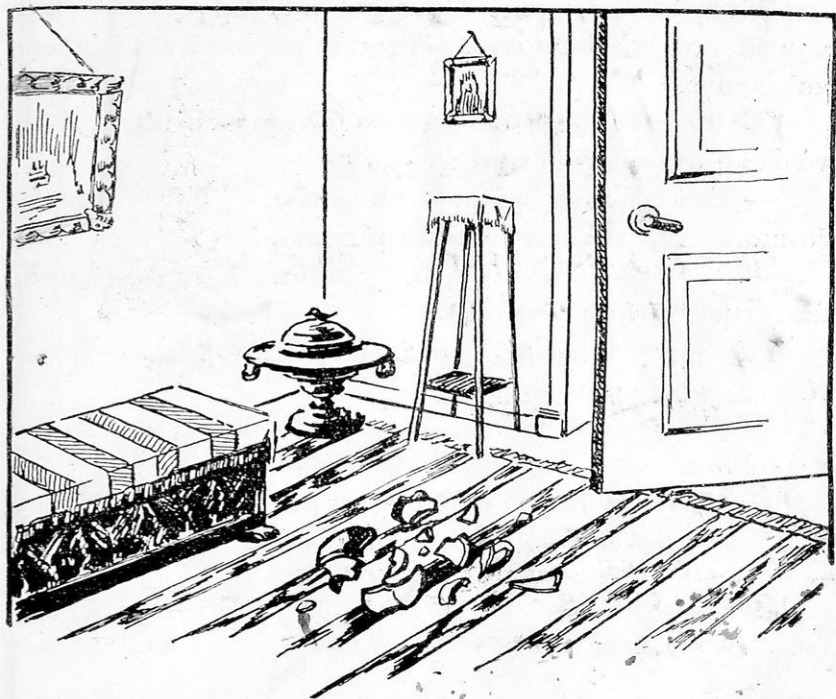
Μὲ τὰ δόντια τους ἀνοῖξαν
Τρύπα φοβερή.
Νά τους! Μπαίνουν ἕνας-ἕνας,
βόσκουν στὸ τυρί.

Παξιμάδια ροκανίζουν,
στὸ γλυκὸ βουτοῦν,
κουβεντιάζουν, σουλατσάρουν,
σιγοπερπατοῦν.

Καὶ ὁ μικρὸς ὁ Ποντικούλης,
πὸν ὄλο τριγυρνᾷ,
μὲς στὴ φάκα μπαινοβγαίνει
καὶ τήνε κουνᾷ.

Φράπ! ἐκείνη τὸν γραπώνει
καὶ τὸν ἔχει ἐκεῖ.
Γιὰ τοὺς πέντε ὁ Ποντικούλης
μαῆκε φυλακὴ.

Ζ. Παπακωνσταντίνου

Εἰκ. 26.

18. Ἡ ἀγρία.

Ο Γιώργος χωρίς νὰ τὸ θέλῃ ἔσπασε τὸ ἀκριβὸ ἀνθοδοχεῖο.

Τώρα ;

Ὁ Γιώργος ἔστεναχωρέθηκε. Θὰ θυμώσει πολὺ ἢ μητέρα. Θὰ τὸν τιμωρήσῃ. Καὶ ὁ πατέρας θὰ θυμώσει.

— Γιατὶ στεναχωριέμαι ; συλλογίζεται ὁ Γιώργος. Κανεὶς δὲν μὲ εἶδε. Θὰ πάγω ἔξω νὰ παίξω. Ὅταν μὲ ἐρωτήσῃ ἢ μητέρα, θὰ εἰπῶ πὼς δὲν ξέρω τίποτα.

Ἔτσι ἐσκέφθηκε ὁ Γιώργος καὶ ἐβγήκε κρυφά-
κρυφὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιο. Ἄνοιξε σιγὰ τὴν ἐξώθυρα
καὶ ἔφυγε.

Ὅταν ἐπέστρεψε στὸ σπίτι, ἄκουσε τὴ μητέρα του
νὰ λέγει στὴν ὑπηρέτρια :

— Ἐσὺ ἦσουν μέσα στὸ σπίτι. Ἐσὺ λοιπόν,
ἔσπασες τὸ ἀνθοδοχεῖο, ἀπρόσεκτη!

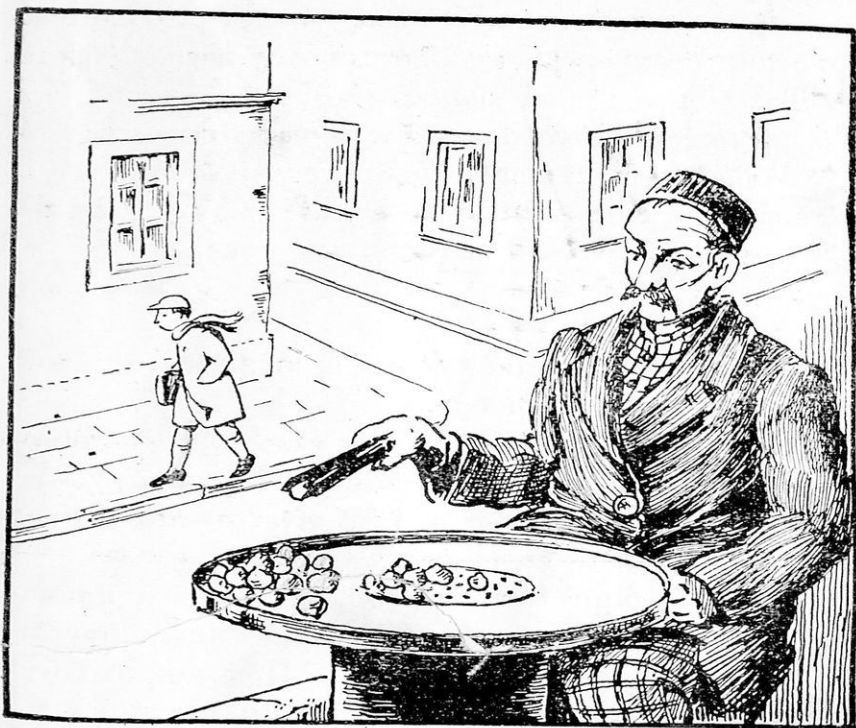
— Δὲν τὸ ἔσπασα ἐγώ, κυρία. Σὰς ὀρκίζομαι,
ἀπάντησε ἡ ὑπηρέτρια.

Μὰ ἡ μητέρα ἦτο πολὺ θυμωμένη. Δὲν ἤθελε
τίποτε νὰ παραδεχθῆ.

Ὁ Γιώργος ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ καὶ ἔμεινε
συλλογισμένος.

Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασή του.

Ἄνοιξε τὴ θύρα ἀποφασιστικὰ καὶ εἶπε στὴ
μητέρα του τὴν ἀλήθεια.

Ειχ. 27.

19. Χειμώνας.

1

Δεκέμβριος μήνας. Χειμώνιασε πιά.

Δέν έχει τώρα παιγνίδια στην αύλή. Ποιός μπορεί να βγῆ ἔξω να παίξη! Κάννει κρού τσουχτερό. Οἱ διαβάτες περπατοῦν γρήγορα στο δρόμο. Φοροῦν ἔπανωφόρια και ἔχουν σηκωμένο τὸ γιακά των.

Τὰ παιδάκια βγαίνουν ἀπὸ τὰ σπίτια των με τὸ ροῦχο καλά κουμπωμένο. Ἡ σάκκα στὴ μασχάλη

καὶ δρόμο, γιὰ τὸ σχολεῖο. Γρήγορα! Δὲν μπορεῖς πιά νὰ σταματᾷς καὶ νὰ σιγομιλᾷς μὲ τοὺς φίλους σου.

Τρεῖς μῆνες θὰ βαστάξῃ ὁ χειμῶνας. Τὸ Δεκέμβριο, τὸν Ἰανουάριο καὶ τὸ Φεβρουάριο.

Τὰ δένδρα εἶναι γυμνά. Μήτε φύλλα στὰ κλωνιά, μήτε φωλιές. Καὶ ὁ ἥλιος δὲν εἶναι ζεστός.

2

— Κάστανα ζεστάαα! φωνάζει ὁ καστανᾶς, ποὺ κάθεται στὴ γωνία τοῦ δρόμου.

“Ὅποιο παιδάκι ἔχει μερικὲς δεκάρες, τίς δίνει στὸν καστανᾶ. Παίρνει τὰ ζεστὰ κάστανα καὶ τὰ χώνει στὶς τσέπες του. Τώρα ἡ τσέπη γίνεται πιὸ ζεστή. Ζεσταίνονται καὶ τὰ παγωμένα χεράκια.

Στὸ διάλειμμα δὲν παίζουν πιά τὰ παιδιά βόλους. Χύνονται στὴν αὐλὴ καὶ κυνηγιοῦνται ὅλα μαζί, μὲ χαρούμενες φωνές. Πῶς κοκκινίζουν τὰ μάγουλά των! Μερικὰ ὅμως παιδιά δὲν παίζουν. Ὅρθια σὲ μιὰ γωνιὰ τρέμουν ἀπὸ τὸ κρύο. Δὲν ξέρουں πῶς, ὅταν τρέξουν, θὰ ζεσταθοῦν, σὰ νὰ εἶναι καλοκαίρι.

Τὸ μεσημέρι τὸ κουδοῦνι κτυπᾷ. Τὰ παιδιά σχολοῦν. Τρέχοντας πάλι, παίρνουν τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι.

Ἐκεῖ βρίσκουν τὸ τζάκι ἀναμμένο, τὸ δωμάτιο ζεστό. Ἐξω ὁ βοριάς σφυρίζει.

Ἄ! Τί καλὰ ποὺ εἶναι τὸ χειμῶνα, ὅταν καίη ἡ φωτιά στὸ σπίτι καὶ λέγη ἡ γαγιά παραμύθια!

Είλ. 28.]

20. Παγωνιά.

Στὸ χωριὸ μὲ τ' ἄσπρα σπίτια
ἤλθε χειμωνιά.

Μαζευτήκαν τὰ σπουργίτια
στὴ ζεστὴ γωνιά.

Ἔξω ἀπ' τοῦ χωριοῦ τὰ σπίτια
ἤλθε παγωνιά.

Τὰ κλαριά δὲν ἔχουν φύλλα
σπόρος πουθενά.

Μὲς στὸ τζάκι ἀνάψαν ξύλα,
τὸ πουλὶ πεινά.

Τὰ κλαριά γυμνά ἀπὸ φύλλα,
σπόρος πουθενά.

Τὸ καλὸ παιδί θ' ἀνοίξη
τότε, τί χαρά!

καὶ τὰ ψίχουλα θὰ ρίξη
σιὰ μικρὰ πουλιά.

Τὸ θαμπὸ τζάμι θ' ἀνοίξη
τότε, τί χαρά!

Μ. Στασινόπουλος

Είκ. 29.

21. Ἡ γιαγιά.

1

Ποιὸν εὗρε ὁ Γιωργάκης στὸ σπίτι, ὅταν ἐσχόλασε ;

Τὴ γιαγιά, τὴ γιαγιά πὺ τὴν ἀγαπᾶ τόσο πολὺ, πὺ τοῦ λέγει τόσο ὠραῖα παραμύθια.

Τί χαρά !

Ὁ Γιωργάκης ἔτρεξε, τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴν ἐφίλησε. Ἐφίλησε καὶ ἡ γιαγιά τὸ ἀγαπημένο τῆς ἐγγονάκι.

— Καλῶς το, καλῶς το, ἔλεγε. Μμμ. Μμμ.
Τί μυρίζεις; Σχολεῖο μυρίζει. Μοσχοβολᾷ τὸ
κεφαλάκι του.

— Γιαγιά μου, δὲν θὰ φύγης ἀπόψε. Θὰ
κοιμηθῆς ἐδῶ. Θὰ κλείσω θύρες καὶ παράθυρα.
Θὰ κλειδώσω. Θὰ σοῦ κρύψω τὰ ποδηματά σου.
Πῶς θὰ μπορέσης τότε νὰ φύγης; Θέλοντας
καὶ μὴ, θὰ μείνης μαζί μας.

Πόσο εὐχαριστημένη εἶναι ἡ γιαγιά, πὺ βλέπει
νὰ τὴν ἀγαπᾷ τόσο πολὺ τὸ ἐγγονάκι της!

2

Ἡ καημένη ἡ γιαγιά εἶναι γριούλα. Τὰ μαλλιά
της στὰ πλάγια εἶναι κάτασπρα. Μόνο στὴ μέση
τοῦ κεφαλιοῦ ἔχει ἀκόμα μερικὰ μαῦρα. Περπατεῖ
σιγά-σιγά καὶ καμπουριάζει λίγο. Φορεῖ πάντα
γυαλιά. Δὲ βλέπει καλά, καὶ ὅμως πόσα καὶ πόσα
πράγματα πλέκει: Φανέλλες τοῦ πατέρα, μαντῆλες
της μητέρας, ὠραῖα χειρόκια καὶ ζεστὲς κάλτσες
τοῦ Γιωργάκη.

Τί καλὴ πὺ εἶναι! Ποτὲ δὲν μαλώνει τὰ
ἐγγονάκια της.

Καὶ ξέρει παραμύθια πολλὰ! Ποτὲ δὲν
τελειώνουν τὰ παραμύθια της. Ὁ Γιωργάκης
παίρνει τὸ σκαμνάκι του καὶ τὸ φέρνει κοντὰ
στὰ πόδια τῆς γιαγιάς. Μὰ πολὺ κοντὰ. Κάθεται.
Ἀρχίζει τότε ἡ γιαγιά νὰ λέγη τὴν Πεντάμορφη,
τὸν Κοντορεβιθούλη, τὴ Σταχτοπούτα, καὶ ὅλα
τὰ ἄλλα ὠραῖα παραμύθια.

Ὁ Γιωργάκης δὲν χορταίνει νὰ ἀκούη. Στὸ
τέλος γέρνει ἐπάνω στὰ γόνατα τῆς γιαγιάς του
καὶ ἀποκοιμῆται.

Ειζ. 30.

22. Τι ἔμαδε σήμερα ἡ Ἄννούλα.

1

Πῶς νὰ βγῆ κανεὶς ἔξω, πῶς νὰ πάγη στὸ σχολεῖο μὲ τέτοιον καιρὸ; Χθὲς ἔβρεχε ὅλη τὴν ἡμέρα. Τώρα οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι λάσπες καὶ νερά.

Ἡ Ἄννούλα δὲν ἀγαπᾷ καθόλου τὴ βροχή, μὰ καθόλου. Βρέχονται τὰ ρούχα της, βρέχονται

τὰ πόδια της. Λασπώνονται τὰ ποδήματά της, φέρνει λάσπες στὸ σπίτι καὶ τὴν μαλώνει ἢ μητέρα!

Καὶ μόνο αὐτά; Ἡ Ἀννούλα γλιστρᾶ μὲ τὴ βροχή. Δὲν μπορεῖ νὰ τρέξῃ. Ἐπειτα, ὅταν βρέξῃ, οἱ φίλες της δὲν θέλουν νὰ παίξουν κρυφτό, μήτε κυνηγητό. Καὶ πῶς νὰ παίξουν! Ἡ αὐλὴ γίνεται θάλασσα σωστή. Ἄλλο δὲν μποροῦν νὰ κάμνουν, παρὰ νὰ κοιτάζουν ἀπὸ τὸ παράθυρο τὴ βροχή.

Μὰ γιατί ἄραγε νὰ βρέξῃ; Τί νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ νερό, ποῦ πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανό; Ἡ Ἀννούλα ἔχει μεγάλη περιέργεια νὰ μάθῃ. Καὶ νά, ποῦ ἡ κυρία Μαρία, ἡ δασκάλισσα, ἐδίδαξε σήμερα γιὰ τὴ βροχή.

Σὰν νὰ τὸ ἤξερε πῶς ἡ Ἀννούλα ἤθελε νὰ μάθῃ.

2

Ἡ Ἀννούλα δὲν ἠμποροῦσε νὰ καταλάβῃ, ποῦ εὔρισκαν τὰ σύννεφα τὸ νερό. Τὸ ἔμαθε ὅμως σήμερα.

Τὰ σύννεφα γίνονται ἀπὸ τοὺς ἀχνούς. Οἱ ἀχνοὶ ἀνεβαίνουν σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα στὸν οὐρανὸ καὶ γίνονται σύννεφα. Τί παράξενο!

Καὶ τοὺς ἀχνούς ποῖος τοὺς ἀνεβάζει ἀπὸ τὴ θάλασσα;

Ὁ ἥλιος!

Δὲν εἶναι αὐτὰ μονάχα, ποῦ ἔμαθε ἡ Ἀννούλα γιὰ τὴ βροχή.

Ἐμαθε πόσο μεγάλο καλὸ φέρνει ἡ βροχὴ στὸ χωράφι τοῦ γεωργοῦ.

Τοῦ τὸ ποτίζει. Ποῖος θὰ τὸ ἐπότιζε, ἂν δὲν

ἦτο ἢ βροχή; Καὶ ὅλα τὰ δένδρα, ποὺ εὐρίσκονται
στοὺς δρόμους, στὶς ἐξοχές, στὰ δάση, ποιὸς
θὰ τὰ ἐπότιζε!

Καὶ ἂν δὲν ἔβρεχε, δὲν θὰ ἔτρεχε πιά νερὸ
ἀπὸ καμμιά βουσόλα.

Ὅλα τὰ πηγάδια θὰ ἐστέρευαν.

Τί παράξενο! Ἡ Ἀννούλα ποτὲ δὲν θὰ ἠμπο-
ροῦσε νὰ τὸ φαντασθῇ αὐτό.

Πόσα καινούργια πράγματα ἔμαθε! Ὅλα
αὐτὰ θὰ τὰ ἔλεγε τὸ μεσημέρι στὸ σπίτι
καὶ ὁ πατέρας θὰ ἔμενε πολὺ εὐχαριστημένος.

Εἰκ. 31.

23. Ἡ βροχή.

Μὲς στὸν καθάριον οὐρανὸν
γυρνᾶνε τ' ἀεράκια.

Μαζεύουν, ὅπου βροῦν, ἀχνό,
τὸν κάκουν συννεφάκια.

Μὰ ἀχνός, ὅπου συμμαζευθῆ,
εἶναι νερὸ πὸν τρέχει,
δὲν ἤμπορεῖ νὰ κρατηθῆ,
γιὰ τοῦτο βρέχει, βρέχει.

Στὴ γῆ βροχὴ κατοακυλᾶ,
μαζεύεται στὸ ρυάκι,
ρυάκια σμίγονται πολλὰ
καὶ κάνουν ποταμάκι.

Μὰ τὸ ποτάμι, πὸν ἐνωθῆ
μὲ ἓνα ποτάμι ἄλλο,
κάνει νερὸ πλατὺ, βαθὺ
καὶ ποταμὸ μεγάλο.

Καὶ ἔτσι τὸ ρέμα τὸ θολὸ
οἱ ποταμοὶ κυλοῦνε,
ὡς πὸν νὰ φθάσουν στὸ γιαλὸ,
στὴ θάλασσα νὰ μποῦνε.

Μὰ θάλασσα καὶ ὠκεανὸ
ὁ ἥλιος τὰ ζεσταίνει,
κάνει ἀπ' τὸ κῦμα τους ἀχνό,
πὸν στὰ ψηλὰ ἀνεβαίνει.

Καὶ κεῖ, ψηλὰ ἀπὸ τὸ βουνό,
κρούς βοριᾶς προβάλλει,
σύννεφο κάνει τὸν ἀχνὸ
καὶ βρέχει, βρέχει πάλι.

Γ. Βιζυηνός

Εἰκ. 32.

24. Πησιάζουν τὰ Χριστούγεννα.

1

Η μητέρα εἶπε μιὰ μέρα στὰ παιδιά:

— Τὸ ξέρετε, πὼς κοντεύουν τὰ Χριστούγεννα;

— Μπά, ἐξαφνίσθηκε ὁ Τάκης.

— Βέβαια κοντεύουν, λέγει ἡ ἀδελφούλα του ἡ Καίτη, πὸν ἦτο μεγαλύτερη ἀπὸ τὸν Τάκη.

— Ναί, τὸ ξέρω ἐγώ, λέγει ὁ Πάνος. Μᾶς τὸ εἶπαν στὸ σχολεῖο.

— Χριστούγεννα! Πρωτοχρονιά! Τί χαρά!

Τὸ πρόσωπο τοῦ Τάκη ἔλαμψε ἀπὸ χαρά.

Τί καλά! Ἐφέτος εἶναι καλὸς μαθητής.

Ὁ πατέρας του τὸν ἀγαπᾷ πολὺ. Θὰ τοῦ χαρίσῃ λοιπὸν πολλὰ παιγνίδια. Μὰ καὶ ἡ μητέρα καὶ ὁ θεῖος καὶ ἡ θεία θὰ τοῦ χαρίσουν παιγνίδια. Τί ὅμως θὰ τοῦ χαρίσουν; Πῶς ἤθελε ὁ Τάκης νὰ τὸ ἤξερε ἀπὸ τώρα!

Καὶ τὰ ἀδελφάκια του ἔχουν μεγάλη χαρά. Λογαριάζουν νὰ βγοῦν μὲ τοὺς φίλους των καὶ νὰ γυρίζουν ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι νὰ εἰποῦν τὰ κάλαντα.

*« Ἀρχιμηνιά κι ἀρχιχρονιά,
ψηλή μου δενδρολιβανιά ».*

Θὰ κτυποῦν χαρούμενα τὸ τρίγωνο.

— Ντροῖν, ντροῖν, ντροῖν, ντροῖν.

Μερικὰ παιδιὰ θὰ ἔχουν καὶ τύμπανο.

Ταρατατάμ, τατάμ, τατάμ...

2

Στὸ σπίτι ἡ μητέρα θὰ κάμῃ γλυκά. Τὸ βράδυ τῆς Πρωτοχρονιάς θὰ κόψουν τὴ βασιλόπιττα. Σὲ ποῖον θὰ πέσῃ ἄραγε τὸ φλουράκι; Πέρυσι ἔπεσε στὸν Πάνο.

Θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ γιαγιά νὰ μείνῃ μαζί των. Τί καλά! Θὰ τοὺς εἰπῇ παραμύθια.

— Μητέρα, πόσες μέρες ἀκόμα θὰ περάσουν, γιὰ νὰ ἔλθουν τὰ Χριστούγεννα; Ἐρωτᾷ ὁ Τάκης.

— Μὰ γιὰ λογάριασε, λέγει ἡ μητέρα. Σήμερον ἔχομε δεκαεννέα τοῦ μηνός. Τὰ Χριστούγεννα εἶναι στὶς εἰκοσιπέντε. Πόσες μέρες μένουν;

Ὁ Τάκης ἀμέσως τὸ εὗρηκε. Μπᾶ; Τόσες λίγες μέρες ἀκόμα; Τί χαρά!

3

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐκτύπησε ἡ θύρα.

Ἦτο ἡ Μαριγούλα, μιὰ πτωχὴ γειτονοπούλα. Κάτι εἶπε στὴ μητέρα καὶ ἔφυγε.

— Νὰ τὸ ξέρη ἡ Μαριγούλα, πὼς πλησιάζουν τὰ Χριστούγεννα; ἐρώτησε ὁ Τάκης.

Ἡ μητέρα ἐκούνησε τὸ κεφάλι της μὲ λύπη καὶ εἶπε:

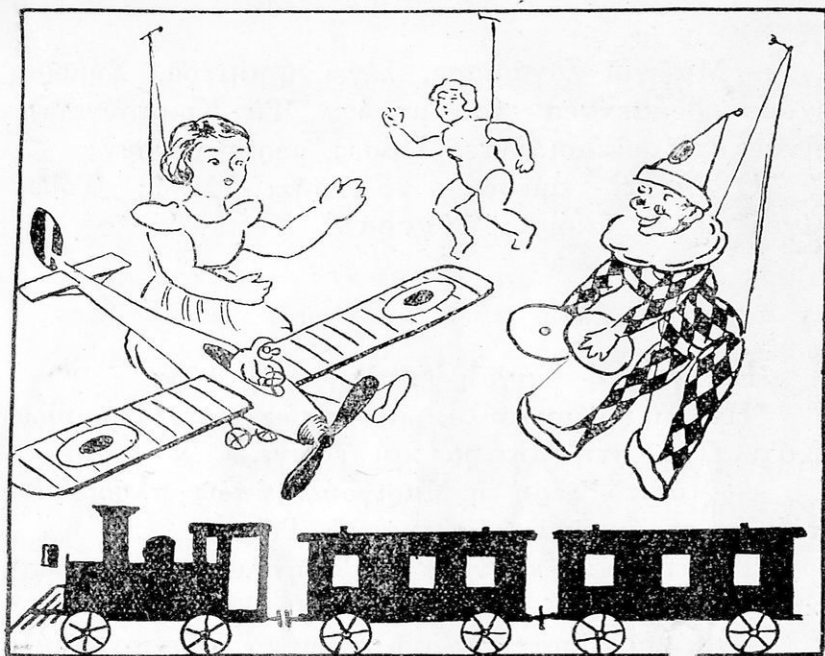
— Ἦναι τόσο πτωχὴ ἡ καημένη ἡ γειτονοπούλα μας!

Τὰ παιδιὰ ἐκοιτάχθηκαν. Κάτι ἐσυλλογίσθηκε τὸ καθένα. Ἡ Καίτη εἶπε:

— Ἀφοῦ εἶναι τόσο πτωχὴ, μητερούλα, ἡ Μαριγούλα, μᾶς δίνεις τὴν ἄδεια νὰ τὴν προσκαλέσωμε νὰ περάσῃ τὰ Χριστούγεννα μαζί μας;

— Πολὺ εὐχαρίστως, καλὰ μου παιδιὰ, εἶπε ἡ μητέρα.

Πόσο ἦτο εὐχαριστημένη γιὰ τὴν καλὴ καρδιὰ τῶν παιδιῶν της!

Ειζ. 33.

25. Τὰ Χριστούγεννα τῆς Μαριγούλας.

1

Εξημέρωνε Χριστούγεννα.

Ἡ μητέρα τῆς Μαριγούλας ἔφυγε πρωὶ-πρωὶ. Ἐπῆγε σὲ ἓνα πλούσιο σπίτι, ὅπου εἶχαν ἑορτῆ, νὰ βοηθήσῃ.

Ἡ Μαριγούλα ἔμεινε μόνη. Ἐπλύθηκε, ἐντύθηκε, ὅπως πάντα, καὶ ἔπειτα ἐγονάτισε ἐμπρὸς στὰ εἰκονίσματα καὶ ἔκαμε τὴν προσευχὴ τῆς. Ἐπῆγε κατόπιν στὸ παράθυρο, ἀκούμβησε τὸ κεφάλι τῆς στὸ γυαλί καὶ ἐκόιταξε ἔξω.

Εἶδε τὰ παιδάκια τῆς γειτονιᾶς της μὲ τοὺς γονεῖς των, νὰ πηγαίνουν στὴν ἐκκλησία. Ἐφοροῦσαν καινούργια φορέματα καὶ ἦσαν χαρούμενα.

Ἡ Μαριγούλα ἔνοιωσε ζεστὰ δάκρυα νὰ κυλοῦν ἀπὸ τὰ μάτια της.

2

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἄκουσε νὰ κτυπᾷ κάποιος τὴ θύρα.

— Τάκ! Τάκ! Τάκ!

— Ἡ μητέρα θὰ ἔλθῃ τὸ βράδυ. Ποιὸς νὰ εἶναι; εἶπε καὶ ἔτρεξε νὰ ἀνοίξῃ.

Ἄ! Ἦτο ἡ γειτονοπούλα, ἡ Καίτη. Ἦλθε νὰ πάρῃ τὴ Μαριγούλα στὸ σπίτι της. Θὰ κάμουν μαζὶ Χριστούγεννα.

— Θὰ περάσωμε πολὺ ὥραϊα, εἶπε ἡ Καίτη. Τὰ ἀδέλφια μου, ὁ Πάνος καὶ ὁ Τάκης, σὲ περιμένουν.

Ἡ Μαριγούλα δὲν ἤξερε τί νὰ εἰπῇ ἀπὸ τὴ χαρὰ της.

— Σοῦ ἔφερα καὶ ἓνα μικρὸ δῶρο, εἶπε πάλι ἡ Καίτη καὶ ἀνοίξε τὸ δεματάκι, ποὺ ἐκρατοῦσε.

Ἄ! Τί ὥραϊο φουστανάκι, καινούργιο καὶ ζεστό. Ἡ Μαριγούλα δὲν ἐχόρταινε νὰ τὸ βλέπῃ.

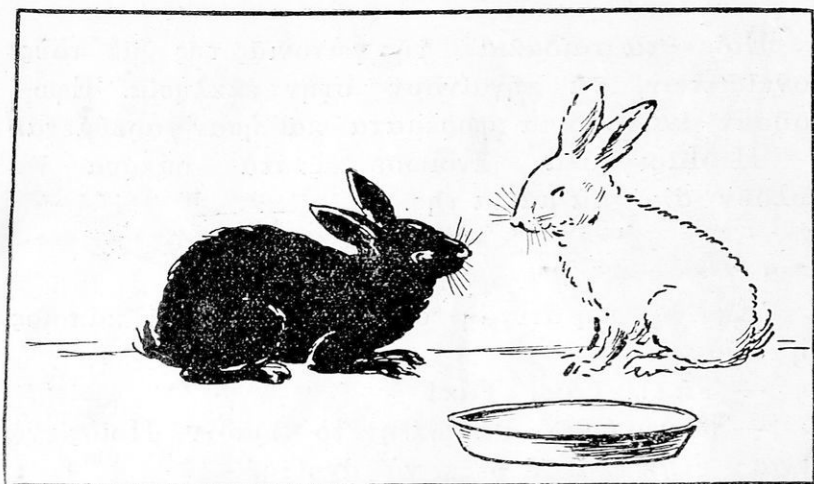
Ἀγκάλιασε τὴν Καίτη καὶ τὴν ἐφίλησε.

Σὲ λίγο οἱ δυὸ φίλες ἦσαν στὸ δρόμο.

Ὁ Πάνος καὶ ὁ Τάκης ἐκοίταζαν ἀπὸ τὸ παράθυρο. Μόλις τὶς εἶδαν, ἔτρεξαν νὰ ἀνοίξουν.

— Καλημέρα, Μαριγούλα, καλὰ Χριστούγεννα.

— Καλημέρα, παιδιά, καλὰ Χριστούγεννα. Καὶ τοῦ χρόνου, ἀπαντᾷ καὶ ἡ Μαριγούλα καὶ λάμπει χαρὰ.

Εἰκ. 34.

26. Τὰ κουνελάκια.

1

Νά! ἤλθε καὶ ἡ Πρωτοχρονιά. Ἡ γιαγιά ἐχάρισε τοῦ Τάκη, ξέρετε τί; Δὲν θὰ τὸ εὑρετε ποτέ σας. Τοῦ ἐχάρισε δυὸ κουνελάκια.

— Ἀπὸ πανί;

— Ὁχι.

— Ἀπὸ χαρτί;

— Ὁχι.

— Ἀπὸ σοκολάτα;

— Ὁχι.

Δὲν θὰ τὸ εὑρετε ποτέ σας. Ἡ γιαγιά ἐχάρισε τοῦ Τάκη δυὸ ζωντανὰ κουνελάκια. Μάλιστα. Εἶναι μικρούλικα, σὰν δυὸ γατάκια. Τὸ ἓνα γάτασπρο καὶ τὸ ἄλλο σταχτί. Τί παχουλά! Καὶ ἔχουν μιὰ οὐρίτσα, τόση δά.

“Όλο τρέχουν, πηδοῦν. Καὶ ὅλο κάτι θέλουν νὰ μασοῦν, γιατί ὅλο καὶ κάποια μυρωδιά ἔρχεται στὴ μυτίτσα των. Ἐπὶ ποῦ ἔρχεται ἡ μυρωδιά; Ἐπὶ ποῦ;

Θέλουν νὰ μάθουν καὶ στρέφουν τὸ κεφαλάκι των ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ κουνοῦν τὴ μικρούλικη μυτίτσα.

2

Ὁ Τάκης εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος. Ποῦ θὰ τὰ βάλῃ ὅμως τὰ κουνελάκια; Νὰ μποροῦσε νὰ τὰ πάρῃ μέσα στὸ δωμάτιό του! Μὰ ἡ μητέρα δὲν ἀφήνει.

Εὐρῆκε ὅμως ὁ Τάκης θέση νὰ τὰ βάλῃ. Ἡ αὐλὴ δὲν εἶναι πλακοστρωμένη πέρα ὡς πέρα. Ἐκεῖ στὴν ἄκρη εἶναι γῶμα μονάχα. Γιατὶ ἐκεῖ ἦτο ὁ ὀρνιθῶνας. Τώρα δὲν ἔχει πιά ὀρνιθες.

Ὁ Τάκης ἔβαλε τὰ κουνελάκια μέσα στὸν ὀρνιθῶνα. Ἐρριξε καὶ κριθάρι καὶ φλούδια ἀπὸ μῆλα καὶ λίγα χορταρικά, ποῦ εὐρῆκε στὴν κουζίνα.

Ἄχ! Τί λαίμαργα κουνελάκια! Τί γρήγορα ποῦ μασοῦν.

Ὁ Τάκης τὰ ἐκαμάρωνε. Ἐπειτα, ἀφοῦ τοὺς ἔβαλε καὶ νερό, ἔκλεισε τὴν πορτοῦλα.

Τὰ κουνελάκια τώρα ἔχουν τὸ σπιτάκι των. Τὴ φωλίτσα των. Ὁ Τάκης εἶναι ἡσυχος.

3

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωτὶ-πρωτὶ, ὁ Τάκης ἔτρεξε στὰ κουνελάκια.

— Μπά; ποῦ εἶναι τὰ κουνελάκια; Δὲν εἶναι μέσα στὴ φωλιά.

Μήπως ἔφυγαν; Μὰ πῶς; Ἡ πορτούλα εἶναι κλειστή.

Μήπως τὰ ἐπῆρε ἡ μητέρα; ὁ πατέρας;

Ναί, ναί. Θὰ τὰ ἐπῆρε ὁ πατέρας. Ἡ θὰ τὰ ἔβαλε μέσα στὸ μαγειριό.

Ὁ Τάκης ἔτρεξε ἀμέσως. Μὰ τὰ κουνελάκια δὲν ἦσαν οὔτε ἐκεῖ.

— Πατέρα, ποῦ τὰ ἔβαλες, σὲ παρακαλῶ, τὰ κουνελάκια μου; ἐρωτᾷ ὁ Τάκης.

Ὁ πατέρας δὲν ἤξερε τίποτε. Δὲν τὰ ἐπῆρε. Οὔτε τὰ εἶδε καν ἀπὸ χθές.

Καὶ κανεὶς ἄλλος δὲν τὰ εἶχε πάρει τὰ κουνελάκια. Τὶ ἔγιναν λοιπόν;

Τοῦ Τάκη τὰ μάτια ἐβούρκωσαν. Ἐκόντευε νὰ κλαύσῃ ἀπὸ τὴ λύπη του. Μήπως τὰ ἐπῆρε ἡ γάτα; Μὰ πῶς; Ἡ γάτα δὲν ἐχωροῦσε νὰ μπῆ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σύρματα.

4

— Μὰ ποῦ τὰ εἶχες; ἐρωτᾷ ὁ πατέρας.

— Ἐξω στὴ φωλιά των, λέγει ὁ Τάκης, ποῦ μόλις ἐκρατοῦσε τὰ δάκρυα.

— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε.

Ὁ πατέρας καὶ τὸ παιδὶ ἐβγῆκαν στὴν αὐλή.

Μπά! Τὰ κουνελάκια ἦσαν στὴ φωλιά των καὶ ἔτρωγαν ἡσυχα-ἡσυχα. Ὁ Τάκης δὲν ἐπίστευε τὰ μάτια του. Ἐκοίταξε ξαφνιασμένος τὸν πατέρα του. Ὁ πατέρας ἐχαμογελοῦσε. Ὁ Τάκης ἐξανακοίταξε στὴ φωλιά, μὰ τὰ κουνελάκια πάλι ἔλειπαν.

Τί παράξενο πράγμα ἦτο αὐτό! Καὶ ἡ φωλιὰ ἦτο γεμάτη χόματα. Ποιὸς τὰ ἔρριξε τὰ χόματα αὐτά; Ἐκεῖ στήν ἄκρη, ποιὸς ἄνοιξε αὐτὴ τὴν τρύπα; Ἄ! Νὰ καὶ τὸ ἄσπρο κουνελάκι, ποὺ ξεπροβάλλει ἀπὸ τὴν τρυπούλα. Βγάζει ἔξω τὸ μουτράκι του, κουνᾷ τὰ αὐτάκια του καί, τσοῦπ, χώνεται πάλι μέσα.

Ὁ Τάκης δὲν ἤξερε ὅτι τὰ κουνελάκια σκάβουν τὴ γῆ καὶ φωλιάζουν μέσα στὶς κουφάλες, ποὺ ἀνοίγουν. Ὅταν τοῦ τὸ εἶπε ὁ πατέρας, τοῦ ἐφάνηκε πολὺ παράξενο.

Είλ. 35.

27. Μιά καλή ώρα.

1

Τί κακός καιρός! Λάσπη, βροχή. Και ένας βοριάς τόσο τσουχτερός!

Ο Πάνος πηγαίνει στο σχολείο του βιαστικά. Φορεί καινούργιο παλτό. Τοῦ τὸ ἐχάρισε ὁ πατέρας τὴν Πρωτοχρονιά. Εἶναι βαρὺ, ἀπὸ χονδρὸ ὕφασμα, καὶ ἔχει ὥραϊα γυαλιστερά κουμπιά. Τί ὄμορφο καὶ ζεστὸ πανωφόρι! Πῶς τοῦ ζεσταίνει τὴν πλάτη!

Ἄμὲ οἱ κάλτσες του; Εἶναι μάλλινες καὶ

φθάνουν ὡς τὸ γόνατό. Τίς ἔπλεξε ἢ γιαγιά. Τὰ πόδια τοῦ Πάνου εἶναι πολὺ καλὰ προφυλαγμένα. Ὁ λαιμός του εἶναι τυλιγμένος μὲ μιὰ πλεκτὴ μαντήλα. Στὰ χέρια φορεῖ χειρόκτια.

Μολαταῦτα ὁ Πάνος κρυώνει ἀκόμα. Δὲν τουρτουρίζει βέβαια. Εἶναι τόσο καλὰ ντυμένος. Ὅμως τὸ κρῦο εἶναι πολὺ δυνατό. Ἀκοῦτε, πῶς φυσάει ὁ βοριάς; Ἀκοῦτε;

Ἡ μύτη καὶ τὰ αὐτιάκια τοῦ Πάνου εἶναι παγωμένα. Στὸ δεξί του αὐτὶ μάλιστα ἔχει βγάλει καὶ χιονίστρα. Πῶς τοῦ πονεῖ! Ὁ Πάνος περπατᾷ καὶ συλλογίζεται:

— Ὑπάρχουν ρούχα γιὰ νὰ ζεσταίνουν τὸ σῶμα, κάλτσες γιὰ τὰ πόδια, χειρόκτια γιὰ τὰ χέρια. Ἄν ὑπῆρχε καὶ κάτι γιὰ τὰ αὐτιά καὶ γιὰ τὴ μύτη! Δὲν θὰ ἐκρῦωνε τότε, μήτε τόσο δά!

2

Ὅταν ὁ Πάνος ἔφθασε στὸ σχολεῖο, τὸ κουδούνι δὲν εἶχε κτυπήσει ἀκόμα. Τὰ παιδιά, μαζευμένα στὸ ὑπόστεγο, προσπαθοῦσαν πῶς καὶ πῶς νὰ ζεσταθοῦν. Ἐκτυποῦσαν τὰ πόδια των κάτω στὸ πλακόστρωτο, ἐχουχούλιζαν τὰ δάκτυλά των.

— Χού, χού, χού! Τί κρῦο.

Τὰ πιὸ ἄφοβα ἔτρεχαν ἐπάνω-κάτω.

Μόλις ὁ Πάνος ἐμπῆκε στὴν αὐλή, τὸ μάτι του ἔπεσε στὸ Γιάννη. Ἐκάθητο στὴν ἄκρη τυλιγμένος σὲ μιὰ παλιὰ ξεθωριασμένη μαντήλα.

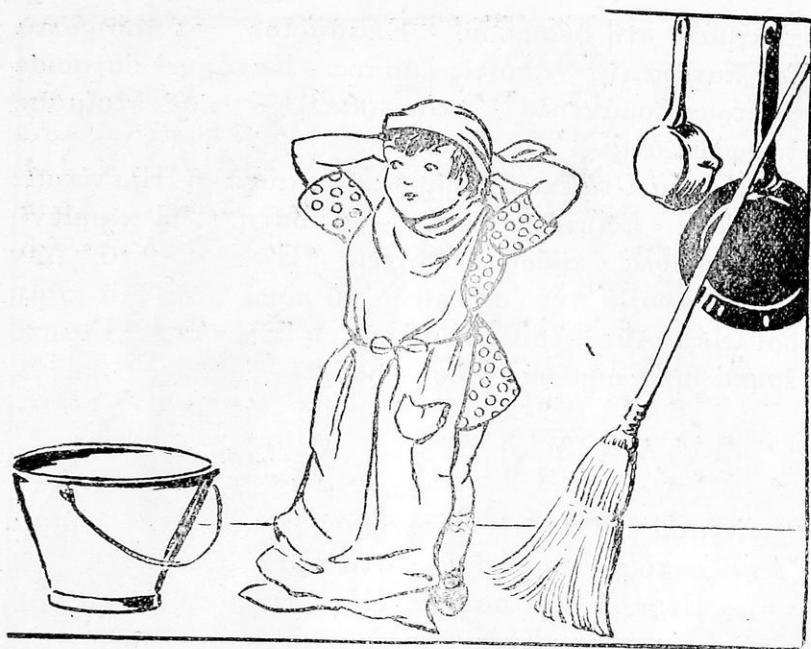
Αὐτὸ ἦτο τὸ ἐπανωφόρι του, νὰ ποῦμε. Εἶχε τυλίξει τὰ χέρια του μέσα στὴ μαντήλα. Τὸ χλωμὸ πρόσωπό του ἔδειχνε, πῶς ἐκρῦωνε πολὺ.

Ὁ Πάνος ἐστάθηκε συλλογισμένος. Ἐπειτα εἶπε
μὲ τὸ νοῦ του:

— Μπά! Ἔχω τόσο ζεστὰ ροῦχα, ἐπανωφόρι,
κάλτσες, χειρόκτια καὶ ἀκόμα παραπονιέμαι καὶ
γυρεύω καὶ ἄλλα. Ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ παιδιά, ποὺ
δὲν ἔχουν παρὰ μιὰ παλιὰ μαντήλα μονάχα. Αὐτὰ
ἐσυλλογίσθηκε καὶ ἐπῆγε κοντὰ στὸ πτωχὸ
συμμαθητὴ του.

Ὅταν ἐπέστρεψε στὸ σπίτι, ἔτρεξε στὴ μαμά του
καὶ τῆς εἶπε κάτι κρυφά. Σὲ λίγο ἔφυγε. Στὸ χέρι
ἐκρατοῦσε ἓνα δέμα. Ὅταν ἐξαναγύρισε στὸ σπίτι,
ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος. Ἐλάμπε ἀπὸ χαρὰ...

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Γιάννης στὸ σχολεῖο ἐφοροῦσε
ζεστὸ ἐπανωφόρι καὶ δὲν ἐκρούωνε πιά.

Εἰκ. 36.

28. Ἡ νοικοκυρούλα.

1

Μπά! Γιατί ἐσηκώθηκε σήμερα τόσο πρωί ἡ Ἐλενίτσα;

Ἡ ὥρα τοῦ σχολείου ἀργεῖ ἀκόμα. Καὶ ἴσως ἡ Ἐλενίτσα εἶναι στὸ πόδι. Ἐπλύθηκε, ἐνῶς ἔμελλε. Μετὰ ἔβαλε τὴν παλιὰ ποδιά τῆς μητέρας καὶ ἔδεσε τὰ μαλλιά της μὲ ἓνα πανί. Ἐπειτα ἐσκούπισε καὶ ἔξεσκόνισε τὸ σπίτι. Τὸ ἔκαμε νὰ λάμπη. Ὑστερα ἐπῆγε στὸ μαγειριό. Ἐβαλε κάθε

πραγμα στή θέση του. Ἐκαθάρισε τὰ ποδήματα τοῦ πατέρα της ἀπὸ τὶς λάσπες. Κατόπιν ἔστρωσε τὸ τραπεζομάντηλο στὸ τραπέζι καὶ ἐτοίμασε τὰ φλυτζάνια.

Μὰ γιατί τὰ ἔκαμε σήμερα ὅλα αὐτὰ ἡ Ἐλενίτσα; Γιατὶ ἡ μητέρα εἶναι ἄρρωστη. Ἡ καημένη ἡ μητερούλα ἐκρούωσε. Βήχει. Ἔχει πυρετό. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ σηκωθῆ τὸ πρῶν καὶ νὰ κάμη δουλειές. Αὐτὸ ἐσυλλογίσθηκε ἡ Ἐλενίτσα. Γιαυτὸ ἐσηκώθηκε σήμερα τόσο πρῶν.

2

Ὅταν ἐξύπνησε ὁ πατέρας, ὅλα ἦσαν ἔτοιμα. Ἄχνιζε τὸ γάλα ἐπάνω στὸ τραπέζι.

— Εὐγε, Ἐλενίτσα μου. Εὐγε, νοικοκυρούλα μου, εἶπε ὁ πατέρας. Εἶσαι πολὺ καλὸ κορίτσι.

Ἡ Ἐλενίτσα ἐπῆγε στὴ μητέρα της ἕνα ζεστὸ φλυτζάνι γάλα καὶ τὴν ἐβοήθησε νὰ τὸ πιῇ. Πόσο εὐχαριστήθηκε ἡ μητέρα!

Σὲ λίγο, ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα τοῦ σχολείου, ἡ μικρὴ νοικοκυρούλα ἐπῆρε τὴ σάκκα της καὶ ἔφυγε.

Ἦτο γεμάτη χαρά, γιατί ἠμπόρεσε νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς γονεῖς της.

Εις. 37.

29. Ἡ μητέρα.

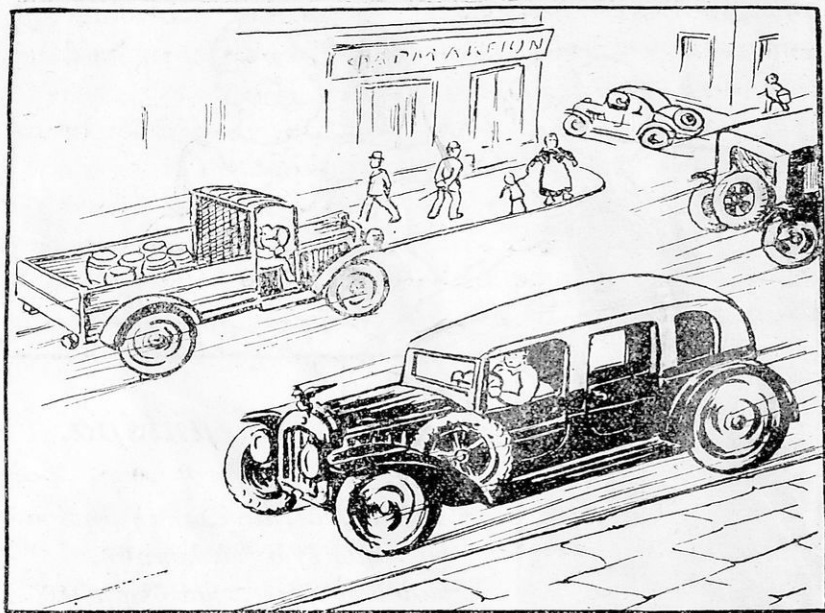
Πὼς νὰ πειράζω τὴ μητέρα,
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ποὺ ὅλη νύκτα καὶ ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλό μου προσπαθεῖ;

Αὐτὴ στὰ στήθη τὰ γλυκά της
μὲ εἶχε βρέφος ἀπαλό,
μὲ κάθιζε στὰ γόνατά της
καὶ μ' ἔμαθε νὰ ὀμιλῶ.

Αὐτὴ, σὰν πέσω καὶ κτυπήσω
φιλεῖ νὰ γειάνη τὴν πληγῆ
καὶ δίπλα στὴ μικρὴ μου κλίνη,
σὰν ἀρρωστήσω, ξαγρουπνεῖ.

ὦ! Πὼς λοιπόν, τέτοια μητέρα
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ποὺ ὅλη νύκτα καὶ ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλό μου προσπαθεῖ;

Γ. Βιζυηνὸς

Εἰκ. 38.

30. Ἡ δειὰ Λάμωρω.

Στὴ γωνιά τοῦ δρόμου στέκει μιὰ γριούλα. Μαῦρο μαντήλι ἔχει στὸ κεφάλι της, μαῦρα παλιὰ ροῦχα στὸ κορμί της. Τὰ ποδήματά της εἶναι τρύπια καὶ κρυώνει.

Τὸ ραβδί της, ἓνα κομμάτι ξύλο.

Ὡρα πολλή στέκει στὴ γωνιά καὶ ὄλο δοκιμάζει νὰ περάσῃ τὸ δρόμο καὶ ὄλο κρατιέται. Αὐτοκίνητα πολλὰ τρέχουν, καὶ πῶς νὰ διαβῆ! Κάθε πού θέλει νὰ κατεβάσῃ τὸ πόδι της, πάλι τὸ παίρνει πίσω.

Νὰ καὶ τὰ παιδιά, πού ἔρχονται ἀπὸ τὸ

σχολεῖο στὸ σπίτι των. Περνοῦν γελώντας καὶ
πηδώντας. Ἐνα ἀπὸ τὰ παιδιά, ὁ Στέλιος,
ἐπρόσεξε τὴ γριούλα καὶ τῆς εἶπε:

— Καλησπέρα, θειὰ Λάμπρω, νὰ περάσης
θέλεις; Καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι.

Ὁ Αὐγέρης, τὸ πῶς μεγάλο παιδί, ἐστάθηκε
στὴ μέση τοῦ δρόμου. Ἐσήκωσε τὸ χέρι του καὶ
ἔκαμε σημεῖο νὰ σταθοῦν τὰ αὐτοκίνητα, ὅπως
κάνουν οἱ ἀστυφύλακες. Καὶ νά, πού ἡ καημένη
ἡ γερόντισσα ἐπέρασε στηριγμένη στοῦ Στέλιου
τὸ χέρι.

Τὴν ἄλλη μέρα εἶπε ὁ δάσκαλος:

— Χθὲς τὸ βράδυ δυὸ παιδιά ἔκαμαν μιὰ
καλὴ πράξη, εὔγε τους!

— Ποιὰ παιδιά; ποιὰ; ἐρώτησαν μερικοί.

Ὁ Στέλιος καὶ ὁ Αὐγέρης ἔσκυψαν κάτω,
κατακόκκινοι. Ὁ δάσκαλος τοὺς ἐκοίταξε καὶ
ἐκατάλαβε τὴ σκέψη των.

Ἦθελαν νὰ μείνη μυστικό.

Είκ. 39.

31. Ὁ Πηδηχλοῦλης.

1

Η Μαρίκα ἐπῆγε τὴν Κυριακὴ στὸ χωριό, στὴ θεία της.

— Μαρίκα, ἔλα στὸ στάβλο, νὰ ἰδῆς κάτι, τῆς εἶπε ὁ ἐξάδελφός της ὁ Γιάννης.

Ἡ Μαρίκα ἔτρεξε μὲ περιέργεια. Μόλις ἐμπῆκε, ἔβαλε μιὰ χαρούμενη φωνή.

— Ἄ! τί ώραϊα! Τί χαριτωμένα! ἐφώνηξε.

Δυὸ μικρούλικα ἀρνάκια, τόσα δά, ἄσπρα, κάτασπρα! Ἡμανούλα των ἦτο πλαγιασμένη καὶ τὰ μικρὰ ξαπλωμένα ἀνάμεσα στὰ πόδια της.

Τὸ κοριτσάκι ἠθέλησε νὰ πάρῃ τὰ ἀρνάκια στὴν ἀγκαλιά του καὶ ἐπλησίασε.

Ἡ μητέρα των ὁμως, ἡ προβατίνα, ἐθύμωσε.
Ἔστρεψε τὸ κεφάλι της μὲ ὀρμή, σὰν νὰ ἔλεγε:

— Τί ἀνόητη ποὺ εἶσαι, Μαρίκα! Δὲν βλέπεις,
πὼς τὰ παιδάκια μου εἶναι πολὺ μικρὰ καὶ
δὲν πρέπει νὰ τὰ ἀγγίξης;

Μὰ καὶ ὁ Γιάννης δὲν ἄφησε τὴν ξαδελφούλα
του νὰ τὰ πλησιάσῃ.

— Εἶναι πολὺ μικρὰ, τῆς εἶπε. Ἐγεννήθηκαν
σήμερα τὸ πρωί. Δὲν πρέπει νὰ τὰ πιάνης.

Τὰ ἀρνάκια, σὰν νὰ ἐκατάλαβαν τὰ λόγια,
ἔβαλαν μιὰ μικρὴ, ἀδύνατη, φωνούλα:

— Μπέεεε! Καὶ ἔγυραν τὸ κεφαλάκι στὴ
μανούλα των.

2

Ἄρχισαν νὰ θηλάζουν καὶ ἡ προβατίνα
τὰ ἀγκάλιασε μὲ τὰ πόδια της.

— Θὰ κόψω χορταράκι νὰ τοὺς δώσω, εἶπε
ἡ Μαρίκα.

— Δὲν τρώγουν χόρτο, λέγει ὁ Γιάννης. Δὲν
ἔχουν δοντάκια.

Ἡ Μαρίκα ἔμεινε ὡς τὸ βράδυ στὸ κτῆμα
τῆς θείας. Κάθε λίγο ἐπήγαινε στὸ στάβλο, νὰ
βλέπῃ τὰ μικρὰ. Αὐτὰ ἔμεναν πάντα πλαγιασμένα,
κοντὰ στὴ μανούλα. Ἄνοιγόκλειναν τὰ ματάκια
των, σὰν νὰ ἔλεγαν στὸ κοριτσάκι:

— Θὰ παίξουμε μαζί σου. Μὰ ὄχι σήμερα.
Μὴ βιάζεσαι, καημένη Μαρίκα. Δὲν βλέπεις, πόσο
εἴμαστε μικρὰ καὶ ἀδύνατα;

Τὴν ἄλλη Κυριακὴ ἦλθε πάλιν ἡ Μαρίκα
στὸ κτῆμα. Τὰ ἀρνάκια ἦσαν ἀγνώριστα. Πόσο

είχαν μεγαλώσει! Ἐπερπατοῦσαν, ἐπηδοῦσαν, ἔκαμναν χίλια - δυὸ παιχνίδια.

Ἡ Μαρίκα τὰ ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά της, καὶ δὲν ἐθύμωσε καθόλου ἢ προβατίνα. Ὑστερα ἔκοψε δροσερὸ χορταράκι καὶ τὸ ἔρριξε ἐκεῖ μπροστά.

— Φᾶτε, φᾶτε, ἀρνάκια μου, νὰ μεγαλώσετε, τοὺς ἔλεγε.

Μὰ τὰ ἀρνάκια δὲν ἤμποροῦσαν ἀκόμη νὰ μασήσουν. Τώρα μόλις εἶχαν ἀρχίσει νὰ βγάζουν δοντάκια. Τὸ χόρτο τὸ ἔφαγε ἡ προβατίνα καὶ μάλιστα μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση. Ἐπρεπε νὰ τρώγη περισσότερο τώρα, νὰ κατεβάζῃ πολὺ γάλα γιὰ τὰ παιδιὰ της.

3

Ἡ Μαρίκα ἔδωσε στὰ ἀρνάκια ἀπὸ ἓνα ὄνομα. Τὸ κάτασπρο τὸ εἶπε Ἀσπρουλιό. Τὸ ἄλλο, ποὺ εἶχε μαύρη οὐρίτσα καὶ ὀλοένα ἐπηδοῦσε, τὸ εἶπε Πηδηχτούλη.

— Τὸν Πηδηχτούλη τὸν ἀγαπῶ πιὸ πολὺ, ἔλεγε ἡ Μαρίκα.

— Ἄ! Ἄφου τὸν ἀγαπᾶς, θὰ σοῦ τὸν χαρίσω, εἶπε ἡ θεία της. Ὅχι ὅμως σήμερᾶ. Πρῶτα νὰ μεγαλώσῃ λίγο, νὰ βγάλῃ ὅλα του τὰ δόντια, νὰ ἀρχίσῃ νὰ τρώγη χορταράκι.

Πόσο ἐχάρηκε ἡ Μαρίκα καὶ μὲ τί λόγια εὐχαρίστησε τὴ θεία της, τὸ καταλαβαίνετε καὶ μόνοι σας.

Πόσο πιὸ πολὺ ὅμως ἐχάρηκε, ὅταν ἦλθε ἡ μέρα νὰ τὸν πάρῃ τὸν Πηδηχτούλη της.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Πηδηχτούλης δὲν ἐχάρηκε

λιγότερο. Γιατί τὴν ἀγαποῦσε τὴ Μαρίκα. Δὲν ἔφευγε ἀπὸ κοντά της. Ὅπου ἐπῆγαινε ἡ Μαρίκα, μαζὶ καὶ αὐτός. Ἔτρωγε ἀπὸ τὸ χέρι της ψωμάκι, χορταράκια. Ὁ Πηδηχτούλης, ὅταν ἐχόρταινε, ἐξάπλωνε σὲ μιὰ ἡσυχὴ μεριά. Ἐξανάφερνε τότε τὴν τροφή μέσα στὸ στόμα καὶ τὴν ἐμασοῦσε πιά ἡσυχά, ἀργὰ-ἀργά.

Ὁ Πηδηχτούλης ἦτο τώρα παχουλός, ζωηρός. Δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τὸ ἀρνάκι ἐκεῖνο, τὸ ἀδύνατο, πὺ εἶδε ἡ Μαρίκα τὴν πρώτη φορὰ στὸ κτῆμα τῆς θείας.

Εἰκ. 40.

32. Τὸ κατσίκᾱκι.

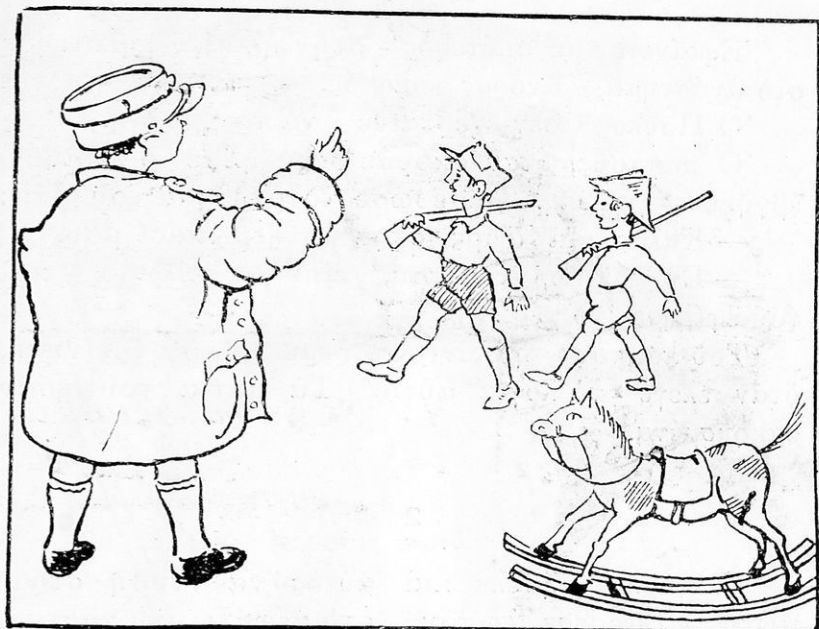
Ξέρω κάποιο κατσίκᾱκι,
πὸν εἶναι πεταχτό,
καὶ ἔχει στὸ λαιμὸ στολίδια
καὶ ἓνα φυλαχτό.

Ξέρω κάποιο κατσίκᾱκι,
πὸν εἶναι μιὰ χαρά,
καὶ δταν βλέπη τὴ μαμά του,
παίζει τὴν οὐρά.

Ξέρω κάποιο κατσίκᾱκι,
πὸν εἶναι τόσο δά,
καὶ στὸ πράσινο χορτάρι
θέλει νὰ πηδᾶ.

Ξέρω κάποιο κατσίκᾱκι,
μὰ πολὺ ζωνρό,
πὸν ἔμαθε τρελὰ παιγνίδια
καὶ τρελὸ χορό.

Ζ. Παπαντωνίου

Ειζ. 41.

33. Ὁ σιραλιώλης.

1

Ο Παῦλος ἔπαιζε στήν αὐλή. Ξαφνικά ἀκούει τόκ! τόκ! τόκ!

Κάποιος ἐκτύπησε τή θύρα. Ἔτρεξε ὁ Παῦλος καί ἀνοιξε. Ἄ! Ποῖος ἦτο; Ξέρετε; Ὁ Μῆτσος, ὁ ἀδελφός του. Ὁ Παῦλος ὅμως λίγο ἔλειψε νά μὴ τὸν γνωρίση. Γιατί ὁ Μῆτσος ἦτο ντυμένος στρατιώτης.

— Δὲν μὲ γνωρίζεις, καημένε; ἐρωτᾷ ὁ Μῆτσος. Τόσο πολὺ ἄλλαξα;

Ναί. Ἀλήθεια. Εἶχε πολὺ ἀλλάξει.

Ἐφαίνετο μεγαλύτερος στήν ἡλικία, ψηλότερος
στό ἀνάστημα, ἄνδρας σωστός.

Ὁ Παῦλος δὲν ἐχόρταινε νὰ τὸν βλέπη.

Ὁ παπποῦς, ὅταν ἄκουσε πὼς ἦλθε ὁ Μῆτσος,
ἐβγῆκε στήν αὐλή. Τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε:

— Καλὸς καὶ ἄξιος στρατιώτης, παιδί μου.

— Εὐχαριστῶ, παπποῦ, εἶπε ὁ Μῆτσος καὶ
τοῦ ἐφίλησε τὸ χέρι.

Τοῦ παπποῦ ἡ φωνὴ ἔτρεψε ἀπὸ συγκίνηση,
ὅταν ἔλεγε τὰ λόγια αὐτά. Τὰ μάτια του ἦσαν
δακρυσμένα.

2

Ὁ Παῦλος ἤθελε καὶ αὐτὸς νὰ ντυθῆ στρα-
τιώτης. Ἐφόρεσε λοιπὸν στό κεφάλι τὴ χάριτη
περικεφαλαία του, ἐκρέμασε στὴ μέση του ξύλινο
σπαθᾶκι καὶ ἐβγῆκε νὰ βρῆ τοὺς φίλους του.

— Παιδιά. Παίξομε τοὺς στρατιῶτες; τοὺς
ἐφώναξε.

Ναί. Ὅλοι ἤθελαν νὰ παίξουν τοὺς στρατιῶτες.
Καὶ ἔτρεξαν νὰ ντυθοῦν, ὅπως ὁ Παῦλος.

Ὁ Νίκος ἐπῆρε τὸ τύμπανό του. Ὁ Δῆμος
τὴ σάλπιγγά του.

— Ταρα-τα-τάμ, τα-τάμ!..

Οἱ στρατιῶτες προχωροῦν καὶ τραγουδοῦν.
Ὁ Παῦλος εἶναι ἀξιωματικὸς καὶ διατάζει:

— Ἀριστερά!

— Δεξιὰ!

Ειχ. 42.

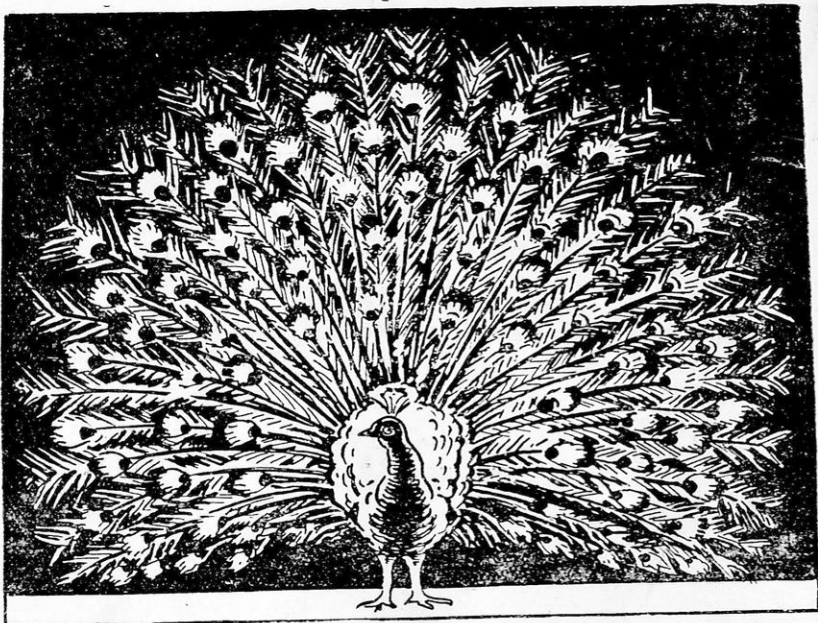

34. Ἡ σημαία.

Πάντα κι ὅπου σὲ ἀντικρούσω
μὲ λαχτάρα σταματῶ
καὶ περήφανα δακρύζω,
ταπεινὰ σὲ χαιρετῶ.

Καὶ ἀπ' τὰ στήθη μου ἀνεβαίνει
μιὰ χαρούμενη φωνή:
Νὰ εἶσαι πάντα δοξασμένη,
ὦ Σημαία γαλανή.

Ἰ. Πολέμης

Εἰζ. 43.

35. Ὁ κόρακας, ποὺ ἔγινε παγώνι.

Μιὰ φορὰ ἦτο ἓνας κόρακας. Τί ἄσχημος! Τί μαῦρος! Νὰ ὅμως, ποὺ εὗρηκε κάποτε μερικὰ πτερὰ ἀπὸ παγώνι. Τὸ παγώνι εἶναι τὸ πιὸ ὄραϊο πουλί. Ἔχει πλουμιστὰ πτερὰ καὶ μιὰ οὐρά, ποὺ τὴν ἀνοίγει σὰν βεντάλια.

Ὁ κόρακας λοιπὸν τέτοια ὄραϊα πτερὰ εὗρηκε. Πράσινα, κίτρινα, χρυσαφιά! Τὰ ἐπῆρε καὶ τὰ ἐφόρσε. Τὰ ἔχωσε ἀνάμεσα στὰ δικά του καὶ ἔτσι, ἀπὸ μαῦρος, ἔγινε χρωματιστὸς καὶ χρυσός.

Πῶς ἐκαμάρωνε! Ἐπῆγε καὶ εὗρηκε τὰ ἄλλα παγώνια. Ἐκάθισε μαζί, τάχα πὼς ἦτο ἀπὸ τὴν ἴδια συντροφιά καὶ αὐτός.

— Παγώνι εἶσαι; τὸν ἐρώτησαν.

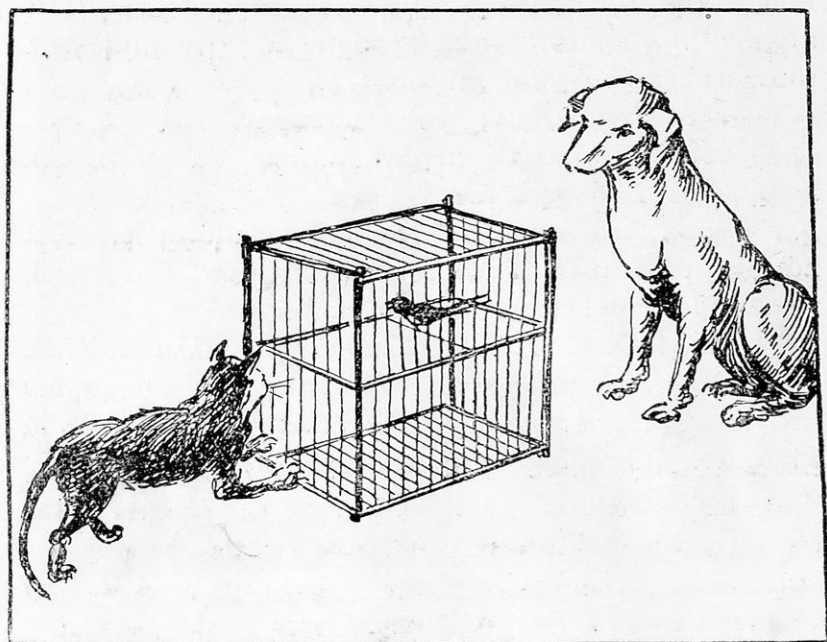
— Ναί, εἶμαι παγώνι, εἶπε καὶ ἐκοίταξε περήφανα ὀλόγουρά του.

Ὅμως τὰ παγώνια κάτι ὑποψιάσθηκαν. Καὶ κάποιο ἀπὸ αὐτὰ τὸν πλησιάζει,τσιμπᾷ ἓνα πτερό, τὸ τραβᾷ, ὄπ! καὶ τὸ βγάζει.

— Χά! Χά! Χά! ἐγέλασαν τὰ ἄλλα πουλιά.

Καὶ ὅλα μαζί τότε τὰ παγώνια ὄρμησαν ἐπάνω του, ἐτράβηξαν τὰ ξένα πτερά καὶ τὰ ἔβγαλαν. Ὁ κόρακας ἔμεινε μὲ τὰ δικά του.

Τί ἐκέρδισε;

Εἰκ. 44.

36. Οἱ δυὸ θεαλές.

1

Ο Κίτσος δὸς του καὶ πηδᾶ μέσα στὸ κλουβί του καὶ ὄλο τραγουδᾷ.

Ἄπέξω δυὸ ζευγάρια μάτια τὸν κοιτάζουν. Τὰ μάτια τῆς Κανέλωσ καὶ τὰ μάτια τῆς Χιονούλασ. Μὰ πόσο διαφορετικά!..

Ἡ Κανέλω, μικρὴ παχουλὴ σκυλίτσα, μὲ μακρὸ κανελὶ τρίχωμα, κοιτάζει συλλογισμένη. Τὰ μάτια της, κανελιὰ καὶ αὐτά, ἀγαθὰ, χαρωπά, κοιτάζουν φιλικά. Θαρρεῖσ καὶ λέγουν:

— Μικρὸ πουλάκι, πὸν κελαιδεῖς ἀσώπαστα, εἶσαι ὁμορφο. Μὰ τί νὰ λέγῃς, πὸν ὄλο κελαιδεῖς; Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει ἄλλο πουλάκι, νὰ ποῦμε πὸς συνομιλεῖτε. Θὰ κοιτᾶς, φαίνεται, ἂν ἔμαθες τὸ μάθημά σου ἀπ' ἔξω, ὅπως καὶ ὁ Γιαννάκης ὁ κύριός μας. Καὶ αὐτὸς ὄλο τὸ ἀπόγευμα ἔλεγε, καὶ ἐξανάλεγε τὸ προχθεσινὸ ποιηματάκι τοῦ βιβλίου του, ὡς πὸν τὸ ἔμαθε νεράκι.

2

Ἡ Χιονούλα ὅμως, ἡ γατούλα μὲ τὰ μάτια τὰ πρασινογάλανα, ἐκοίταζε μὲ ἀλλοιώτικον τρόπο. Ἐκοίταζε καὶ τὰ μάτια της δὲν τὰ ἐσήκωνε ἀπὸ τὸ πουλάκι. Ἐπαρακολουθοῦσε κάθε κίνησή του καὶ ὄλο ἐκουνούσε τὴν ἄκρη τῆς οὐρᾶς της ἐδῶθε-κεῖθε. Τὸ δεξί της χέρι τὸ ἐκρατοῦσε στὸν ἀέρα καὶ τέσσερα νυχάκια ἔδειχναν τὴ σουβλερὴ μυτίτσα των, ἔτοιμα νὰ ξεσπαιώσουν.

Καὶ ὅμως, κυρὰ Χιονούλα, τὰ ἴδια ἔκαμες καὶ μὲ τὴν Κανέλω. Ἀλλὰ ἔμαθες νὰ τρώγῃς μαζί της στὸ ἴδιο πιάτο. Τί καλὰ θὰ ἦτο, νὰ ἡμποροῦσε τὸ μικρὸ πουλάκι νὰ σταθῆ στὴν ἄκρη τοῦ πιάτου σας, νὰ τσιμπᾷ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ φαγητό σας! Ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἔχη νὰ φοβηθῆ τίποτε ἀπὸ τὰ νύχια σου.

Είκ. 45.

37. Χρυσή καρδιά.

Μιά γριούλα, φορτωμένη δυο μεγάλα καλάθια, έβράδιζε στο δρόμο. Τα καλάθια ήσαν γεμάτα λαχανικά. Ή γριούλα θα τα έπήγαινε στην αγορά να τα πουλήση.

Έπερπατούσε με κόπο. Κάποια στιγμή έσκόνταψε και έπεσε. Τα καλάθια έκύλισαν στη γη. Πατάτες, κρεμμύδια, λαχανικά, έγέμισε ό τόπος γύρω.

Ό Μιχαλάκης, πού έπερνούσε από εκεί, είδε τò πάθημα τής γριούλας και τήν έλυπήθηκε πολύ.

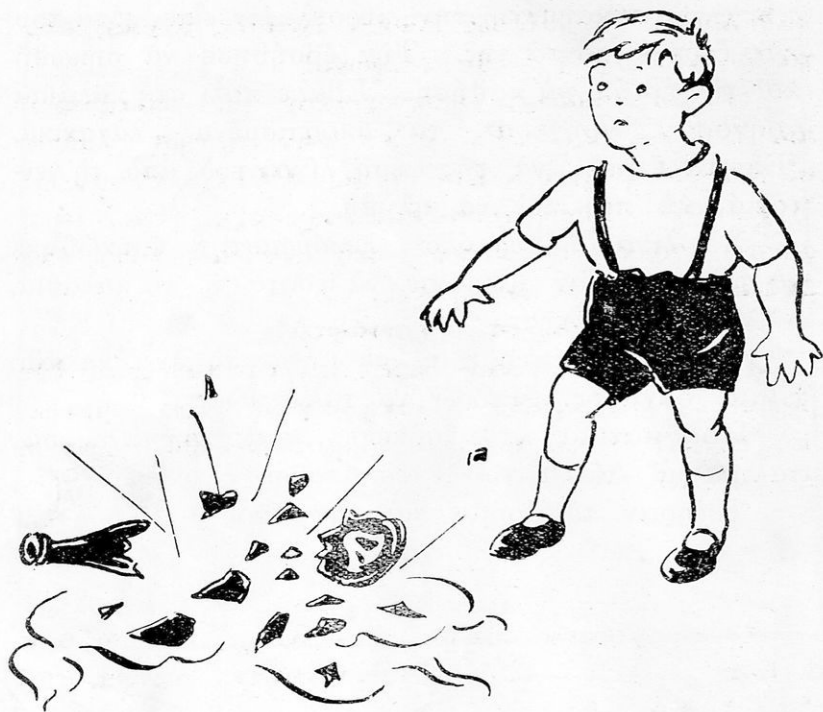
— Τὴν καημένη τὴν κυρούλα!.. εἶπε μέσα του καὶ ἔτρεξε κοντά της. Τὴν ἐβοήθησε νὰ σηκωθῆ καὶ τὴν ἔβαλε νὰ καθήση. Ἔβαλε πάλι στὰ καλάθια γρήγορα γρήγορα τὰ σκορπισμένα λαχανικά. Ἔπειτα ἔτρεξε νὰ τῆς φέρῃ λίγο νερὸ ἀπὸ τὴ γειτονιά, νὰ πιῇ καὶ νὰ πλυθῆ.

Σὲ λίγο ἡ κυρούλα ξεκούραστη ἐσηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ὄταν ἠθέλησε νὰ φορτωθῆ τὰ καλάθια, ὁ Μιχαλάκης τῆς εἶπε:

— Ἄφησε, κυρούλα, σὲ μένα τὸ ἕνα καλάθι. Εἶμαι δυνατός. Μπορῶ νὰ τὸ σηκώσω.

Πραγματικὰ τὸ ἐσήκωσε καὶ ἐπήγαινε σὰν παληκάρι. Δίπλα του ἐπερπατοῦσε ἡ γιούλα.

Ἐπῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἀγορά.

Είκ. 46.

38. Τὸ σάδνημα τοῦ Παντελάκη.

1

Τρέξε, παιδί μου Παντελάκη, νὰ μοῦ πάρης μὰ ὀκὰ λάδι, εἶπε μὰ ἡμέρα ἢ μητέρα.

— Πρόσεξε νὰ μὴ σπάσης τὸ μπουκάλι, τὸν συμβουλεύει.

Ὁ Παντελάκης, ὅταν ἐγύριζε ἀπὸ τὸ παντοπωλεῖο, ἐπερπατοῦσε μὲ μεγάλη προσοχή.

Χιμ... Ἄν ἔσπαζε τὸ μπουκάλι, δὲν θὰ ἦτο

καθόλου άστεϊο. Πόσες ζημιές! Τò λάδι, τò μπουκάλι, τὰ ροῦχα του πού θὰ έλέρωνε!

Ὁ Παντελάκης έπερπατοῦσε ὅσο ἠμποροῦσε πιδ προσεκτικά. Ἐκοίταζε, μὴν πατήση έπάνω σέ καμμιά πέτρα. Καί τότε! Οὐ!.. Θεέ μου! Ὁχι, ὄχι! Ἐδῶ χρειάζεται προσοχή. Θὰ πάγη σπίτι σιγά-σιγά. Σήμερα στὸ σχολεῖο τοὺς εἶπε ὁ δάσκαλος μιὰ παροιμία:

«Ὁποῖος βιάζεται, σκοντάφτει!»

Τώρα λοιπόν, πού ξερεῖ καί τὴν παροιμία, δὲν βιάζεται. Πηγαίνει σιγά-σιγά, ὅσο μπορεῖ πιδ σιγά. Ἐτσι ὅμως ὁ δρόμος δὲν θὰ τελειώση ποτέ. Οὐ!..

2

Τέλος πάντων, νάτος ὁ δρόμος, πού κάθεται ὁ Παντελάκης. Αὐτὸς εἶναι. Μόλις στρίψη, θὰ ἰδῆ τὸ σπίτι του.

Ἐφθασε. Δὲν εἶναι ἀνάγκη τώρα πὰ νὰ πηγαίνει σιγά-σιγά. Τώρα θὰ σκοντάψη; Τώρα στὸ τέλος; Δὲν θέλει παρὰ μερικὰ βήματα.

Ὁ φίλος μας ὁ Παντελάκης ἀνοίγει τὰ πόδια του καί ἀρχίζει νὰ περπατᾶ γρήγορα. Τί ὥραϊα! Νά! περπατᾶ γρήγορα καί δὲν... σκοντάφτει.

Οὔφ! αὐτὲς οἱ παροιμίες δὲν εἶναι σωστές. Νά! Νά! Δέστε, τί γρήγορα πού πηγαίνει! Δέστε! Τρέχει!

Τρέχει ὁ Παντελάκης. Θὰ πάγη τὸ μπουκάλι στὸ σπίτι μιὰ χαρά...

— Μπάμ!

Τί ἦτο;

Τί άλλο; Νά! Ὁ Παντελάκης ἐσκόνταψε
καὶ ἔπεσε. Τὸ μπουκάλι ἔσπασε, τὸ λάδι ἐχύθηκε,
τὰ χέρια ἐκόπηκαν, τὰ ροῦχα ἐλερώθηκαν.

Καὶ ἡ μητέρα στὸ σπίτι περιμένει τὸ λάδι,
γιὰ νὰ κάμη τὸ φαγητό.

Ειχ. 47.

39. *“Οωσιος διάζειαι,
σκονιάζει.*

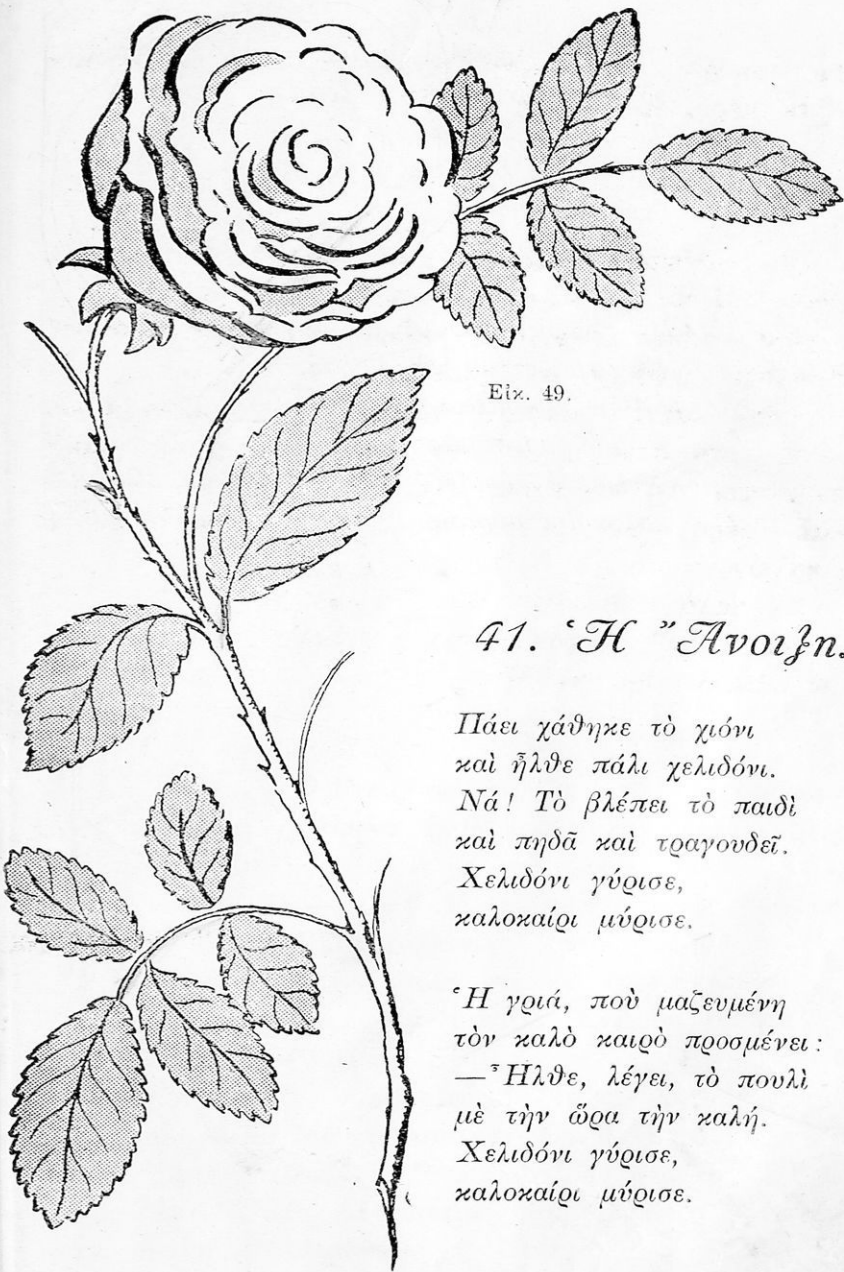
Νερό τρέχει να φέρη
 με τὸ σταμνὶ στὸ χέρι
 ὁ πιτσιρίκος ὁ Μιμῆς.
 Κι ἅμα γυρίσης να τὸν δῆς,
 δὲν περπατᾶ, πετᾶ θαρροεῖς,
 φεύγει σὰν τὸ ξεφτέρι.

Σ Α Θ
 Κ Η Κ
 Ε Ι Κ
 Α Ε Σ
 Α Δ Χ
 Β Α Π
 Χ Κ Κ
 Ε Κ Β
 Ι Γ Ζ
 Σ Α Σ
 Ι Κ Κ
 Ε Ν Ζ
 Ι Ν Κ
 Π Ι Ψ
 Μ Π
 Ε Κ Α
 Ε Ι Δ
 Χ Π Μ
 Θ Ν Π
 Μ Κ
 Γ Δ
 Ε Ί
 Μ Π
 Χ Π
 Γ Σ

Μὰ ξάφνω πέφτει τὸ σταμνὶ
ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Μιμῆ
καὶ γίνεται κομμάτια.
Γυρίζει πίσω ντροπαλός,
ἀκάθαρτος, ἔλεεινός,
μὲ φουσκωμένα μῆτια.

«Σκοντάφτει, ὅποιος βιάζεται»,
λέγει ἡ παροιμία.
Μὰ ὁ πιτσιρίκος ὁ Μιμῆς
τὴν ἔπαινε σιὰ ἀστεῖα.

Π Σ.

Ειζ. 49.

41. 'Η "Ανοιξη.

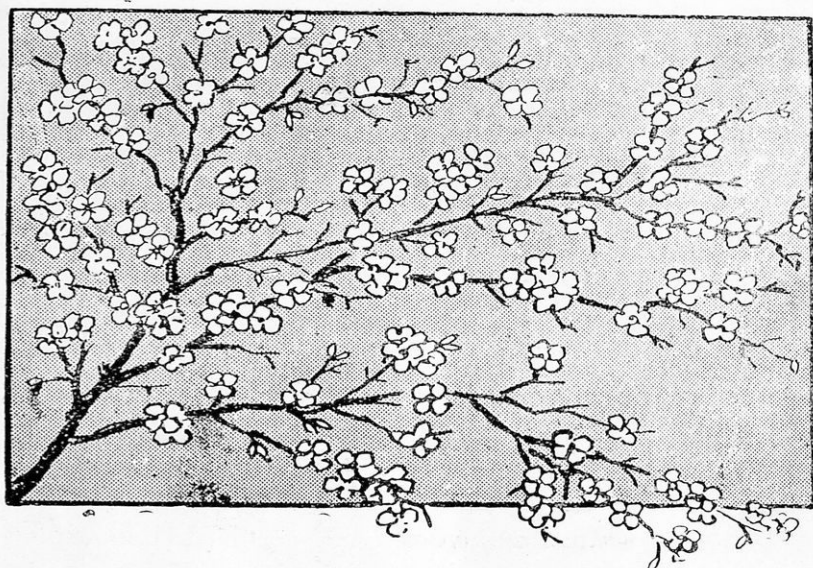
Πάει χάθηκε τὸ χιόνι
καὶ ἦλθε πάλι χελιδόνι.
Νά! Τὸ βλέπει τὸ παιδί
καὶ πηδᾷ καὶ τραγουδεῖ.
Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε.

Ἡ γοιᾶ, ποὺ μαζεμένη
τὸν καλὸ καιρὸ προσμένει:
— ἦλθε, λέγει, τὸ πουλί
μὲ τὴν ὥρα τὴν καλή.
Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε.

Ἡ τριανταφυλλιά ἀρχίζει
νὰ φουντώνη καὶ νὰ ἀνθίξῃ.
Τὸ χαμόμηλο θὰ βγῆ
καὶ θὰ λοβλουδίση ἢ γῆ.
Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε.

Ὁ βοσκός, πὺν δὲ θὰ ἀργήσῃ
τὸ χειμῶδι του νὰ ἀφήσῃ,
μὲ τὰ πρόβατα μιλεῖ:
— Τὸ βουνὸ μᾶς προσκαλεῖ.
Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε.

Α. Κατακουζηνός

Εικ. 50.

42. Τὰ δένδρα.

1

Η Ἑλένη, ὁ Γιώργος, ὁ Βασίλης, ἡ Δήμητρα, ἡ Νίκη, ὅλα ἀδέρφια καὶ ξαδέλφια, ἐπῆγαν στὴν ἐξοχή.

Ἄνοιξη. Τί ώραϊα! Ἡ γῆ καταπράσινη. Κίτρινα, κόκκινα, ἄσπρα λουλουδάκια, πόσο πολλά!

Τὰ παιδιά δὲν ξέρουν, τί νὰ πρωτοκόψουν.

— Νὰ κάμουμε μιὰ μεγάλη ἀνθοδέσμη γιὰ τὴ μαμά, εἶπε ἡ Ἑλένη.

Ὅλοι ἦσαν σύμφωνοι. Τοὺς ἄρεσαν πολὺ τὰ λουλούδια. Μὰ περισσότερο τοὺς ἄρεσε ἡ ἀνθισμένη ἀμυγδαλιά.

— Γιὰ δέστε, τί ώραϊα πού εἶναι! Φουντωτὴ σὰν νυφούλα! ἐφώναξε ἡ Νίκη.

— Έμπρός! Νὰ κόψουμε ἀπ' αὐτή, λέγει ὁ Γιώργος.
Ὁ Βασίλης θέλει νὰ κόψουν καὶ πεῦκο.

Ἔτσι ἔγινε. Ἐκοψαν ἔκοψαν καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ
δένδρα. Μὰ ὅταν ἔφυγαν τὰ παιδιά, δὲν ἐγύρισαν
νὰ ἰδοῦν μίτε τὴν ἀμυγδαλιὰ μίτε τὸ πεῦκο.

2

Ἡ ἀμυγδαλιὰ δὲν ἦτο πιά σὰν νυφούλα. Μόνο
τὰ κλωνάρια τῆς κορυφῆς τῆς ἔμεναν καὶ αὐτὰ
μαραμένα. Ὅλόγυρα στὸ πεῦκο τόσα κλωνάρια
πεταμένα!

Ἡ ἀμυγδαλιὰ ἐκούνησε τὰ λιγοστὰ φυλλαρά-
κια τῆς:

— Ἄχ! Τί ἐπάθαμε πάλι, καλό μου πεῦκο,
εἶπε. Τὰ παιδιά μᾶς ἐπλήγωσαν, μᾶς ἀρρώστησαν.

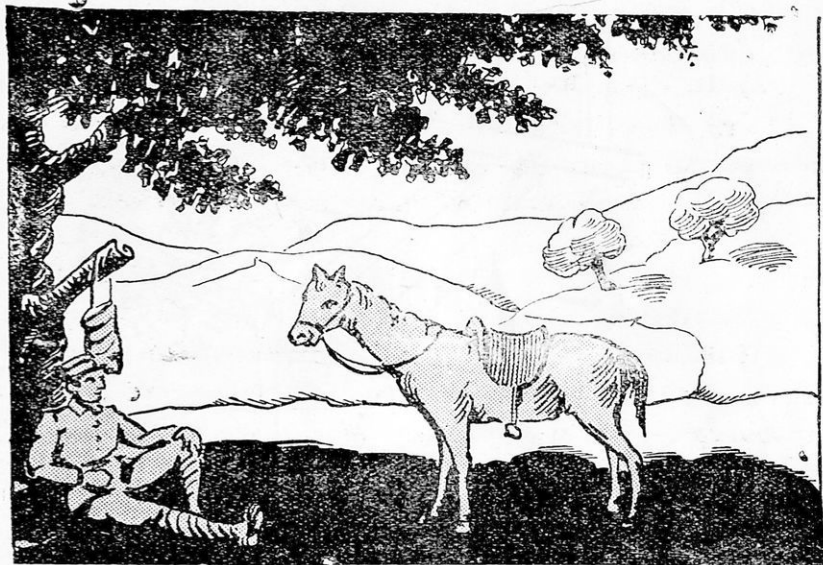
— Ἄχ! ναί, ἀναστέναξε τὸ πεῦκο. Μὰ τὰ
παιδιά δὲν ξέρουν τὸ κακό, ποῦ μᾶς ἔκαμαν. Δὲν
ξέρουν, πώς, ὅταν μᾶς κόβουν ἓνα κλωνάρι, μᾶς
ἀνοίγουν πληγὴ στὸ κορμί μας.

— Καὶ δὲν ξέρουν, πώς, ὅταν μᾶς κόβουν τὰ
φύλλα, δὲν μποροῦμε νὰ ἀναπνεύσωμε, ἐπρόσθεσε
ἡ ἀμυγδαλιὰ.

— Μᾶς τινάζουν, μᾶς σείνουν, σὰν νὰ εἴμαστε
χωρὶς ζωὴ, εἶπε μὲ πολὺ παράπονο τὸ πεῦκο.

— Χμμ! Νὰ ἤξεραν τὰ παιδιά, πόσα καλὰ
κάμνομε στὸν ἄνθρωπο μὲ τὰ φύλλα μας, μὲ
τὰ λουλούδια μας, μὲ τοὺς καρπούς μας! ἔμουρ-
μούρισε τὸ πεῦκο.

Εἶπαν καὶ ἄλλα πολλὰ παράπονα τὰ δυὸ
δενδράκια. Μὰ ἐφύσηξε ξαφνικὰ βροχίᾶς καὶ ἐπῆρε
τὰ λόγια των.

Ειχ. 51.

43. Δεντρί και σιραλιώλης.

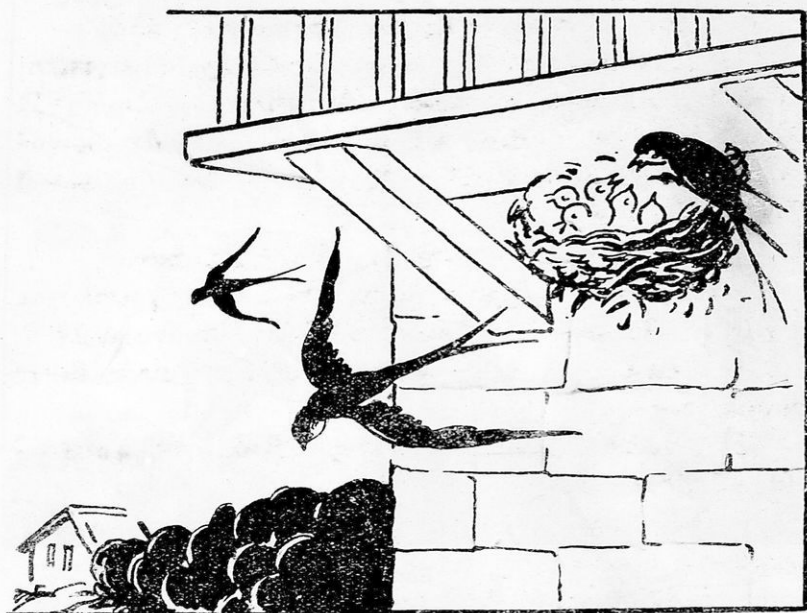
Ένας νέος, ένας καλὸς στρατιώτης,
 κάστρο γύρευε, χωριὸ νὰ πάη νὰ μείνη.
 Μηδὲ κάστρο ἤνυρε, μηδὲ χωριὸ νὰ μείνη,
 βροίσκει ἓνα δεντρί, δεντρί ψηλὸ καὶ ἀπόσκιο:

— Δέξου με, δεντρί, καλοκαρτέρεσέ με,
 γιὰ νὰ κοιμηθῶ, λίγον ὕπνο νὰ πύρω,
 γιὰτι ἀπόστασα στὸν ἥλιον ὅλη μέρα.

— Νὰ καὶ ἡ ρίζα μου καὶ δέσε τὸ ἄλογό σου,
 νὰ καὶ οἱ κλώνοι μου καὶ κρέμα τὰ ἄρματά σου,
 νὰ καὶ ὁ ἡσκιος μου καὶ πέσε νὰ πλαγιάσης.

Μὰ σὰ σηκωθῆς, τὸ νοίκι νὰ πληρώσης,
 μιὰ σταλιὰ νερὸ στὴ ρίζα μου νὰ ρίξης.

(Δημοτικὸ)

Είχ. 52.

44. Ἡ χειμυδονοσῳγιά.

1

Εκεῖνες τὶς ἡμέρες, καθὼς ἡ Ἄννα ἐδιάβαζε στὸ σπίτι, ἄκουσε ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο, στὸ δρόμο, ἓνα «τσίου, τσίου, τσίρρρ».

Τὸ ἄκουσε καὶ τὸ ἐξανάκουσε πολλές φορές.
— Μὰ ποῦ νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ πουλάκι, ποῦ φωνάζει; Νομίζει κανεῖς, πὼς εἶναι πολὺ-πολὺ κοντά.

Ἐπλησίασε στὸ παράθυρο καὶ ἐκοίταξε ἔξω.

— Θὰ ἔφυγε τὸ πουλάκι, ἐσυλλογίσθηκε ἡ Ἄννα.
Ἐπειτα ἐμπήκε μέσα καὶ ἄρχισε νὰ διαβάζη.

— Τσίου, τσίου, τσίου!.. ἀκούστηκε πάλι.

Ἡ Ἄννα ἐπῆγε στὸ παράθυρο, περιέεργη νὰ ἰδῆ. Κανένα πουλάκι δὲν ἔβλεπε. Μπά! Τί εἶναι ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τοῦ ἀντικρινοῦ σπιτιοῦ; Μιά φωλιά! Ἄ, ναί. Αὐτὴ ἡ φωλιά εἶναι περυσινή.

— Τσίου, τσίου, τσίου!.. ἀκούεται ξανά.

— Ἡ φωνὴ ἔρχεται ἀπὸ ἐκεῖ, ἀπὸ τὴ φωλίτσα, λέγει ἡ Ἀννούλα. Κάποιο πουλάκι θὰ εἶναι μέσα.

— Πόπη, Πόπη, τρέξε! φωνάζει στὴν ἀδελφούλα της.

Ἡ Πόπη ἔτρεξε ἀμέσως. Εἶδε τὴ φωλίτσα καὶ ἔξαφνιάσθηκε.

— Τὸ χειμῶνα ἦτο μισοχαλασμένη ἡ φωλιά. Θυμᾶσαι, Ἄννα;

— Καὶ βέβαια θυμᾶμαι.

— Ποιὸς τὴν ἐδιόρθωσε; Ἦλθαν λοιπὸν τὰ χελιδόνια; ἐρώτησε ἡ Πόπη.

2

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὸ λόγο της.

Ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου ἔσχισε γρήγορα τὸν ἀέρα ἓνα πουλί, μαῦρο-κατάμαυρο, μὲ ψαλιδωτὴ

καὶ ἐκτετασμένη πτερὰ, ἡ ὕλη, οἶδε καλὴν διάθεσιν καὶ αὐξάνει τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν ζωηρότητα ἡμῶν.

Ἡ στέρησις τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς βλάπτει ὑπερβολικῶς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν.

—“Οχι. Τώρα τὸ βλέπω.

— Θὰ εἶναι ὁμως τὸ ἴδιο, τὸ περυσινό; ”Ε;
Τί νομίζεις; ἐρώτησε ἡ Πόπη.

—“Ἴσως νὰ εἶναι τὸ ἴδιο, ἀπάντησε ἡ Ἀννούλα.
Τὰ χελιδόνια ἔρχονται πάντοτε στὴν ἴδια φωλίτσα;

— Πόσο γρήγορα τὴν ἔκτισαν! ἔκαμε μὲ
θαυμασμό ἡ Πόπη.

— Πῶς δὲν ἐπήραμε εἶδηση; εἶπε ἡ Ἀννούλα.

Τὸ χελιδόνι, πὺν εἶχε χωθῆ στὴ φωλίτσα του,
ἐξαναφάνηκε τώρα. Ἐστάθηκε μὰ στιγμῆ, ἀνοιξε
τὰ πτερά του καὶ ἐπέταξε γοργά.

Κάποιο ἄλλο χελιδονάκι ἐπρόβαλε ἀπὸ τὴ φωλιά.

— Θὰ εἶναι τὸ θηλυκό, ἡ μανούλα, εἶπε
ἡ Ἀννούλα. Θὰ κλωσσᾷ τὰ αὐγούλακια της.

Σὲ λίγο τὸ χελιδόνι ξαναἤλθε. Κάτι ἔφερε
πάλι μὲ τὸ ράμφος του. Αὐτὸ τὸ κάτι θὰ τὸ
ἔτρωγε τὸ ἄλλο χελιδονάκι, πὺν ἐκλωσσοῦσε. Ἐτσι
δὲν θὰ ἐπεινοῦσε ἡ μανούλα.

Τὰ μικρὰ χελιδονάκια.

Πολλὲς φορές κάθε ἡμέρα οἱ ἀδελφοῦλες ἔβγαιναν
στὸ παράθυρο. Τί γίνεται τὸ χελιδόνι; Κουβαλᾷ
τροφή στὴ μανούλα; Ἡ μανούλα τί νὰ κάμνη;
Νὰ ἐβγῆκαν τὰ μικρὰ χελιδονάκια;

Ἄκόμα, ἀκόμα. Εἶναι γορὶς ἀκόμα.

Πρῶτα ἐκοπίαζε ὁ πατέρας νὰ θρέψη τὴ μανούλα.
Τώρα κοπιάζουν καὶ οἱ δυὸ νὰ θρέψουν τὰ μικρὰ
πουλάκια.

Μέσα στὴ φωλίτσα εἶναι τὰ μικρὰ χελιδονάκια.

— Πῶς θὰ ἤθελα νὰ τὰ ἔβλεπα! ἔλεγε
ἡ Πόπη. Θὰ ἤθελες καὶ σύ, Ἄννα;

— Θὰ ἤθελα βέβαια.

— Μὰ πῶς μπορούμε;

— Δὲν μπορούμε. Πῶς νὰ φθάσωμε στὸ μπαλκόνι!
λέγει ἡ Ἄννα.

Τί καλὰ, ἂν ἔβγαζαν τὰ πουλιὰ ἔξω
τὰ κεφαλάκια των. Τίποτα ὁμως δὲν φαίνεται
ἀκόμα. Εἶναι μικρουλάκια, τόσα δά, ἴσαμε ἓνα
καρυδάκι. Δὲν ἔχουν πτερά. Εἶναι γυμνά. Κάθονται
μέσα στὴ φωλίτσα, βαθιὰ-βαθιά, τὸ ἓνα πολὺ-πολὺ
κοντὰ στὸ ἄλλο. Περιμένουν τὸν πατέρα καὶ
τὴ μανούλα. Μόλις τοὺς ἰδοῦν, θὰ ἀνοίξουν
τὸ στοματάκι καί, χάπ! θὰ χάψουν τὸ σκουληκάκι.

Τὸ ἀνυπόμονο χελιδονάκι.

Σὲ λίγες ἡμέρες δυὸ-τρία κεφαλάκια ἐφάνηκαν
μέσα ἀπὸ τὴ φωλίτσα.

Πρώτη τὰ εἶδε ἡ Πόπη.

— Ἄννούλα! Ἄννούλα! ἐφώνησε χαρούμενη.
Ἡ Ἄννα ἔτρεξε.

— Φαίνονται τὰ χελιδονάκια. Νάτα. Γιὰ ιδές!

Τὰ μικρὰ πουλάκια εἶχαν πτερά. Τσίπ! Τσίπ!
Πόσο θὰ ἤθελαν νὰ πετάξουν! Μὰ δὲν ἠμποροῦν
ἀκόμα. Πρέπει νὰ περιμένουν μερικὲς ἡμέρες,
νὰ δυναμώσουν.

Μιὰ ἡμέρα ἐπρόβαλε ἀπὸ τὴ φωλίτσα ὀλόκληρο

Ένα πουλάκι. Τα ματάκια του ἦσαν σάν δυὸ χανδρίτσες καὶ ἐκοίταζαν καλὰ-καλὰ ὀλόγυρα. Ἐγάντζωσε καλὰ στὴν ἄκρη τῆς φωλιᾶς. Ἀποφάσισε νὰ πετάξῃ. Ἄνοιξε γιὰ πρώτη φορὰ τὶς μικροῦλες περοῦγες του. Τὶς ἐξετίναξε.

— Τσίου! Τσίου!

Μὰ τὰ πόδια βαστοῦν δυνατὰ. Τὸ πουλί δὲν πετᾷ. Δὲν ξέρει ἀκόμα, πῶς πετοῦν.

Πῶς κάμνει ἡ μανούλα, ὅταν θέλῃ νὰ πετάξῃ; Ἄνοίγει τὰ πτερά της καὶ πετᾷ, φεύγει.

Ἄνοίγει καὶ τὸ πουλάκι τὰ πτεράκια του, ἀλλὰ... δὲν φεύγει. Γιατί; Χμμ... Πρέπει νὰ ἀφήσῃ καὶ τὰ ποδαράκια. Τὰ ἀφήνει καὶ... μπάμ! τὸ πουλάκι πέφτει κάτω βαρὺ.

Ἡ Πόπη τὰ εἶδε ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο. Μὰ πρὶν καταλάβῃ καλὰ-καλά, τί ἔγινε, μιὰ γάτα χυμᾶ, ἀρπάζει τὸ χελιδονάκι καί, χάπ!., τὸ τρώγει.

Ἡ Πόπη ἐσάστισε. Ἄπὸ ποῦ λοιπὸν ἐξεπρόβαλε αὐτὴ ἡ γάτα; Ἄπὸ ποῦ; Ποῦ ἦτο καὶ δὲν τὴν εἶδε;

Ἡ Πόπη ἀγαποῦσε πολὺ τὶς γάτες. Αὐτὴ ὅμως τὴ γάτα, ποὺ ἔφαγε τὸ πουλάκι, τὴν ἐκυνήγησε. Δὲν τὴν ἀγαποῦσε καθόλου.

Ἡ Ἄννα ἐλυπήθηκε πολὺ, ὅταν ἔμαθε, τί ἔγινε. Τὸ κακόμοιρο, τὸ ἀνυπόμονο χελιδονάκι!

Τὰ κακὰ παιδιά.

1

Τὸ βράδυ τὰ κοριτσάκια ἐδιηγήθησαν στὸν πατέρα των, τί ἔπαθε τὸ πουλάκι.

— Ἄχ, μπαμπά! Ποῦ εἶναι αὐτὴ ἡ γάτα;

Δὲν θὰ τὴν εὖρω; Θὰ ἰδῆ τότε, εἶπε ἡ Πόπη θυμωμένη.

— Καὶ ἂν τὸ πουλάκι τὸ ἄρπαξε κάποιον κακὸ παιδί; Τότε τί θὰ ἔκαμνες τὸ παιδί αὐτό; ἐρώτησε ὁ πατέρας.

— Τὸ παιδί; Τίποτε. Τὸ παιδί θὰ ἀνέβαινε σὲ μιὰ σκάλα καὶ θὰ ἔβαζε τὸ πουλάκι κοντὰ στὴ μανούλα του καὶ στὰ ἀδελφάκια του, μέσα στὴ φωλίτσα.

Ἡ Πόπη δὲν ἤξερε, πὼς ὑπάρχουν μερικὰ παιδιὰ, πὺ παίρνουν τὰ πουλιὰ ἀπὸ τὶς φωλιές. Μὰ τώρα τῆς τὸ εἶπε ὁ πατέρας τῆς.

— Καὶ τί τὰ κάμνουν; ἐρωτᾷ ἡ Πόπη.

— Τὰ κρατοῦν μέσα σὶς φωυχτες των, τὰ παίζουν, τὰ τυρανοῦν. Τὰ ταίζουν μὲ τὸ στασιό. Τὰ πετοῦν ψηλὰ καὶ τὰ πιάνουν πάλι. Τὰ κλείουν σὲ κλουβιά.

2

Τὰ πουλάκια φωνάζουν:

— Τσίου! Τσίου!

Φωνάζουν ἀπὸ τὴ λύπη των.

Τὰ παιδιὰ ὅμως διασκεδάζουν καὶ νομίζουν, πὼς διασκεδάζουν καὶ τὰ πουλάκια.

Μὰ τὰ πουλάκια θέλουν τὴ φωλίτσα των. Τὴ μανούλα των. Δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν ἔτσι. Εἶναι πολὺ μικρά. Ζαρώνουν καὶ στὸ τέλος ψοφοῦν.

— Τί ἐκέρδισαν τὰ παιδιὰ;

Ποὺς εἶναι λοιπὸν πὺ κακός; Ἡ γάτα, πὺ ἄρπάξει τὸ πουλάκι καὶ τὸ τρώγει, ἐπειδὴ πεινᾷ, ἢ τὸ παιδί πὺ παίρνει τὸ πουλάκι, γὰ νὰ παίξει;

Ἡ Πόπη καὶ ἡ Ἀννούλα δὲν ἠμποροῦσαν νὰ φαντασθοῦν, πὼς ὑπάρχουν τόσο κακὰ παιδιὰ. Πὼς μπορεῖ ἓνα παιδί νὰ εἶναι τόσο κακό; Νὰ μὴν ἀγαπᾶ ἓνα μικρὸ πουλάκι; Νὰ μὴ θέλῃ νὰ τὸ ἀφήσῃ κοντὰ στὴ μανούλα του;

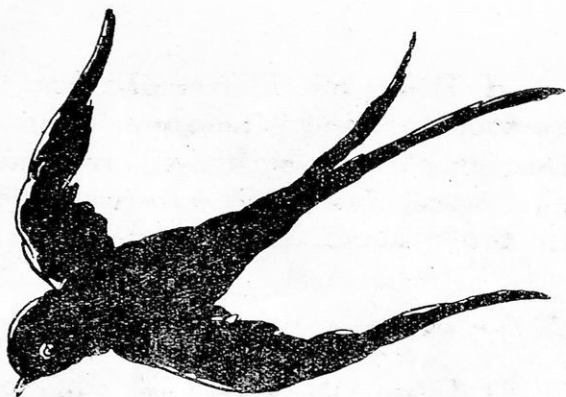
Τὰ χελιδονάκια πετοῦν.

Ἡ Πόπη δὲν ἐξεχνοῦσε τὰ χελιδονάκια της. Νὰ λοιπὸν τί εἶδε μιὰ ἡμέρα:

Ἡ μανούλα ἐμάθαινε στὰ χελιδονάκια νὰ πετοῦν. Ἡ μητέρα ἔκαμνε, πὼς δὲν ἤξερε, τάχα, νὰ πετάξῃ. Ἀπὸ τὴ φωλίτσα ἐπηδοῦσε ἐκεῖ κοντὰ σὲ μιὰ γωνιά. Ἀπὸ τὴ γωνιά πάλι στὴ φωλίτσα. Καὶ πάλι στὴ γωνιά καὶ πάλι στὴ φωλίτσα. Αὐτὸ τὸ ἔκαμνε πέντε ἕξι φορές. Τὰ πουλάκια ἔκαμναν τὸ ἴδιο.

Ἔτσι, σιγὰ-σιγὰ, τὰ πουλάκια εὐρέθησαν στὸ ἀντικρονὸ δένδρο.

Ἄχ! Τί φόβο εἶχε ἡ Πόπη, μήπως πέση κανένα! Μὰ δὲν ἔπεσε. Τὰ πτερά των εἶχαν δυναμώσει πιά.

45. Ἡ χελιδόνα.

Ἦρθε ἦρθε ἡ χελιδόνα,
ἦρθε πάλι ἡ μελιδόνα,
κάθισε καὶ λάλησε
καὶ γλυκὰ κελᾶϊδῆσε:
— Θάλασσαν ἐπέρασα,
τῆ στεριά δὲν ξέχασα.
Κύματα καὶ ἄν ἔσκισα,
ἔσπειρα, οἰκονόμησα.
Ἔφυγα καὶ ἀφήκα σῦκα
καὶ Σταυρὸ καὶ θημωνίτσα
καὶ ἦρθα τώρα καὶ ἡῦρα φύτρα
καὶ ἡῦρα χόρτα, σπάρτα, βλίτρα,
βλίτρα, βλίτρα, φύτρα, φύτρα.

(Δημοτικὸ)

Εἰζ. 53.

Ειχ. 54.

46. Ὁ κήπος τοῦ σχολείου.

1

Τὸ σχολεῖο εἶχε μιὰ μεγάλη αὐλή. Ἡ μισὴ ἦτο πλακοστρωμένη καὶ ἡ ἄλλη μισὴ ἄστρωτη. Ἐτσι, ὅταν ἔβρεχε, ὀλόκληρη ἡ αὐλή ἐγέμιζε λάσπες. Τὰ παιδιά ἔλεγαν, πὼς αὐτὸ τὸ ἄστρωτο μέρος ἀσχίμιζε τὴν αὐλή τοῦ σχολείου.

Ἐνας μαθητὴς, ὁ Παντελῆς, εἶχε πατέρα κηπουρό. Ὁ Παντελῆς πολλὰς φορὰς ἔβλεπε τὸν πατέρα του νὰ φυτεύη λουλούδια καὶ νὰ καλλιεργῇ τοὺς κήπους.

Γιατί νὰ μὴν κάμωμε καὶ μεῖς ἕναν κήπο; ἕνα μικρούλη κήπο στὸ ἄστρωτο μέρος τῆς αὐλῆς μας; ἐσυλλογίσθηκε μιὰ μέρα ὁ Παντελῆς. Τί ὠραία πού

θά εἶναι! Τώρα μάλιστα τὴν ἀνοιξη! Θὰ ἠμπορούσαμε νὰ φυτεύσουμε λουλούδια πολλὰ.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Παντελῆς, πού ἦτο τὸ μεγαλύτερο παιδί στὴν τάξη του, εἶπε στὰ παιδιά τὴ σκέψη του αὐτή.

— Πρέπει ὅμως νὰ τὴ σκάψουμε πολὺ τὴ γῆ, γιὰ νὰ γίνη ὁ κῆπος. Καὶ γι'αὐτὸ πρέπει νὰ πάρωμε ἐργάτες.

— Ποιὸς θὰ τοὺς πληρώσει; ἐφώναξε κάποιος μαθητής.

Ἄ! Ὁχι. Τὰ παιδιά δὲν ἠθελαν νὰ δώσουν χρήματα. Δὲν εἶχαν.

Τότε ἄρχισαν νὰ μιλοῦν ὅλοι μαζί. Ἐπιθυμοῦσαν βέβαια νὰ ἔχουν κῆπο στὸ σχολεῖο των, μὰ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ σκάψουν μόνοι των.

Ἦσαν μικροί.

2

Ὁ Παντελῆς δὲν ἀπελπίσθηκε.

— Θὰ σκάψω μόνος μου, εἶπε.

— Εἶναι δύσκολη δουλειά, τοῦ εἶπαν οἱ ἄλλοι. Δὲν γίνεται. Θὰ σκάβεις ὅλο τὸ χρόνο.

Σὲ ὅλην αὐτὴ τὴ συζήτηση ὁ Μῆτσος δὲν ἐμίλησε καθόλου. Ὅταν ἐσχόλασαν, ἐπλησίασε τὸν Παντελῆ.

— Ἔχω ἓνα κουμπαρὰ στὸ σπίτι, τοῦ λέγει. Εἶναι γεμάτος. Νὰ τὸν σπάσωμε καὶ νὰ πληρώσωμε τοὺς ἐργάτες, πού θὰ σκάψουν τὸν κῆπο μας.

Ὁ Παντελῆς ἐνθουσιάσθηκε.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ κῆπος ἦτο ἕτοιμος. Σκαμμένος. Τί χαρὰ πού εἶχαν τὰ παιδιά! Τώρα ὅλοι ἠθελαν

νά ἐργασθοῦν. "Ὅλοι ἐζητοῦσαν δουλειὰ ἀπὸ τὸν Παντελῆ. Ὁ καθένας ἔβαλε τὴ δύναμή του. Ἄλλος ἐκουβαλοῦσε πέτρες, ἄλλος τὶς ἐτοποθετοῦσε γύρω γύρω στὸν κῆπο, ἄλλος ἐπότιζε τὸ χῶμα, ἄλλος ἐφύτευε.

Πολλὰ παιδιά εἶχαν φέρει γλάστρες ἀπὸ τὸ σπίτι των. Ἔβγαζαν τὰ φυτὰ ἀπὸ τὶς γλάστρες καὶ τὰ ἐφύτευαν στὴ γῆ. Οἱ πὶὸ δυνατοὶ ἐκουβαλοῦσαν νερό.

Σὲ ὅλους δίνει δουλειὰ ὁ Παντελῆς. Ὅλους τοὺς διευθύνει.

Τὶ ὥραϊα πὺ ἐπροχωροῦσε ἡ ἐργασία!

Δὲν ἐπέρασαν πολλὰς ἡμέρας καὶ ἐκεῖ, πὺ ἄλλοτε ἦσαν πέτρες καὶ λάσπες, τώρα ἐπρασίניζε ἕνας ὥραϊος κῆπος.

Ειχ. 55.

47. Μὴν ἀφήνης γιὰ ἄλλην ὥρα,
ὄλι μωορεῖς νὰ κάμης τώρα.

1

Μόλις ἐσχόλασε ὁ Σταῦρος, ἔφαγε λίγο καὶ ἀμέσως ἐκάθησε νὰ γράψῃ.

Ἐξω ὁ καιρὸς ἦτο πολὺ καλός. Ὁ ἥλιος δὲν εἶχε δύσει ἀκόμα. Δυὸ γειτονόπουλα, φίλοι τοῦ Σταύρου, ὁ Μιχάλης καὶ ὁ Λεωνίδας, ἔπαιζαν στὸ δρόμο. Εἶδαν τὸ Σταῦρο ἀπὸ τὸ παράθυρο.

— Σταῦρο! Σταῦρο! ἐφώνησε ὁ Μιχάλης. Τί

κάθεσαι μέσα ; Ἔλα νὰ παίξουμε μπάλα. Θὰ σὲ βάλουμε τερματοφύλακα.

— Ἔχω νὰ γράψω, λέγει ὁ Σταῦρος.

— Οὐ, καημένε, φωνάζει ὁ Λεωνίδας, καὶ μεῖς ἔχομε νὰ γράψουμε.

— Θὰ γράψουμε, ὅταν τελειώσῃ τὸ παιγνίδι, εἶπε ὁ Μιχάλης.

Ὁ Σταῦρος ἐπῆγε μὲ τοὺς φίλους του.

Ἡ συντροφιά ἔφθασε σὲ ἓνα μεγάλο οἰκόπεδο.

Ὅταν ἔπιασε νὰ σκοτεινιάζῃ, τὰ παιδιά ἔπαιζαν ἀκόμα. Στὸ δρόμο, πὺ καὶ πὺ, εἶχαν ἀνάψει τὰ φῶτα.

— Βράδυνασε πιά. Νὰ σταματήσωμε, λέγει ἓνα ἀπὸ τὰ παιδιά.

— Πρῶτα νὰ τελειώσῃ τὸ παιγνίδι, ἀποκριθῆκε ἄλλο.

— Ναί, ναί, συμφωνοῦν ὅλοι.

Σὲ λίγο τὸ παιγνίδι ἐτελείωσε. Μὰ ὥσπου τὰ παιδιά νὰ ντυθοῦν καὶ νὰ ξεκινήσουν, εἶχε πιά νυκτώσει γιὰ καλὰ.

2

Ὅταν ὁ Σταῦρος ἔφθασε σπίτι, ἦτο νύκτα.

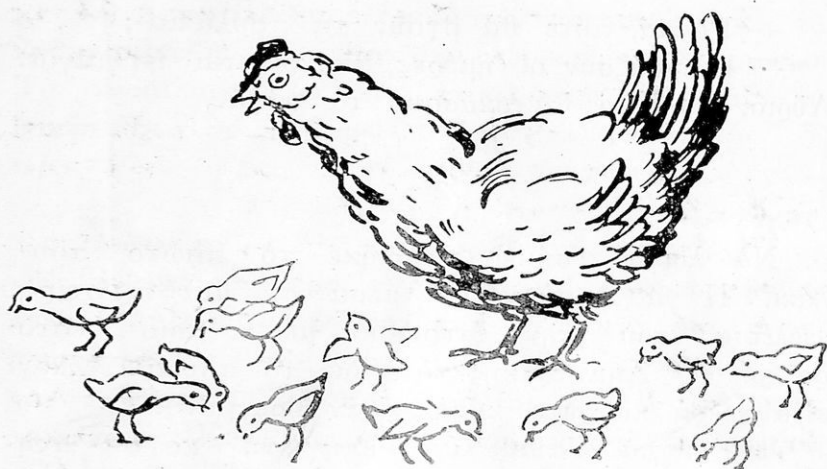
Ἐκάθησε ἀμέσως νὰ γράψῃ. Μὰ δὲν ἐπρόφθασε μήτε τὴ σάκκα του νὰ ἀνοίξῃ.

— Τάκ-τάκ-τάκ, κάποιος ἐκτύπησε στὴν ἐξώθυρα. Ἦτο ὁ πατέρας.

— Δὲν πειράζει. Γράφω καὶ μετὰ τὸ φαγητό, ἐσυλλογίσθηκε ὁ Σταῦρος.

Ἀφοῦ ὅμως ἔφαγαν, ὁ Σταῦρος ἐνύσταζε.

— Δὲν πειράζει. Γράφω αὔριο πρωὶ-πρωί. Ἄς κοιμηθῶ τώρα, εἶπε μέσα του.

Εικ. 57.

49. Ἡ κλωσσα.

1

Γιατί ἀγρίεψε ἡ ὄρνιθα, ἡ Χιονάτη; Τὰ περὰ της εἶναι φουντωμένα καὶ οἱ περουῶγες της μισοανοιγμένες. Ἐβγῆκε ἀπὸ τῆ φωλιά της, ἐκατάπιε γρήγορα - γρήγορα μερικοὺς σπόρους καὶ ὕστερα ἐμπῆκε πάλι στὴ φωλιά.

Γιατί;

Ἡ Χιονάτη κλωσσᾶ. Δὲν τὸ ξέρετε; Εἶναι τώρα πολλὲς ἡμέρες. Κάθεται ἐπάνω στὰ αὐγά καὶ τὰ ζεσταίνει. Στιγμὴ δὲν φεύγει. Μόνο, ἅμα πεινάση πολὺ, σηκώνεται, τρώγει μερικοὺς σπόρους, πίνει νερὸ καὶ τρέχει πάλι στὰ αὐγά της.

Ὁ Δημητράκης ὄλο ἐρωτᾶ τὴ γιαγιά του:

— Γιαγιά, πότε θὰ βγοῦν τὰ πουλάκια ;
— Πλησιάζουν οἱ ἡμέρες, ἀποκρίνεται ἡ γιαγιά.
Αὔριο, μεθαύριο θὰ σκύσουν τὰ αὐγά.

2

Νὰ λοιπόν, σήμερα ἐβγῆκε τὸ πρῶτο πουλάκι. Ἡ γιαγιά τὸ ἔβαλε μέσα σὲ μιὰ πρόχειρη φωλίτσα, πὺ τὴν ἔστρωσε μὲ κάποιο ζεστὸ ροῦχο. Ὁ Δημητράκης τὸ εἶδε τὸ πουλάκι. Δὲν εἶχε περὰ καὶ ἦτο κάπως σὰν βρεγμένο.

Ἡ γιαγιά κάθε λίγο ἐπήγαινε κοντὰ στὴ Χιονάτη. Καὶ κάθε λίγο ἔφερε ἄλλο πουλάκι καὶ τὸ ἔβαζε στὴ ζεστὴ φωλίτσα. Ἐπειτα ἡ γιαγιά τὰ ἔβαλε τὰ πουλάκια κάτω ἀπὸ ἓνα κόσκινο.

— Ἄ! Τί χαριτωμένα! ἐφώνησε ὁ Δημητράκης.

Εἶχαν κίτρινα ποδαράκια, κατακίτρινη μυτίτσα. Κίτρινο ἦτο καὶ τὸ κορμάκι των. Μόλις ἔστεκαν στὰ πόδια των.

— Νὰ τοὺς δώσωμε νὰ φάγουν, εἶπε ἡ γιαγιά.

Ἐτριψε μὲ τὰ δάκτυλά της ἓναν κορμὸ αὐγοῦ, πὺ ἦτο καλὰ βρασμένο, καὶ τὸν ἔροξε στὰ πουλάκια.

Ὁ Δημητράκης ἐνόμιζε, πὺς θὰ ἔτρωγαν γρήγορα καὶ λαίμαργα. Ὁχι ὅμως. Πὺ καὶ πὺ κανένα κοτοπουλάκι ἐτσιμποῦσε λίγο αὐγὸ.

— Γιατὶ δὲν τρώγουν, γιαγιά; ἐρωτᾷ ὁ Δημητράκης.

— Δὲν ξέρουν ἀκόμη. Θὰ τοὺς τὸ μάθη ἡ μανούλα των. Τώρα ὅμως πρέπει νὰ τὰ πᾶμε στὴ φωλίτσα τὰ πουλάκια. Ἄνοιξαν ὅλα τὰ αὐγά. Δὲν ἔμεινε ἄλλο.

Ὁ Δημητράκης ἐλυπήθηκε, πού τοῦ ἐπῆραν τὰ κοτοπούλια. Ἡ Χιονάτη ὅμως πῶς ἐχάρηκε! Τὰ ἀγκάλιασε μὲ τὶς πτεροῦγες τῆς καὶ τὰ ἐσκέπασε.

3

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, πρωὶ-πρωί, ἡ κλωσσα ἐβγῆκε στὴν αὐλή. Ὁλόγυρά τῆς ἔτρεχαν τὰ μικρὰ πουλιάκια.

— Τόκ-τόκ-τόκ, μικρούλια μου! Νὰ ἔνα ψιχουλάκι. Κότ-κότ, φᾶτε το, ἔλεγε ἡ Χιονάτη.

Ὅταν ἔβλεπε κανένα ψίχουλο, ἔσκυβε καὶ ἐκτυποῦσε τὴ μύτη τῆς χάμω. Τὰ πουλιάκια τὴν ἔβλεπαν καὶ ἔκαμναν τὸ ἴδιο. Καὶ ὅλο ἐτσιμποῦσαν.

Ἄφου ἔφαγαν καλὰ-καλά, ἡ ὄρνιθα ἐχαμήλωσε καὶ τὰ ἐσκέπασε μὲ τὶς πτεροῦγες τῆς. Μὰ ἓνα ἄτακτο ἐξέφυγε καὶ ἀνέβηκε στὴν πλάτη τῆς μανούλας, σὰν νὰ ἔλεγε:

— Δῆτε, πῶς ἐμεγάλωσα!

Κανεὶς δὲν ἠμποροῦσε νὰ πλησιάσῃ τὰ πουλιάκια. Ἡ Χιονάτη ἀμέσως ἀγρίευε, ἀκόμα καὶ ὅταν ἐπλησίαζε ὁ Δημητράκης.

Είχ. 58.

50. Ὁ σιδεράς.

1

Εχάλασε ἡ κλειδαριά. Τώρα ἡ θύρα δὲν κλειδώνει. Δὲν μπορεῖ νὰ γυρίσῃ τὸ κλειδί.

— Πήγαινε, Πᾶνο, νὰ φωνάξῃς τὸν κύριον Φώτη, τὸ σιδερά, λέγει ἡ μητέρα.

Ὁ Πᾶνος ἔτρεξε μὲ προθυμία. Πρώτη του φορὰ θὰ ἐπήγαινε στὸ σιδεράδικο.

Εὐρῆκε τὸ σιδερά μπροστὰ σὲ ἕνα καμίνι.

— Πῶ-πῶ! Τί ζέστη κάμνει ἐδῶ μέσα!

ἐσυλλογίσθηκε ὁ Πᾶνος. Πῶς μπορεῖ καὶ δουλεύει ὁ κύρ Φώτης μὲ αὐτὴ τὴ ζέστη!

Κατακόκκινη ἦτο ἡ φωτιά. Ὁ Πᾶνος δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὴν κοιτάξῃ.

— Καλημέρα, κύρ Φώτη, εἶπε τὸ παιδί.

— Καλημέρα, ἀπάντησε ὁ σιδεράς, χωρὶς νὰ γυρίσῃ νὰ κοιτάξῃ, γιατί εἶχε πολλὴ δουλειά. Τὸ σίδηρο, ποῦ ἦτο στὴ φωτιά, ἔπρεπε νὰ ξεσταθῇ καλά. Γιατὸ καὶ ὁ κύρ Φώτης δυναμώνει τὴ φωτιά μὲ ἓνα μεγάλο φουσερό:

— Φσσ, Φσσ, Φσσ!

Τὸ σίδηρο ἀρχίζει σιγὰ-σιγὰ νὰ παίρῃ ἓνα κοκκινωπὸ χρῶμα. Τέλος γίνεται κατακόκκινο. Ὁραῖα. Ὁ κύρ Φώτης τὸ παίρνει μὲ τὴν τσιμπίδα, τὸ βάζει ἐπάνω στὸ ἀμμόνι καὶ ἀρχίζει νὰ τὸ κτυπᾷ δυνατὰ μὲ ἓνα βαρὺ σφυρί.

— Τάκ! Τούκ! Τάκ! Τούκ!

Τὸ πλησιάζει ξανά στὴ φωτιά γιὰ μιὰ στιγμή, νὰ μὴν κρυώσῃ, καὶ πάλι τὸ κτυπᾷ.

— Τάκ! Τούκ! Τάκ! Τούκ!

Τὸ σίδηρο ἀρχίζει νὰ πλαταίνει.

Πόσο τὸ ἔχει μαλακώσει ἡ φωτιά!

2

Ὁ κύρ Φώτης τὸ ξαναβάζει στὴ φωτιά καὶ πάλι στὸ ἀμμόνι.

— Τάκ! Τούκ! Τάκ! Τούκ!

Τὸ σίδηρο πλαταίνει πρὸς τὰ ἐμπρός, χονδραίνει πρὸς τὰ πίσω. Ὁ Πᾶνος προσπαθεῖ νὰ μαντεύσῃ, τί θὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ σίδηρο. Τέλος τὸ εἶδε ποῦ ἔγινε ἓνα γερὸ σκεπάρνι. Δὲν τοῦ ἔλειπε, παρὰ μόνο τὸ ξύλινο χέρι.

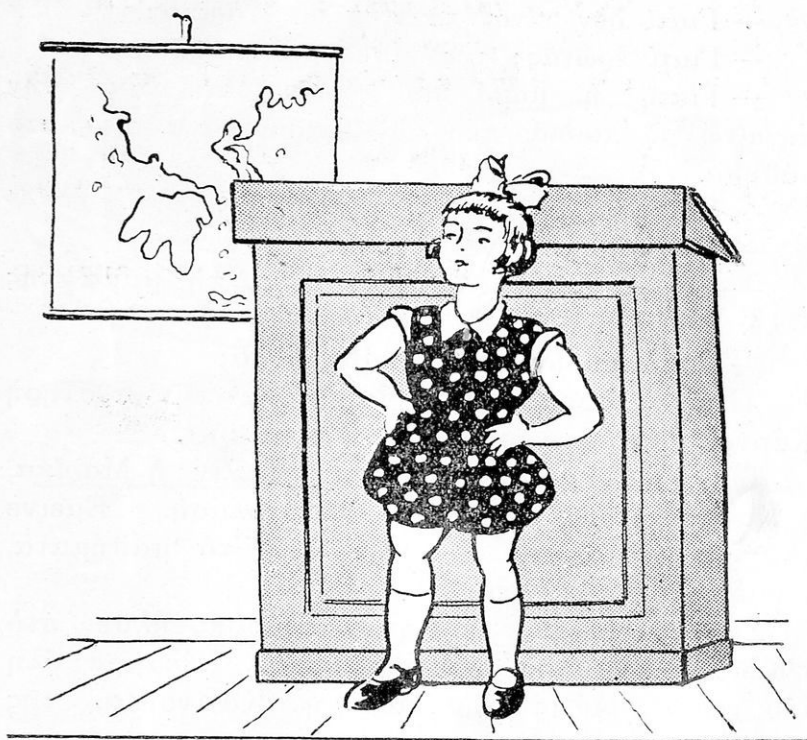
Ὁ κὺρ Φώτης, ἀφωσιωμένος στὴ δουλειά του, ἐξέλασε τὸν Πᾶνο. Τώρα ὅμως τὸν εἶδε.

— Παιδί μου, τί θέλεις; τὸν ἐρώτησε καὶ ἔμαθε τί τὸν ἤθελαν.

— Ἄ! Καλά! ἀποκρίθηκε ὁ σιδεράς. Θὰ τὴν διορθώσω τὴν κλειδαριά. Σὲ μιὰ ὥρα θὰ ἔλθω στὸ σπίτι. Τώρα ἔχω δουλειά.

Καὶ ἐπῆρε μὲ τὴν τσιμπίδα ἄλλο κομμάτι σίδερο ἀπὸ τὴ φωτιά καὶ ἄρχισε νὰ τὸ κτυπᾷ στὸ ἀμόνι.

— Τάκ! τούκ! τάκ! τούκ!

Είχ. 59.

51. Δυὸ κατὰ καιδιά.

Η Μαρίκα ἦλθε σήμερα ἀργὰ στὸ σχολεῖο. Δὲν εἶπε γιατί ἀργησε. Ὅταν τὰ παιδιά τὴν ἐρώτησαν, ἐφάνηκε σὰν νὰ ἐσυγκινήθηκε. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἀργησε περισσότερο καὶ τὴν παράλλη ἔλειψε ὅλο τὸ πρωί.

Ἡ Κατινούλα δὲν χάνει καιρό, μιὰ καὶ δυὸ στὴ δασκάλισσα.

— Γιατί δὲν εἶναι τακτικὴ ἡ Μαρίκα;
— Γιατί ἐρωτᾷς; τῆς εἶπε ἡ δασκάλισσα.
— Γιατὶ ἡ μαμά μου μοῦ εἶπε νὰ μὴν
πηγαίνω μὲ παιδιά, ποὺ δὲν ἔρχονται τακτικὰ στὸ
μάθημα.

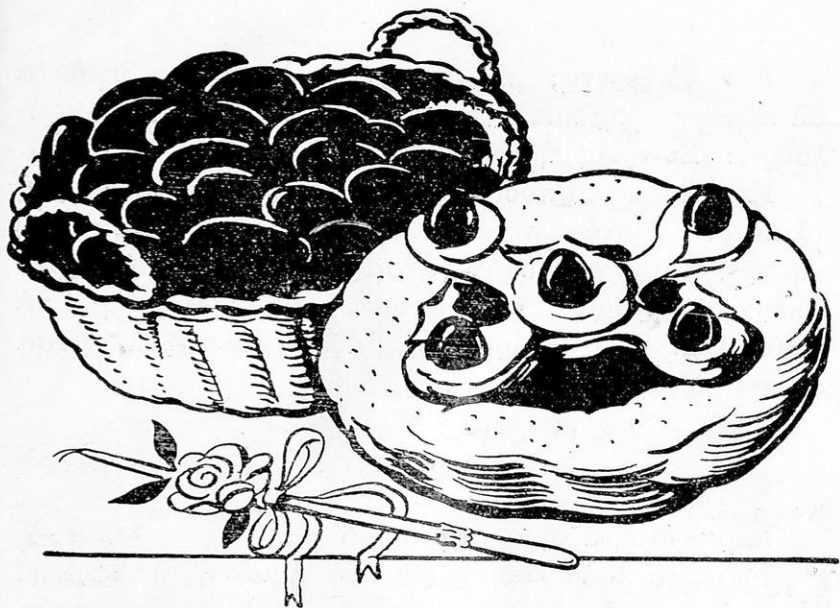
— Καὶ τὴν ἀγαπᾷς τὴ μαμά σου;
— Καὶ βέβαια τὴν ἀγαπῶ.
— Καὶ ἡ Μαρίκα τὴν ἀγαπᾷ τὴ μαμά της
πολύ.

— Γιατὶ λοιπὸν λείπει κάθε τόσο;
Ἡ δασκάλισσα ἐπῆρε παρᾶμερα τὴν αὐστηρὴ
Κατινούλα καὶ κάτι τῆς εἶπε στὸ αὐτί.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, ποὺ ἄργησε πάλιν ἡ Μαρίκα,
ἡ Κατινούλα δὲν ἐβιάσθηκε νὰ σχολάσῃ. Ἔμεινε
μαζὶ της στὸ θρανίον, νὰ τῆς εἰπῇ τὰ μαθήματα,
ποὺ δὲν εἶχε ἀκούσει.

Σὲ δυὸ ἡμέρες ὅμως ἡ Μαρίκα ἦλθε στὸ
σχολεῖο πρώτη ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά. Ἔλαμπε ὅλη
ἀπὸ χαρὰ. Μόλις τὴν εἶδε ἡ Κατινούλα, τῆς
ἐφώνηξε:

— Ἡ μητέρα σου εἶναι καλύτερα;
— Ναί, ἀπάντησε ἡ μικρὴ, εἶναι καλύτερα
καὶ ἐσηκώθηκε.

Εἰκ. 60.

52. Μεγάλη Πέμπτη.

1

Σήμερα εἶναι Μεγάλη Πέμπτη!

Πρωὶ-πρωὶ ἐσηκώθηκε ἡ μητέρα καὶ ἀμέσως ἔπιασε δουλειά. Χρειάζεται ὅμως βοηθὸ ἡ μητέρα. Γιατὸ ἐξύπνησε τὴ Δάφνη.

— Δάφνη! Σήκω, παιδί μου. Ἔλα νὰ μὲ βοηθήσης, εἶπε ἡ μητέρα.

Ἡ Δάφνη ἐτεντώθηκε λίγο, ἔπειτα ἀνοιγόγλεισε τὰ μάτια καὶ τέλος ἐξύπνησε. Δὲν ἀργοπόρησε. Ἐσηκώθηκε ἀμέσως. Ἐντύθηκε, ἐπλύθηκε στὴ στιγμή. Τί χαρούμενη ποὺ εἶναι!

Μὰ γιατί; Τί θὰ κάμουν καὶ ἐσηκώθηκαν τόσο πρωί;

Δὲν τὸ ξέρετε; Θὰ βάψουν τὰ αὐγά. Ἔπειτα
θὰ κάμουν τὶς κουλοῦρες, τὶς λαμπριάτικες κου-
λοῦρες. Σὲ τρεῖς ἡμέρες εἶναι Πάσχα.

Κοιτάξετε, τί προσεκτικὰ πού πλένει ἡ Δάφνη
τὰ αὐγά. Μετὰ τὰ σκουπίζει ἕνα-ἕνα καὶ ἡ
μητέρα τὰ ρίχνει στὴν κατσαρόλα. Ἄ! τί ὠραῖο
κόκκινο χρῶμα πού ἐπῆραν! Ἡ Δάφνη τὰ
καμαρώνει. Ἡ μητέρα τὰ βάζει μὲ τάξη μέσα
σὲ ἕνα μεγάλο βαθὺ πιάτο.

2

Τώρα ἐτοιμάζουν τὶς κουλοῦρες.

Ἴδτε, τί καλὰ πού ξέρει νὰ ζυμώνη ἡ Δάφνη!
Ἡ μητέρα κόβει μεγάλα κομμάτια μὲ τὸ μαχαίρι
καὶ πλάθει μία-μία τὶς κουλοῦρες.

Νά καὶ ὁ Λούκης! Τί ὑπναράς, Θεέ μου!
Τώρα μόλις ἐξύπνησε.

—Ἄχ! τί ὠραῖα! εἶπε, μόλις εἶδε τὰ αὐγά.
Μητέρα, θὰ μοῦ δώσης ἕνα κόκκινο αὐγὸ νὰ φάγω;

—Ὁχι. Ἡ μητέρα δὲν τοῦ δίνει. Αὔριο εἶναι
Μεγάλη Παρασκευὴ. Θὰ ἐπήγαιναν στὴν Ἐκκλησία
νὰ προσκυνήσουν τὸν Ἐσταυρωμένο. Μεθαὔριο
εἶναι Μεγάλο Σάββατο. Θὰ ἐπήγαιναν καὶ πάλι
στὴν Ἐκκλησία νὰ μεταλάβουν. Λοιπὸν δὲν ἔπρεπε
νὰ φάγουν μῆτε αὐγὸ, μῆτε κουλούρα. Αὐτὰ εἶναι
γιὰ τὴν Κυριακή, τὴ Μεγάλῃ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα.

Ὁ Λούκης ἐκατάλαβε καὶ δὲν ἐξαναζήτησε.

Ὅταν ἐτοιμάσθηκαν οἱ κουλοῦρες, τὶς ἐπῆρε
ὁ Λούκης καὶ τὶς ἐπῆγε στὸ φουῖρο.

Τί χαρὰ πού εἶχαν τὰ παιδιά, ὅταν ἐψήθησαν
οἱ κουλοῦρες! Πῶς ἐμοσχοβολοῦσαν!

53. Πάσχα.

1

Ντάν, ντάν, ντάν! Ντάν, ντάν, ντάν!

Γρήγορα και χαρούμενα κτυπᾶ, μέσα στη νύκτα, ἡ καμπάνα. Στὸ σπίτι ὅλοι εἶναι ἔτοιμοι.

— Ντάν, ντάν, ντάν! ντάν, ντάν, ντάν!..

Τί χαρὰ πὺ φέρνει αὐτὸς ὁ κτύπος! Τί χαρὰ!
Ὁ Πετράκης φορεῖ βιαστικὰ τὸ καπέλο του. Ὁ Γιώργος κουμπώνεται. Ὁ πατέρας μοιράζει τὶς λαμπάδες, κάτι ὠραῖες λαμπάδες, στολισμένες μὲ χρυσὲς κλωστὲς. Τῆς Οὐρανίας μάλιστα ἡ λαμπάδα ἔχει καὶ ἓνα κόκκινο λουλούδι.

— Ντάν, ντάν, ντάν, ντάν, ντάν...

Ἡ καμπάνα αὐτὴ κάμνει γελαστὰ ὅλα τὰ πρόσωπα. Γιατὶ εἶναι ἡ καμπάνα τῆς Ἀναστάσεως.

— Μήπως νυστάζει ὁ Πετράκης; ἔρωτᾶ ἡ μητέρα.

Ὅχι βέβαια. Δὲν θὰ νυστάξῃ ὁ Πετράκης. Εἶναι τώρα μεγάλος πιά. Εἶναι ὀκτὼ χρονῶν.

— Ἐγὼ δὲν νυστάζω, λέγει ὁ Πετράκης. Βαστῶ ὅσο καὶ ὁ μπαμπάς.

Ὅλοι ἐγέλασαν μὲ τὰ λόγια τοῦ Πετράκη.

— Ντάν, ντάν, ντάν, ντάν, ντάν...

Ἡ καμπάνα βιαστικὰ κτυπᾷ. Λοιπὸν πρέπει νὰ παύσουν οἱ ὀμιλίες. Πρέπει νὰ βιασθοῦν, ἂν θέλουν νὰ προφθάσουν τὴν Ἀνάστασι, φωνάζει ὁ πατέρας.

2

Ὅλοι μαζί παίρνουν τὸ δρόμο γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Ὅταν ἔφθασαν, πόσος κόσμος εἶχε μαζευθῆ! Ὁ καθένας ἐκρατοῦσε τὴ λαμπάδα του στὸ χέρι. Καὶ τὰ πρόσωπα ὅλα ἦσαν χαρούμενα. Στὸν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας εἶχαν στήσει μιὰ ξύλινη ἐξέδρα. Τὶ ὠραῖα πὸν τὴν εἶχαν στολίσει μὲ δάφνες καὶ μυρτιές!

Σὲ λίγο ὁ παπᾶς ἀνέβηκε στὴν ἐξέδρα καὶ ἄρχισε νὰ ψάλλῃ. Οἱ ὀμιλίες ἔπαυσαν ἀμέσως. Ὁ κόσμος ἄκουε μὲ προσοχή. Ὁ Πετράκης ἐπρόσεχε καὶ αὐτὸς νὰ ἀκούσῃ.

Δὲν ἐπέρασε πολλὴ ὥρα καὶ ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τοῦ παπᾶ νὰ ψάλλῃ δυνατὰ:

Χριστὸς ἀνέστη
ἐκ νεκρῶν...

Τί χαρά! Τί χαρά!

Ἀπανωτὰ καὶ δυνατὰ, πολὺ δυνατὰ, κτυπᾷ ἡ καμπάνα.

— Ντάγκα, ντάγκα, ντάγκα, ντάν! Ντάν! Ντάν!

Ὅσοι στέκονται κοντὰ στὴν ἐξέδρα, ἀνάβουν τὴ λαμπάδα των ἀπὸ τὴ λαμπάδα τοῦ παπᾶ. Εἶναι τὸ Φῶς τῆς Ἀναστάσεως αὐτό. Ὁ ἕνας δίνει φῶς στὸν ἄλλο. Σὲ λίγο ὅλες οἱ λαμπάδες εἶναι ἀναμμένες. Ὅλα τὰ στόματα ψάλλουν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη»

καὶ ὅλα τὰ χέρια ἀνεβοκατεβαίνουν μὲ τὴ λαμπάδα ἀναμμένη.

Τί χαρά, τί χαρά!

3

— Χριστὸς ἀνέστη, λέγει ὁ πατέρας.

— Ἀληθῶς ἀνέστη, ἀπαντᾷ ἡ μητέρα καὶ τὰ παιδιά.

Καὶ ὁ καθένας λέγει στὸ διπλανό του:

— Χριστὸς Ἀνέστη!

Τώρα ὁ κόσμος ἀρχίζει νὰ φεύγει. Naί. Μὰ δὲν πρέπει νὰ σβύσει τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως.

— Προσοχή, παιδιά, λέγει ἡ μητέρα. Νὰ ἰδῶ, ποῖος θὰ πάγη τὴ λαμπάδα του ἀναμμένη στὸ σπίτι.

— Ἐγώ, ἐγώ, ἐφώναξαν καὶ τὰ τρία παιδιά μὲ μιὰ φωνή. Καὶ ὁ Γιώργος καὶ ἡ Οὐρανία καὶ ὁ Πετράκης.

Καὶ πραγματικὰ τὰ παιδιά κατώρθωσαν νὰ φθάσουν στὸ σπίτι μὲ ἀναμμένη τὴ λαμπάδα, ἂν καὶ ἐφυσοῦσε λιγάκι.

Τῆ καλά!

Ὁ πατέρας μὲ τὸ φῶς τῆς λαμπάδας ἔκαμε στὴ θύρα ἓνα Σταυρό.

Ἐπειτα χαρούμενοι ἐκάθισαν ὅλοι στὸ τραπέζι καὶ ἐτσούγκρισαν τὰ κόκκινα αὐγά.

— Χριστὸς ἀνέστη!

— Ἀληθῶς ἀνέστη! Καὶ τοῦ χρόνου!

54.

Χριστός ἀνέστη.

Χριστός στο θρόνο ἀνέβη
καὶ ἀγάπη βασιλεύει.
Τὸ Μέγα Πάσχα σπέρνει
παντοῦ χαρὸς χιλιάδες,
κόκκινα ἀυγά μᾶς φέρνει
καὶ δλόχρυσες λαμπάδες
καὶ πασχαλιάς λουλούδια
καὶ γέλια καὶ τραγουδία.

Ι. Πολέμης

Εἰκ. 61.

Εἰκ. 62.

55. Ἡ γαρυφαλῖσα.

Η Φιλησία εἶχε τὰ γενέθλιά της.

Τὸ ἀπόγευμα ἦλθαν οἱ φίλες της στὸ σπίτι. Οὐ! Πόσα γλυκά, πόσες καραμέλες τῆς ἔφεραν!

Μὰ τὸ καλύτερο δῶρο ἦτο τῆς Χλόης. Τῆς ἔφερε μιὰ γλάστρα μεγαλούτσικη. Μέσα ἦτο φυτευμένη μιὰ γαρυφαλῖσα. Εἶχε μάλιστα καὶ ἓνα γαρύφαλο ἀνοικτό.

— Δὲν θέλω κανεὶς νὰ μοῦ τὴν πειράξη τὴ γαρυφαλίτσα μου, εἶπε ἡ Φιλησία. Ἐγὼ θὰ τὴν ποτίζω, ἐγὼ θὰ τὴν περιποιῶμαι.

— Ἀφῆσέ τὴν ἐδῶ στὴν αὐλή, μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες γλάστρες, τῆς εἶπε ἡ μητέρα.

Ἦχι, δὲν ἠθέλεε ἡ Φιλησία. Ἐφοβεῖτο, μήπως τὴν πειράξη κανεὶς. Ἦθελε νὰ τὴν ἔχη πάντα κοντὰ τῆς τὴ γαρυφαλίτσα. Τὴν ἀγαποῦσε πολὺ. Τὴν ἐπῆρε λοιπὸν στὸ δωμάτιό τῆς.

— Μὰ ἂν ἔλθῃ ἡ ἀδελφή μου τὴν ὥρα, ποῦ ἐγὼ θὰ λείπω; Θὰ τὴν πιᾶσῃ καὶ θὰ χαλάσῃ ἡ γλαστρίτσα μου.

Ἡ Φιλησία ἐκοίταξε καλὰ τὸ δωμάτιό τῆς. Ἐρριξε τὸ βλέμμα τῆς ὀλόγουρα.

— Ἄ! ἐφώνηξε. Νά! Θὰ τὴ βάλω στὴν ντουλάπα μου. Θὰ τὴν κλείσω. Θὰ τὴν κλειδώσω.

Τὸ εἶπε καὶ τὸ ἔκαμε.

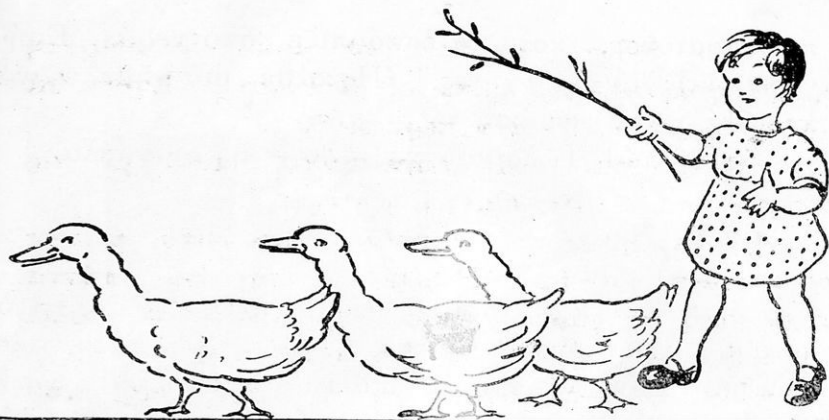
Τὴν ἄλλη ἡμέρα μόλις ἐξύπνησε, ἔτρεξε νὰ ἰδῇ τὴ γλάστρα. Τί κοῖμα! Ἦτο μαραμμένη.

— Θὰ θέλῃ νερό, ἐσυλλογίσθηκε. Τὴν ἐπότισε λοιπὸν καὶ τὴν ἔκρουψε πάλι στὴν ντουλάπα.

Μὰ τὴν ἄλλη ἡμέρα ἦτο περισσότερο μαραμμένη. Ἡ Φιλησία ἐστενοχωρέθηκε πολὺ. Σὲ μερικὲς ἡμέρες τὸ φυτὸ ἦτο σὲ κακὰ χάλια. Ἐτρεξε τότε ἡ Φιλησία στὴ μητέρα τῆς καὶ τῆς ἐδιηγήθηκε μὲ κλάματα, τί ἔγινε.

Ἡ μητέρα τὴν ἐσυμβούλευσε νὰ ἀφήσῃ τὴ γλάστρα ἔξω στὴν αὐλή, ποῦ ἔχει ἀέρα καὶ ἥλιο.

Πόσο ἐχάρηκε ἡ Φιλησία, ὅταν εἶδε τὴ γαρυφαλίτσα τῆς νὰ ζωορεῦῃ πάλι σιγὰ-σιγὰ!

Εἰκ. 63.

56. Ἐὶδὸ ἀεριβόμι τοῦ παπποῦ.

1

Η Δροσούλα εἶδε ἀγελάδες στὸ κτήμα τοῦ παπποῦ της, μεγάλες, παχιεῖς ἀγελάδες. Τὶς ἄρμεγε ἢ Διαμάντω. Τί ὠραῖο γάλα πὺ ἐκαμναν! Τί παχὺ καὶ μυρωδάτο!

Εἶχε καὶ κότες στὸ κτήμα ὁ παπποῦς. Εἶχε καὶ ἓνα γαῖδουράκι.

Μὰ ἡ Δροσούλα περισσότερο ἀπὸ ὅλα ἐδιασκέδαζε μὲ τὶς χῆνες. Πῶς ἔκαμε, ὅταν τὶς εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ! Ἐκτυποῦσε τὰ χέρια της ἀπὸ χαρά. Καὶ οἱ χῆνες δὲν ἐφοβήθησαν καθόλου.

— Βλέπω δὲν φοβοῦνται, εἶπε ἡ Δροσούλα. Δὲν εἶναι σὰν τὶς κότες, πὺ τὶς φοβίζει τὸ παραμικρό.

Τί ὠραῖα πὺ ἐκολυμβοῦσαν οἱ χῆνες! Ἡ Δροσούλα ἔκοβε κομματάκια ἀπὸ τὸ ψωμάκι,

πού έκρατοῦσε, καὶ τὰ ἐσκόρπιζε στὸ νερό. Γρή-
γορα ἔτρεχαν οἱ χῆνες. Ἡ κάθε μιὰ ἤθελε νὰ
προφθάη τὰ ψωμάκια.

— Πώ-πώ! Τί λαίμαργες! ἔλεγε ἡ Δροσοῦλα.

2

Ἐκαμναν καὶ βουτιές οἱ χῆνες μέσα στὸ
ποτάμι. Ἐβουτουῦσαν μὲ τὸ κεφάλι. Τίς ἐσκέπαζε
τὸ νερό. Σε λίγο, νάτες πάλι πού ἐκολυμβοῦσαν
μὲ καμάρι.

Ἐπειτα μιὰ-μιὰ οἱ χῆνες ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸ
ποτάμι. Ἐτίναξαν τὰ πτερά των δυνατά. Στάλες
ἐπετάχθηκαν ὀλόγουρα.

— Ὦχ! Πάλι μὲ ἐπισίλησαν! ἐφώνησε ἡ
Δροσοῦλα.

Οἱ χῆνες ἐτίναξαν τὰ πτερά των ἄλλη μιὰ
φορὰ καὶ τώρα δὲν φαίνονται καθόλου βρεγμένες.

— Δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῆ, πὼς πρὶν
ἀπὸ λίγο ἦσαν μέσα στὸ νερό, εἶπε ἡ Δροσοῦλα.

— Ἐτσι εἶναι οἱ χῆνες. Δὲν μουσκεύουν. Καὶ
τὸ ἀγαποῦν τὸ νερό, ἀπάντησε ἡ Διαμάντω, πού
ὅλα τὰ ἤξερε.

— Τα-τα-τά!..

— Τα-τα-τά!.. φωνάζουν τώρα οἱ χῆνες καὶ
προχωροῦν στὴ γραμμὴ, ἢ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Είς. 64.

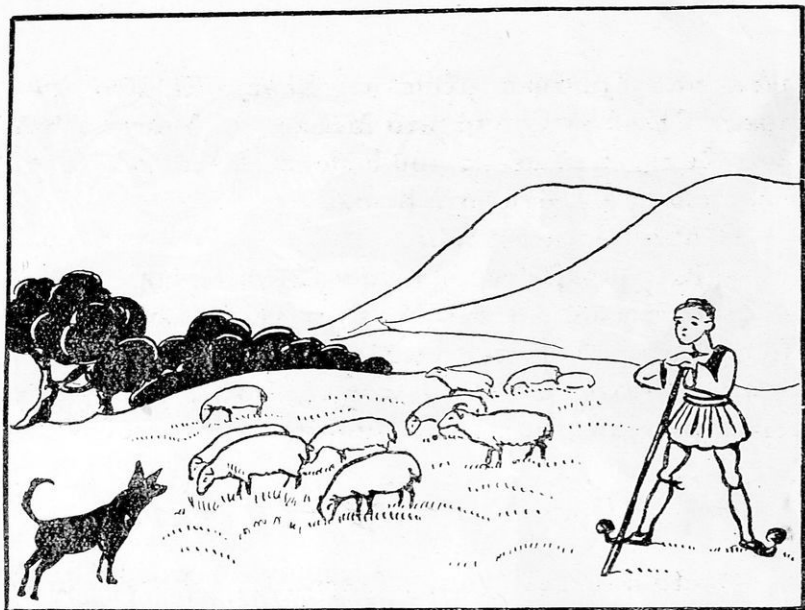
57. Οἱ χῆνες.

Μὲς στὴν ἀυλὴ μου μιὰ χαρὰ
ξευγαρωτὲς δυὸ χῆνες ζοῦνε.
Σταχτιά φοροῦνε τὰ φτερά
καὶ κολυμπώντας στὰ νερά
βουτιῆς νὰ κάνουν ἀγαποῦνε.

Μιὰ μέρα βλέπω. Τί καλά!
Ἀυγά μὲς στὴν ἀυλὴ μου βροῖκα.
Ἦταν βαριά καὶ μακρουλά.
Πάω νὰ τ' ἀγγίξω λίγο, ἀλλὰ
θύμωσε ἡ χήνα καὶ τὰ ἀφήκα.

Καὶ πάλι βλέπω μιὰ στιγμὴ
χηρόπουλα ἀπ' τ' αυγά νὰ γίνουν.
Φοροῦνε χροῦδι στὸ κορμὶ
καὶ οἱ τεντωμένοι τους λαιμοὶ
χόρτο ὅλη μέρα καταπίνουν.

Α. Πάλλης

Είχ. 65.

58. Ὁ μικρὸς βοσκός.

1

Ὁ Μᾶρκος ἦτο βοσκὸς ὡς δώδεκα χρονῶν. Κάθε πρωί, μόλις ἐξάραζε ἡ αὐγή, ὁ Μᾶρκος ἐξυπνοῦσε. Ἐπαιρνε τὰ πρόβατα καὶ ἐπήγαινε ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, κοντὰ στὸ δάσος. Ἐκεῖ ἐκάθητο κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρο καὶ ἔπαιζε τὴ φλογέρα του. Ὁλόγυρά του τὰ πρόβατα ἔτρωγαν χορτάρι ἢ ἐξάπλωναν στὴ σκιά. Ὁ σκύλος του ὁ Μοῦργος, ἀγριπνος πάντα, τὰ ἐφύλαγε.

Ὅταν ὁ ἥλιος ἔγερνε στὴ δύση, ὁ Μᾶρκος ἔπαιρνε τὰ πρόβατα καὶ ἐτραβοῦσε γιὰ τὸ χωριό.

Ἐνα πρωί ὁ Μοῦργος ἐτινάχθηκε ἐπάνω καὶ ἄρχισε νὰ γαυγίζει δυνατὰ καὶ νὰ τρέχει. Ἐπέρασε τὸ

ρουάκι και ἐχώθηκε μέσα στο δάσος. Σὲ λίγο ἐπέστρεψε. Ἐφθασε κοντὰ στο Μᾶρκο και ἐγαύγιζε, ἐνῶ ἐκοίταζε πρὸς τὸ μέρος τοῦ δάσους. Μετὰ ἔρριχνε τὰ βλέμματά του ἐπάνω στο βοσκό.

Ὁ Μᾶρκος ἐκατάλαβε.

— Κάτι συμβαίνει, εἶπε, και ἐπῆγε νὰ ἰδῆ.

Ἦτο φωτιά. Οἱ φλόγες εἶχαν τυλίξει ἓνα δένδρο. Πῶς ἐλαμπάδιζε ἡ φωτιά! Και πόσο πυκνὸς και μαῦρος καπνὸς ἀνέβαινε στὸν οὐρανό! Χωρὶς ἄλλο ἡ φωτιά γρήγορα θὰ ἐπήγαινε και στὰ γειτονικά δένδρα.

2

Ὁ Μᾶρκος δὲν ἔχασε οὔτε στιγμή. Ἐτρεξε στὴν κορυφή τοῦ μικροῦ βουνοῦ, στο ἐκκλησάκι τοῦ Προφήτη Ἡλία.

— Ἄι Λιᾶ, βόηθα, εἶπε και ἄρχισε νὰ κτυπᾶ δυνατὰ και γρήγορα τὴ μικρὴ καμπανούλα, πού εἶχε τὸ ρημοκλήσι.

Κάτω στὸν κάμπο οἱ χωρικοὶ ἄκουσαν τὴν καμπάνα, εἶδαν τὴ φωτιά!

Ἄφησαν ἀμέσως κάθε δουλειά, ἄρπαξαν ποιὸς πελέκυ, ποιὸς ἀξίνα και ἐτράβηξαν γιὰ τὸ δάσος.

Ἐτρεξε και ὁ Μᾶρκος στο μανδρὶ του, ἐπῆρε τὸ πελέκυ του και ἔφθασε στὴ φωτιά λαχανιασμένος.

Ἄλλὰ και οἱ χωρικοὶ εἶχαν φθάσει. Ἐπιασαν λοιπὸν και ἔκοψαν τὰ δένδρα γύρω στὴ φωτιά. Ἐπειτα ἐκαθάρισαν τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὰ χόρτα. Ἐτσι ἔκαμαν μιὰ ζώνη γυμνὴ γύρω στὴ φωτιά. Ὅταν οἱ φλόγες ἔφθασαν ἐκεῖ, ἔσβησαν μόνες των.

Τὸ δάσος εἶχε σωθῆ.

Ὁ Μᾶρκος ἐργάσθηκε σὰν ἄνδρας.

Ειχ. 66.

59. Ἡ φλογέρα.

Κόπηκε ἡ ὄρυγὴ τοῦ ἀγέρα,
ἐγαλήνευε ὁ καιρὸς.
Τοῦ βοσκοῦ λαλεῖ ἡ φλογέρα
καὶ ἓνας ἦχος γλυκερὸς
κυματίζει στὸν ἀγέρα
γύρω-γύρω, πέρα-πέρα.
Τοῦ βοσκοῦ λαλεῖ ἡ φλογέρα.

Φεύγει κουρασμένη ἡ μέρα.
ἔρχεται τὸ δειλινό,
ἡ καμπάνα ἀπὸ κεῖ πέρα
κράζει στὸν ἔσπερινό.
Τοῦ βοσκοῦ λαλεῖ ἡ φλογέρα
καὶ κοιμίζει τὸν ἀγέρα
γύρω-γύρω, πέρα-πέρα.

Ι. Πολέμης

Εἰκ. 67.

60. Τὰ γατάκια.

1

Η Ευπνούλα, ἡ γάτα, ἐγέννησε μέσα στὸ πανέρι πέντε γατάκια.

Ἄ! Δὲν τοῦ ἀρέσαν καθόλου τοῦ Τάκη.

— Οὐφ! Τί ἄσχημα γατιά! Δὲν τὰ ἀγαπῶ καθόλου. Νὰ ἰδῆς, ὁ φίλος μου ὁ Κίμων τί ὠραῖο γατάκι πού ἔχει, εἶπε στὴν Ἀννούλα, τὴν ἀδελφή του.

Ἡ Ἀννούλα ἦτο μεγαλύτερη.

— Καημένε Τάκη, τοῦ ἀπάντησε. Ἔτσι εἶναι ὅλα τὰ γατάκια, ὅταν γεννηθοῦν. Ἄσχημα καὶ

τυφλά. Περιμένε πρώτα νὰ μεγαλώσουν λίγο, νὰ ανοίξουν τὰ ματάκια των.

Ὁ Τάκης δὲν ἐπῆγε νὰ ξαναϊδῆ τὰ γατάκια.

2

Μιὰ ἡμέρα, καθὼς ἐδιάβαζε στὸ τραπέζι του, ἔνοιωσε κάτι τι νὰ τὸν γαργαλᾷ στὸ πόδι.

Μπά! Ἦτο ἓνα χαριτωμένο γατάκι μὲ μαῦρες καὶ σταχτιὲς γραμμῆς.

— Σοῦ ἄρῶσει; τὸν ἐρώτησε ἡ Ἀννούλα.

— Ἐκτακτο εἶναι, ἀπάντησε ὁ Τάκης.

— Εἶναι ἀπὸ τὰ δικά μας τὰ γατάκια. Θυμᾶσαι ποῦ δὲν σοῦ ἄρῶσαν; τοῦ εἶπε ἡ ἀδελφή του.

Τὰ γατάκια τώρα εἶχαν γίνεи ὁμορφα. Καὶ τί ἔξυπνα! Τί παιγνιδιάρικα! Τρέχουν ὅλη τὴν ὥρα ἐπάνω-κάτω, μπερδεύονται ἀνάμεσα στὰ πόδια τοῦ Τάκη.

Ἐνα γατάκι, τὸ κατάμαυρο, ἐπήδησε στὸν καναπέ, ποῦ κάθεται ἡ γιαγιὰ καὶ πλέκει. Ξαφνικά, χόπ! τὸ γατάκι εὐρέθθηκε μέσα στὸ πανεράκι μὲ τὰ κουβάρια.

Ἄλλὰ τῆς γιαγιᾶς δὲν τῆς ἄρῶσαν αὐτὰ τὰ ἀστεῖα.

— Πῶ-πῶ! Θὰ μοῦ μπερδέψη τὶς κλωστῆς, εἶπε καὶ ἔδιωξε τὸ γατάκι.

3

Τὰ γατάκια τώρα θέλουν πολὺ, πάρα πολὺ, νὰ πιάσουν τὶς κλωστῆς τῆς γιαγιᾶς, ποῦ ὀλοένα κινουῦνται πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ. Τὰ γατάκια νομίζουν, πὼς ἡ κλωστή λέγει:

—“Έλα, γατάκι, έλα! Πιάσε με, πιάσε με!

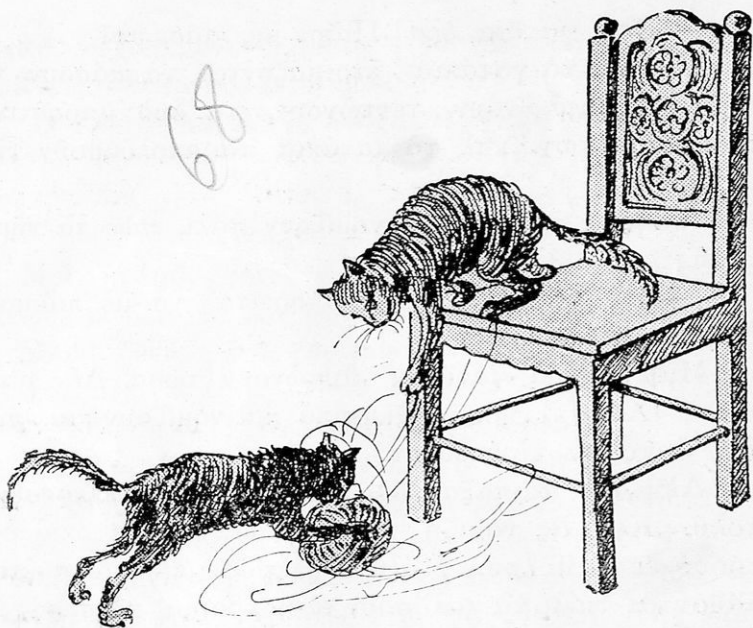
Λοιπὸν τὰ γατάκια έτοιμάζονται νὰ πιάσουν τὸ νῆμα. Χαμηλώνουν, τεντώνουν τὰ δυὸ μπροστινὰ ποδαράκια των καὶ τὰ ματάκια παρακολουθοῦν τὴν κλωστή.

“Υστερα τὰ γατάκια νομίζουν πάλι, πὼς τὸ νῆμα λέγει:

— Δὲν μπορεῖτε, δὲν μπορεῖτε νὰ μὲ πιάσετε. Δὲν μπορεῖτε.

Μμμ... Τὰ γατάκια θυμώνουν τώρα. Δὲν μποροῦν; Χόπ! Πηδοῦν ξαφνικὰ καὶ νομίζουν πιά, πὼς τὴν ἄρπαξαν τὴν κλωστή.

Δὲν τὴν ἄρπαξαν ὅμως, γιατί ἡ γιαγιά προσέχει πολύ. Καὶ ἄς νομίζη κανεῖς, πὼς πλέκει καὶ δὲν προσέχει καθόλου. Μόλις ἰδῆ, πὼς τὰ γατάκια έτοιμάζονται πάλι νὰ χαλάσουν τὰ κουβάρια, τὰ σπρώχνει ἀπαλὰ-ἀπαλὰ μὲ τὸ πόδι.

Εἰζ. 68.

61. Ἡ ὑπομονὴ νικᾷ.

1

Μιὰ ἡμέρα ἡ γιαγιά ἔλειπε ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἐφυγε μαζί με τὴ μητέρα. Τὰ γατάκια εὐρῆκαν τὸ πανεράκι μετὰ τὰ νήματα καὶ τὰ μαλλιά. Εἶχαν μεγάλη χαρὰ. Ἄχ! τί ὠραῖα πού ἔπαιζαν! Τὰ κουβάρια ἐκυλοῦσαν ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη τοῦ δωματίου στὴν ἄλλη. Τὰ γατάκια ἔτρεχαν ξωπίσω καὶ τὰ ἔπιαναν.

Ὅταν ἐσχόλασε ἡ Ἐλένη, εὐρῆκε τὶς κλωστὲς τῆς γιαγιάς της σὲ κακὸ χάλι.

Ἄχ! πόσο θὰ στενοχωρεθῆ ἡ γιαγιά! ἐσυλλογίσθηκε ἡ Ἐλένη.

Ἔδωξε τὰ γατάκια καὶ ἄρχισε νὰ τυλίγη ἕνα-ἕνα τὰ κουβάρια. Στὴν ἀρχὴ ἡ δουλειὰ ἐπῆγαινε καλὰ. Μὰ ἔπειτα οἱ κλωστὲς ἦσαν πολὺ μπερδεμένες. Ἡ Ἐλένη δὲν ἤξερε, πῶς νὰ κάμῃ. Ἐστενοχωρέθηκε.

— Οὐ! δὲν γίνεται τίποτα, εἶπε καὶ ἄφησε τὰ κουβάρια στὰ κακὰ τους χάλια.

2

Σὲ λίγο ἦλθε ἡ μητέρα καὶ εἶδε, πῶς ἦτο ἄνω-κάτω τὸ πανεράκι τῆς γιαγιάς.

— Τί θὰ κάμωμε, μητέρα; Δὲν ξεμπερδεύονται, εἶπε ἡ Ἐλένη.

— Ἐπροσπάθησες; ἐρώτησε ἡ μητέρα. Προσπάθησε μὲ ὑπομονή, νὰ ἰδῆς ποὺ ξεμπερδεύονται.

Ἡ Ἐλένη ἐπῆρε τὸ πανεράκι, ἐκοίταξε τὰ κουβάρια, τὰ ἔπιασε, τὰ ἐξανακοίταξε καὶ τῆς ἐφάνηκε πολὺ δύσκολη αὐτὴ ἡ ἐργασία. Ἐτράβηξε μιὰ κλωστή, ἦτο σφικτὴ, ποῦ νὰ τραβηχθῇ! Τὴν ἐτράβηξε πιὸ δυνατὰ, ἡ κλωστή ἔσπασε καὶ ἡ Ἐλένη ἐθύμωσε. Ἐπειτα πιά οἱ κλωστὲς ὅλο ἔσπαγαν καὶ ἐμπερδεύοντο ἀκόμα περισσότερο. Ἡ Ἐλένη δὲν ἤξερε πιά τί νὰ κάμῃ. Ἄρχισε λοιπόν, νὰ κλαίῃ ἀπὸ τὴ στενοχώρια τῆς.

3

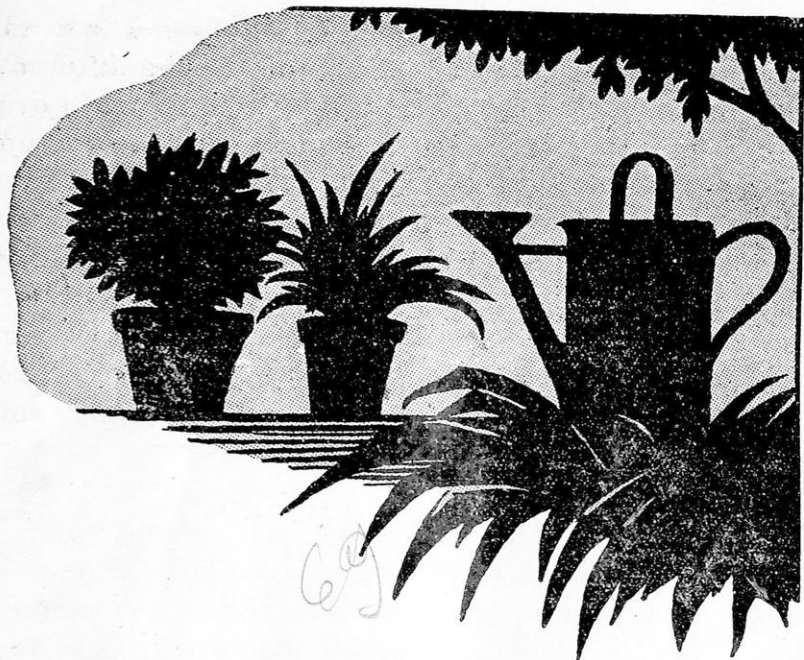
Τότε ἡ μητέρα ἐπῆρε τὴν Ἐλένη ἀπὸ τὸ χέρι καὶ ἐκάθησαν μαζὶ στὸν καναπέ.

— Μὲ τὰ κλάματα καὶ τοὺς θυμοὺς δουλειὰ δὲν γίνεται, Ἐλένη μου, τῆς εἶπε. Μόνο ἡ ὑπομονὴ νικᾷ. Λοιπόν καὶ ἐμεῖς σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ ὑπομονὴ θὰ τὴν τελειώσωμε τὴ δουλειὰ μας. «Ἀγάλια-ἀγάλια γίνεται ἡ ἀγουρίδα μέλι», λέγει μιὰ παροιμία.

Ἡ μητέρα ἄρχισε νὰ τραβᾷ τὰ μαλλιά καὶ τὰ νήματα ἐλαφρά. Ἡ Ἑλένη ἐτύλιγε κάθε λίγο τὸ κουβάρι. Ὑπομονετικὰ καὶ χωρὶς θυμούς, τί ὥραϊα πὺν ἐξεμπερθεύοντο τώρα! Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ὄλες οἱ κλωστὲς τῆς γιαγιάς ἦσαν τακτοποιημένες.

— Βλέπεις, εἶπε ἡ μητέρα, τί κάμνει ἡ ὑπομονή;
Χαρούμενο τώρα τὸ κοριτσάκι ἔβαλε τὰ κουβάρια μέσα στὸ πανεράκι.

Ὅταν ἦλθε ἡ γιαγιά, ὄλα ἦσαν ἐν τάξει.

Εικ. 69.

190
02 40
ἄφοβος Αὐγέρης.

Πήγαινε, Αὐγέρη, νὰ μοῦ φέρης τὴν πίπα μου, τὴν ἔχω ἀφήσει στὸ περιβόλι, ἐπάνω στὸ κάθισμα, εἶπε ὁ παπποῦς.

— Μετὰ χαρᾶς, ἀπάντησε ὁ Αὐγέρης καὶ ἔτρεξε.

Ἦτο νύκτα. Ἐλαμπαν τὰ ἀστέρια στὸν οὐρανό. Ὅμως ὁ κήπος ἦτο κατασκότεινος. Ὁ Αὐγέρης ἐπροχωροῦσε μέσα στὸ περιβόλι. Ἐπρεπε νὰ φθάσῃ στὸ κάθισμα τοῦ παπποῦ. Δηλαδή στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ περιβολιοῦ. Ἐκεῖ ἐσυνήθιζε νὰ κάθεται ὁ παπποῦς, σὲ ἓνα χαμηλὸ ξύλινο κάθισμα, καὶ νὰ καπνίζει.

Ὁ Αὐγέρης νάτος, ἔφθασε.

Μπά! Τί εἶναι αὐτὸ τὸ ζῶο μὲ τὰ μεγάλα αὐτιά,
ποῦ φαίνεται ἀνάμεσα στὰ φυλλώματα, κοντὰ στὴ
θέση τοῦ παλποῦ; Ὁ Αὐγέρης σκύβει, παίρνει μιὰ
πέτρα καὶ προσχωρεῖ ἀργὰ καὶ σιγανά. Τὸ θηρίο
στέκεται. Περιμένει τὴ στιγμὴ γιὰ νὰ δομήσει. Ὁ
Αὐγέρης πλησιάζει καὶ τοῦ πετᾷ τὴν πέτρα μὲ ὅλη
του τὴν δύναμη.

— Ντάγκ! ἀκούστηκε καὶ ἔγειρε τὸ . . . ποιστήρι.

Ναί. Αὐτὸ ἦτο τὸ θηρίο. Τὸ ποιστήρι. Καὶ τὰ
μεγάλα του αὐτιά ἦσαν τὸ χέρι καὶ ὁ λαιμὸς τοῦ
ποιστηριοῦ.

63. Τὸ ξένο μολύβι.

1

Ενα βράδυ δυὸ ἀδελφάκια, ὁ Ἀνδρέας καὶ ἡ Μαρία, ἔγραφαν τὰ μαθήματά των. Ἡ Μαρία ἔχαράκωνε τὸ τετραδίό της. Ξαφνικὰ τσάκ, σπάζει ἡ μύτη τοῦ μολυβιοῦ της.

— Ἄ! πάει τὸ μολύβι μου! λέγει. Καὶ ἦτο τόσο καλὰ ξυσιμένο! Τώρα ποῦ δὲν ἔχω ξύστρα;

Ὁ Ἀνδρέας ἀνοίγει τὸ συρτάρι του καὶ τῆς δίνει μὲ καμάρι ἓνα ὠραῖο κόκκινο μολύβι μὲ χρυσομένη θήκη.

— Μπᾶ! Ποῦ τὸ εὐρῆγες αὐτό; τὸν ἐρωτᾷ ἡ Μαρία ξαφνισμένη.

— Τὸ εὐρῆγα.

— Ποῦ τὸ εὐρῆγες;

— Στὴν αὐλή τοῦ σχολείου, λέγει ὁ Ἀνδρέας.

— Καλά. Καὶ δὲν τὸ ἔδωσες σὲ κείνον, ποῦ τὸ ἔχασε;

— Καὶ ποῦ ξέρω ἐγώ, ποιὸς τὸ ἔχασε;

— Καὶ ἔχεις τώρα ἓνα μολύβι ξένο; ἐρωτᾷ πάλιν ἡ Μαρία.

— Τί λές καλέ; Πῶς εἶναι ξένο; Δικό μου εἶναι, λέγει ὁ Ἀνδρέας κατσουφιασμένος.

— Αὐτὸ ὁμοιάζει μὲ κλεψιά!

— Μὲ συγχωρεῖς. Τὸ μολύβι τὸ εὐρῆκα, δὲν τὸ ἔκλεψα! φωνάζει ὁ Ἀνδρέας, θυμωμένος αὐτὴ τὴ φορὰ.

Ἡ ἀδελφή του ἠθέλησε νὰ τοῦ ξαναμιλήσῃ, μὰ ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀκούσῃ.

— Ἄν τὸ ἰδῆ ἡ μητέρα, πὼς ἔχεις ἓνα ξένο μολύβι;..

— Νὰ τὸ ἰδῆ χίλιες φορές, ἀπαντᾷ ὁ Ἀνδρέας μὲ θυμό. Τὸ μολύβι εἶναι δικό μου. Τὸ εὐρῆκα σοῦ λέγω.

2

Ἡ μητέρα ἄκουσε τὴ ζωηρὴ αὐτὴ συνομιλία καὶ ἐρώτησε:

— Νομίζεις, Ἀνδρέα, πὼς εἶναι δικό σου τὸ μολύβι, ἐπειδὴ τὸ εὐρῆκες;

— Ναί, μητέρα, λέγει ὁ Ἀνδρέας.

— Ὡστε ὅποιος εὐρίσκει κάτι τί, εἶναι δικό του; ἐρωτᾷ ἡ μητέρα. Δὲν τὸ ἤξερα αὐτό. Ἄν τὸ ἤξερα, θὰ ἔδινα σήμερα τὴ σφυρίχτρα σου στὸ πτωχὸ παιδί, ποῦ μᾶς κάνει τὰ θελήματα. Τὴν εὐρῆκε τὸ πρωὶ ἔξω στὸ δρόμο, κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό μας, καὶ μὲ ἐρώτησε:

— «Μήπως εἶναι δική σας ἡ σφυρίχτρα, κυρία; μήπως εἶναι τοῦ Ἀνδρέα;»

Ἐγὼ εἶπα: «Ναί. Εἶναι τοῦ παιδιοῦ μου».

— Αὔριο ὅμως θὰ τὴ δώσω τὴ σφυρίχτρα σου στὸ παιδί! Δὲν εἶπες, πὼς, ὅποιος εὐρίσκει κάτι τί, εἶναι δικό του;

66

66. Τὸ Ἐχολεῖο τοῦ παπποῦ.

1

Η "Ολγα ἀγαπᾷ πολὺ τὸν παπποῦ της. Τί κρῖμα ποὺ δὲν μένουν στὸ ἴδιο σπίτι! Ὁ παπποῦς κάθεται πολὺ μακριά. Τὴν Κυριακὴ, ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι καλός, ὁ πατέρας καὶ ἡ "Ολγα πηγαίνουν στὸ σπίτι τοῦ παπποῦ.

Στὸ σπίτι τοῦ παπποῦ δὲν εἶναι ἄλλα παιδάκια.

Καὶ μὲ ποῖον παίξει ἡ "Ολγα;

Μὲ τὸν παπποῦ!

Παίζουν τὸ σχολεῖο. Πόσα πράγματα μαθαίνει ἡ "Ολγα!

— Σήμερα θὰ σὲ μάθω νὰ εὐρίσκῃς τὴν Ἀνατολή, τὴ Δύση, τὸ Βορρᾶ καὶ τὸ Νότο, λέγει ὁ παπποῦς καὶ κουνάει τὸ δάκτυλό του.

Ἡ "Ολγα ἀκούει προσεκτικά.

— Σήκω ἄπάνω, "Ολγα! διατάζει ὁ δάσκαλος-παπποῦς.

Χόπ! ἡ μαθήτρια σηκώνεται στὴ στιγμή.

— Δεῖξε μου ἀπὸ ποῦ βγῆκε, ἀπὸ ποῦ ἀνέτειλε σήμερα ὁ ἥλιος; Ξέρεις; ἔρωτᾷ ὁ δάσκαλος.

— Πῶς δὲν ξέρω! Νά, ἀπὸ ἐκεῖ ἐβγῆκε, ἀπαντᾷ ἡ μαθήτρια καὶ τεντώνει τὸ χέρι της.

— Έ, αὐτὸ τὸ μέρος τὸ λέγουν Ἀνατολή. Ὅταν σταθῆς ἐμπρὸς στὴν Ἀνατολή, πίσω σου ἔχεις τὴ Δύση.

— Δηλαδή ἐκεῖ πού δύνει, πού βασιλεύει ὁ ἥλιος; ἐρωτᾷ ἡ Ὅλγα. Ἔτσι εἶναι;

— Ναί, ναί. Ἔτσι εἶναι.

Ὁ παπποῦς εἶναι εὐχαριστημένος.

2

— Τώρα πού στέκεσαι ἐμπρὸς στὴν Ἀνατολή, ἀπὸ τὸ δεξιὸ σου χέρι ἔχεις τὸ Νότο. Ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ σου τὸ Βορρᾶ. Ἐκατάλαβες;

— Καὶ βέβαια ἐκατάλαβα. Νὰ ὁ Βορρᾶς. Ἀπὸ ἐδῶ φυσᾷ ὁ βοριάς, πού μᾶς παγώνει τὸ χειμῶνα. Νὰ καὶ ὁ Νότος. Ἀπὸ ἐδῶ φυσᾷ ὁ νοτιάς, πού μᾶς φέρνει τὴ βροχή.

Ἔτσι ἀπαντᾷ ἡ μαθήτρια καὶ τεντώνει τὸ χέρι της ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

— Εὐγε! Εὐγε!

Ὁ δάσκαλος εἶναι ἐνθουσιασμένος. Θέλει νὰ βάλῃ ἄριστα στὴ μαθήτρια. Μὰ τὸ σχολεῖο τοῦ παπποῦ δὲν ἔχει οὔτε κατάλογο οὔτε τετράδια. Ἔχει ὅμως ἓνα κουτὶ λουκούμια. Καὶ ἀντὶ νὰ δώσῃ ἓνα ἄριστα στὴ μαθήτρια, τῆς δίνει ἓνα λουκούμι. Ἡ Ὅλγα τὸ τρώγει μιὰ χαρά.

Ἄχ! τί γλυκὸ ἄριστα! . . .

Εικ. 72.

67. Τὸ κλίσιμο τοῦ σπιτιοῦ.

1

Ντάγκ, ντούγκ! Ντάγκ, ντούγκ! Οἱ ἐργάτες σκάπτουν τὴ γῆ.

— Παιδιά! Τρέξετε! Πάει τὸ οἰκόπεδο, ἐφώναζε ὁ Νώτης. Καὶ τώρα ποῦ θὰ παίζουμε;

Ἔτρεξε ὅλη ἡ συντροφιά.

— Ἄ! σπίτι κτίζουν, λέγει ὁ Στέλιος.

— Ναί, ναί. Πρῶτα ἐσκάπτουν γιὰ ν' ἀνοίξουν τὰ θεμέλια. Ἔτσι γίνεται, εἶπε ὁ Ρήγας. Ἐγὼ ξέρω. Ὁ πατέρας μου εἶναι ἐργολάβος.

— Ντάγκ, ντούγκ! Ντάγκ, ντούγκ! Οἱ σκαπάνες ἀνεβοκατεβαίνουν ἐπάνω στὴ γῆ.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὰ παιδιὰ ἐξαναπέρασαν ἀπὸ τὸ οἰκόπεδο. Τώρα τὰ θεμέλια ἦσαν ἔτοιμα.

— Μὰ τί χρειάζονται τὰ θεμέλια;

— Οὐ! ἀκοῦς ἐκεῖ τί χρειάζονται!

— Μὰ χωρὶς θεμέλια πῶς θὰ σταθῆ τὸ σπίτι; εἶπε ὁ Ρήγας. Τὰ θεμέλια εἶναι τὸ πιὸ σπουδαῖο.

Οἱ ἄλλοι ἐθαύμαζαν. Πῶς τὰ ἤξερε ὅλα αὐτὰ ὁ φίλος των!

Κάθε ἡμέρα τὰ παιδιὰ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ αὐτὸν τὸ δρόμο. Ἡ ἐργασία ἐπροχωροῦσε. Τώρα οἱ ἐργάτες ἔκτιζαν τοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ.

— Μιμ! Στερεὸ σπίτι θὰ γίνῃ εἶπε ὁ Ρήγας.

— Μὰ πῶς τὸ ἐκατάλαβες;

— Νά! ἀπὸ τὴ λάσπη. Δῆτε, πῶς τὴν ἐτοιμάζουν. Ἄσβεστη καὶ ἄμμο καθαρὴ. Χῶμα καθόλου. Ἐτσι γίνεται στέρως τοῖχος.

— Καὶ γιὰτὶ ἀφήνουν ἓνα μέρος τοῦ τοίχου ἀνοικτὸ; ἐρώτησε ὁ Στέλιος.

— Καημένε! Θὰ μπῆ θύρα ἐκεῖ, εἶπε ὁ Ρήγας.

2

Σὲ λίγες ἡμέρες ἐτελείωσαν οἱ τοῖχοι. Ἐτσι ἦλθε ἡ σειρὰ τῆς στέγης. Ὁ Στέλιος ἐθαύμαζε:

— Ἄ! ὥστε ἔτσι γίνεται ἡ στέγη! Πρῶτα στρώνονται κάτω σανίδια καὶ αὐτὰ εἶναι ἡ ὀροφή τοῦ σπιτιοῦ. Ἐπειτα τοποθετοῦν αὐτὰ τὰ πλαγιαστὰ ξύλα καὶ ἐπάνω στρώνονται τὰ κεραμίδια. Τώρα ἐκατάλαβα.

— Ἀλλά; Πῶς ἀλλιῶς; Πρῶτα τὰ κεραμίδια; Στὸν ἄερα; εἶπε ὁ Ρήγας καὶ ἐγέλασε. Ἐγέλασαν καὶ οἱ ἄλλοι.

Τὰ παιδιὰ λογαριάζουν: Πρέπει ἀκόμη νὰ ἀσβεστωθοῦν οἱ τοῖχοι. Πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ ξυλουργὸς νὰ

κάμη τὰ πατώματα, τὶς θύρες καὶ τὰ παράθυρα.
Ἔπειτα θὰ ἔλθῃ ὁ μαρμαρᾶς νὰ στρώσῃ στὸ μαγει-
ρειὸ τὰ πλακάκια, νὰ τοποθετήσῃ τὸ νεροχύτη.

— Καὶ ἐξεχάσαμε τὴν ἐγκατάσταση τοῦ νεροῦ,
ἐφώνηξε ὁ Ρήγας.

— Καὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ, εἶπε ὁ Στέλιος.

— Ἔ! τί γρήγορα πού τὸ ἐτοιμάσατε σεῖς τὸ
σπίτι! Χά, χά, χά! ἐγέλασε ἕνας κίστης.

Ἐγέλασαν καὶ τὰ παιδιά.

— Μὲ τὰ λόγια, ὅλα εἶναι ἔτοιμα. Μὲ τὰ ἔργα
ὁμως; ἐπρόσθεσε ὁ κίστης.

— Ξέρετε τί λέγω, εἶπε σὲ λίγο ὁ Ρήγας. Νὰ κτί-
σωμε καὶ μεῖς, παιδιά, ἕνα σπίτι, ἕνα μικρὸ σπιτάκι.
Στὸν κῆπο μας ἔχομε θέση.

Ἐνα κουκλόσπιτο δηλαδή; ἐρώτησε ὁ Στέλιος.

— Naί, ἕνα κουκλόσπιτο. Θὰ ἔρχονται νὰ παί-
ζουν οἱ ἀδελφές μας μὲ τὶς κοῦκλες των.

Ἵλοι ἔμειναν σύμφωνοι.

Καὶ νὰ το τὴν ἄλλη ἡμέρα στὸν κῆπο τοῦ Ρήγα
ἕνα σπιτάκι ἔτοιμο. Τί ὁμορφο πού ἦτο! Τίποτε δὲν
τοῦ ἔλειπε.

68. Ἡ νοικάρισσα τοῦ Ρήγα.

1

Μόλις εἶχε τελειώσει τὸ σπιτάκι, πού ἔκτισαν τὰ
παιδιά στὴν αὐλὴ τοῦ Ρήγα. Ἵλο τὸ ἀπόγευμα
ἐδούλευαν μιὰ δεκαζιὰ φίλοι, ὅλοι συμμαθητὲς στὸ
ἴδιο σχολεῖο. Τοῦβλα, ἀσβέστη, ἄμμο, ἀπὸ ὅλα εἶχαν
φέρει. Κατὰ τὸ βράδυ ἔβαλαν καὶ τὴ σκεπὴ μὲ
σανίδες καὶ κεραμίδια.

Ἔπειτα τὰ παιδιά ἐσκόρπισαν στὰ σπίτια τῶν νὰ πλυθοῦν, νὰ δειπνήσουν καὶ νὰ κοιμηθοῦν.

Ὁ Ρήγας, πού ἦτο ὁ μηχανικὸς σ' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἔμεινε ἀκόμη λιγάκι νὰ καμαρώσῃ τὸ ἔργο. Ψηλὸ μὲ μιὰ μεγάλη θύρα, πού θὰ ἐξωροῦσε νὰ περάσῃ καὶ ὁ ἴδιος μὲ τὰ τέσσερα. Ἔπειτα ἓνα παράθυρο μεγαλούτσικο, ψηλά, κοντὰ στὴ στέγη. Ἐνα ξύλο ἔγραφε: ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ.

2

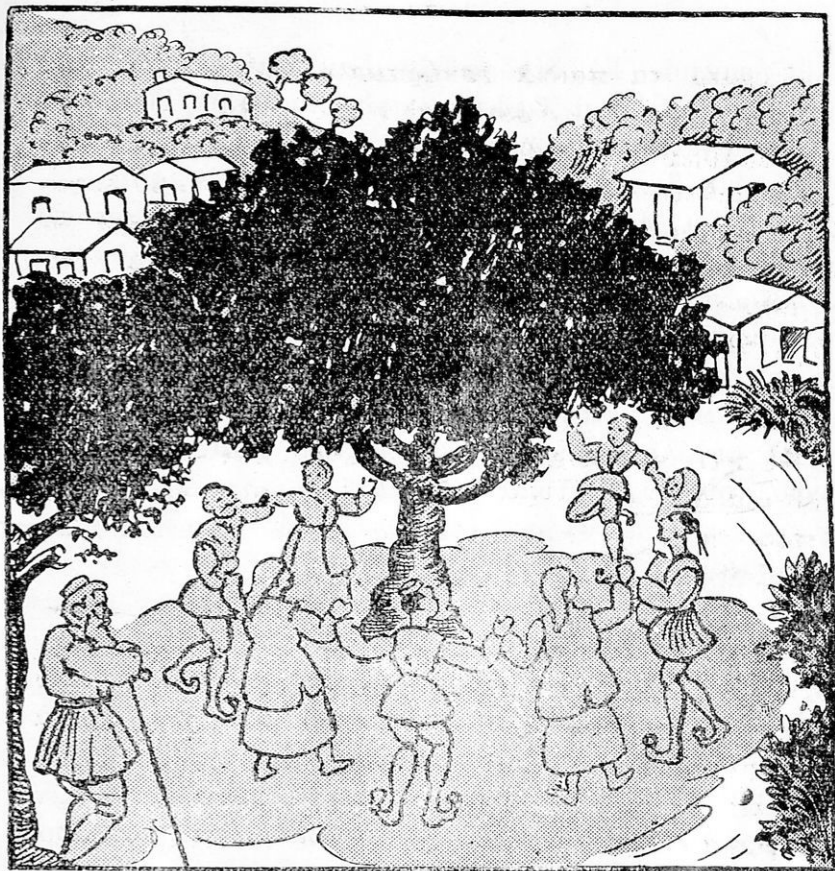
Τὸ πρωί, καθὼς ἐξύπνησε ὁ Ρήγας, δὲν εἶχε ἀκόμη καλὰ - καλὰ ἀνοίξει τὰ μάτια του καὶ ἄκουσε τὴ μητέρα του νὰ λέγῃ, πὼς τὸ σπίτι τῶν παιδιῶν ἐνοικιάσθηκε κούλας.

Ὁ Ρήγας ἐπήδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, ἐντύθη βιαστικὰ καὶ ἔτρεξε στὴν αὐλή. Ἀλήθεια, μέσα ἀπὸ τὸ σπιτάκι τὸν ἐκοίταζαν δυὸ λαμπερὰ μάτια. Ἦσαν τῆς Φουντούλας, τῆς σκυλίτσας του. Τὴν ἐφώναξε κοντά του, μὰ ἡ Φουντούλα δὲν τὸ ἐκούνησε ἀπὸ ἐκεῖ μέσα. Ὁ Ρήγας ἐπλησίασε καὶ τί εἶδε; Τρία μικρὰ ὀλοστρόγγυλα κουταβάκια ἡσύχαζαν ἀνάμεσα στὰ πόδια τῆς Φουντούλας.

Ἡ σκυλίτσα του, λοιπόν, εἶχε ἐγκατασταθῆ στὸ νέο σπίτι οἰκογενειακῶς.

Σὲ λίγο τὸ ἔμαθαν ὅλοι οἱ χθεσινοὶ μαστόροι καὶ ἦλθαν νὰ ἰδοῦν τοὺς νοικαρέους. Ὅμως κανεὶς δὲν ἐπῆγε κοντά. Ἡ Φουντούλα δὲν ἠθέλει νὰ τῆς ἀνησυχήσουν τὰ μικρά της. Μόνο τὸ Ρήγα ἄφησε νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ τῆς φέρῃ ἓνα παλιὸ ροῦχο γιὰ ζεστασιά, ἓνα πιάτο φαγητὸ καὶ ἓνα δοχεῖο μὲ νερό.

Τὰ ἄλλα παιδιά εἶπαν νὰ βγάλουν τὸ ἐνοικιαστήριο, μὰ καὶ τὸ σπίτι ἐνοικιάσθηκε.

Εἰκ. 73.

69. Ἡ ἱστορία ἑνὸς χωριοῦ.

1

Μιὰ φορὰ ἦτο ἓνα χωριὸ κτισμένο στὴ ρίζα ἑνὸς βουνοῦ.

Τὸ βουνὸ αὐτὸ ἦτο καταπράσινο. Πυκνὰ καὶ μεγάλα δένδρα ἐσκέπαζαν κάθε του κοιλότητα καὶ

κάθε ρεματιά. Τὰ δένδρα ἄρχιζαν ἀπὸ κάτω, ἀπὸ τοὺς πρόποδες καὶ ἔφθιναν στὴν κορυφή. Τί ὠραῖο πὺ ἐφαίνετο τὸ χωριὸ μὲ τὰ ἄσπρα σπιτάκια του, καθὼς ἐπρόβαλαν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δένδρα!

Καὶ ὄχι μόνον τὸ ὠμόρφαιναν τὰ δένδρα τὸ χωριό, ἀλλὰ τοῦ ἔδιναν καὶ ὑγεία καὶ εὐτυχία.

Ξέρετε, βέβαια, μὲ πόση ὀρμὴ φυσάει ὁ ἄνεμος τὸ χειμῶνα. Καθὼς λοιπὸν ἐφουσοῦσε ἔτσι τρομερὸς καὶ παγερός, ἐσυναντοῦσε τὰ μεγάλα δένδρα τοῦ δάσους καὶ ἔχανε τὴν ὀρμὴ του.

Τί μεγάλο καλὸ νὰ κατοικήῃς τὸ χειμῶνα σὲ ἓνα χωριό, πὺ δὲν τὸ κτυπᾷ ὁ βοριάς!

2

Ἄλλο πάλι καλὸ πὺ εἶχαν ἀπὸ τὸ δάσος ἦσαν τὰ ξύλα. Ἐκοβαν τὰ ξερὰ κλαδιὰ καὶ ἄλλα πὺ ἔπρεπε νὰ κοποῦν. Ἐτσι τὸ χειμῶνα εἶχαν πολλὰ ξύλα νὰ κάψουν καὶ νὰ ζεσταθοῦν.

Μὰ εἶναι καὶ ἄλλο, ἀκόμα πιὸ σπουδαῖο. Ὅταν ἔβρεχε, τὸ νερὸ τῆς βροχῆς τὸ ἔπιναν τὰ δένδρα λίγο-λίγο. Τὸ ἀπορροφοῦσε ἡ γῆ σιγὰ-σιγὰ. Γιατί, καθὼς ἦτο σκεπασμένη μὲ μισοσαπισμένα φύλλα καὶ κλαράκια, ἐτραβοῦσε τὸ νερὸ σὰν σφουγγάρι. Ἐτσι τὸ βουνὸ εἶχε πολλὰς πηγὰς καὶ τὸ καλοκαίρι τὸ νερὸ ἔτρεχε ὀλοένα. Οἱ χωρικοὶ ἐπότιζαν τὰ χωράφια των. Ξηρασία δὲν ἤξεραν τί θὰ εἶπῃ. Οὔτε νεροποντὴ καὶ πλημμύρα τὸ χειμῶνα.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ δὲν ἐφοβοῦντο ἀπὸ τίποτα. Εἶχαν τὸ φύλακά των. Τὸ βουνό. Τὸ δασωμένο βουνό. Τὰ παιδιὰ των ἦσαν ζωηρὰ καὶ ροδοκόκκινα. Δὲν ἤξεραν τί θὰ εἶπῃ ἀρρώστια.

Τί ἔγινε ὁμως;

Κάποια ἡμέρα ἦλθαν στὸ χωριὸ μερικοὶ καρβουνέμποροι. Ἄρχισαν νὰ λέγουν στοὺς ἀπλοϊκοὺς χωρικοὺς, πὼς τὸ δάσος πιάνει ἄδικα τόση θέση. Πὼς θὰ ἦτο χίλιες φορὲς καλύτερα ἐκεῖ, πού εἶναι τώρα τὸ δάσος, νὰ ἦσαν χωράφια.

Τὸ δάσος τί κέρδη φέρνει; Τίποτα. Ἐνῶ τὰ χωράφια πόσα καὶ πόσα χρήματα φέρνουν στὸν καλλιεργητή!

Τί ἔπρεπε νὰ γίνη λοιπόν;

Νὰ κοπῆ τὸ δάσος, νὰ κοποῦν τὰ δένδρα καὶ νὰ γίνουν κάρβουνο. Οἱ καρβουνέμποροι θὰ τὸ ἀγόραζαν τὸ κάρβουνο αὐτό. Ἔτσι οἱ χωρικοὶ θὰ εἶχαν διπλὸ κέρδος. Χρήματα ἀπὸ τὸ κάρβουνο καὶ χωράφια χωρὶς πληρωμῆ.

Οἱ χωρικοὶ ἦσαν ἀπλοϊκοί, ἀγράμματοι. Δίνουν πίστη. Πιστεύουν στὰ λόγια τῶν κακῶν αὐτῶν ἀνθρώπων καὶ κόβουν τὸ δάσος.

Ἐκεῖ πού ἄλλοτε ἦσαν τὰ ὠραῖα ψηλὰ καταπράσινα δένδρα, τώρα φαίνεται τὸ γυμνὸ βουνό, μὲ τὶς σχισμὲς του, τὰ φαράγγια του, τοὺς βράχους του.

Τί μεγάλο κακό! Τί ἁμαρτία!

Οἱ χωρικοὶ ἔκαμαν ὁμως καὶ δευτέρη ἁμαρτία. Ἐξαπόλυσαν στὸ βουνὸ τὰ πρόβατά των καὶ τὰ κατσίκια νὰ βοσκῆσουν. Ὅ,τι εἶχε μείνει ἀπὸ τὸ πελέκυ, τὸ ἔφαγαν τὰ ζῶα. Ἐφαγαν καὶ τὰ νέα βλαστάρια, πού ἔρριξαν οἱ ρίζες. Καὶ ἔτσι δὲν

ἠμπόρεσαν νὰ γίνουν νέα δένδρα, νὰ ξαναδασωθῆ τὸ βουνό.

Τὸ χειμῶνα ἐφυσοῦσε δυνατὸς ὁ βοριάς. Ποῦ δένδρα τώρα νὰ σταματήσουν τὴν ὁρμὴ του! Πόσο ἐκρῶναν οἱ χωρικοὶ! Κλεισμένοι μέσα στὰ σπίτια, μὲ τὶς θύρες καὶ τὰ παράθυρα κατάκλειστα, ἐπροσπαθοῦσαν νὰ ζεσταθοῦν. Μὰ πῶς; Τὸ τζάκι θέλει ξύλα. Τὰ ξύλα τὰ ἔδινε τὸ δάσος. Δάσος ὅμως δὲν ὑπάρχει πιά.

Τὰ νερὰ τῶν βροχῶν ἐκυλοῦσαν μὲ ὁρμὴ ἀπὸ τὸ βουνό. Ἐπῆραν καὶ τὴ φυτογῆ, ποὺ τὸ ἐσκέπαζε. Τὸ βουνὸ ἐξεπλύθηκε, ἔμεινε πέτρα γυμνή, χωρὶς χῶμα. Τὰ νερὰ ἔτρεχαν, ἐκυλοῦσαν, ἐκατέβαιναν ὀρμητικὰ ἀπὸ τὸ βουνὸ καὶ παράσερναν πέτρες, χαλίκια, ξύλα, ὅ,τι εὔρισκαν στὸ διάβα των. Ἐφθάναν στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ καὶ ἐξεχύνοντο μέσα στὸ χωριό, μέσα στὰ χωράφια. Μὲ τὴ δύναμή των ἀνάσκαβαν τὰ χωράφια καὶ τὰ ἐγέμιζαν μὲ χαλίκια καὶ πέτρες.

Καὶ οἱ πηγές ἐξεράθηκαν. Δὲν ἔβγαζαν πιά νερό. Μεγάλη δυστυχία ἀπλώθηκε στὸ χωριό.

5

Εἶχαν περάσει χρόνια. Πτωχοὶ καὶ ἄρρωστοι ἐπερνοῦσαν οἱ χωρικοὶ τὴ ζωὴ των μὲ δυστυχία.

Τὴν παλαιὰ εὐτυχισμένη ἐποχὴ λίγοι γέροντες τὴ θυμοῦνται πιά.

— Ὅταν εἶχαμε τὸ δάσος, εἶχαμε καὶ εὐτυχία. Οἱ πηγές μας εἶχαν νερό, τὰ χωράφια μας καρπὸ καὶ τὰ παιδιά μας ἦσαν γερά. Ἀπὸ τὴν καταραμένη ὥρα, ποὺ τὸ ἐχαλάσαμε τὸ δάσος, ἐχαθήκαμε καὶ οἱ ἴδιοι.

— Νὰ τὸ ξαναφυτεύσωμε λοιπόν, εἶπε ἕνας νέος. Καὶ οἱ ἄλλοι νέοι εἶπαν τὸ ἴδιο καὶ ὄλο τὸ χωριὸ ἐσυμφώνησε.

Πρῶτα-πρῶτα ἀποφάσισαν νὰ μὴ ξαναβοσκήσουν ζῶα στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, οὔτε νὰ κόβουν τὰ νέα βλαστάρια. Κάθε χρόνο νὰ καθαρίζουν τὰ καλύτερα δενδράκια καὶ νὰ βγάζουν τὰ παραβλάσταρα, πὺ τὰ πνίγουν...

Οἱ νέοι αὐτοὶ δὲν ἔλεγαν λόγια, ἔκαμναν ἔργα.

Καὶ νὰ πὺ ἡ πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, ἐπάνω ἀπὸ τὸ χωριό, ἐπρασίωσε πάλι.

Ἐπέρασαν ἀπὸ τότε μερικὰ χρόνια. Ἐπάνω ἀπὸ τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, σὲ ὅλη τὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, ἐξανάφούντωσε ἕνα νεαρὸ δροσερὸ δάσος.

Είξ. 74.

40
70. Τὸ χωριό μου.

Πόσο τὸ ἀγαπῶ
τὸ μικρὸ χωριό,
τὸ χωριό μου!
Πάντα λαχταρῶ
νὰ τὸ ξαναῖδῶ.
Μοῦ ἔρχεται στὸ νοῦ,
στ' ὄνειρό μου!

Γύρω στις πλαγιές
παίζουν οί ιτιές
μὲ τὸ ἀγέρι.

Τὰ νερὰ κυλοῦν
μέσ στις ρεματιές
καὶ κουφομιλοῦν.

Καλοζαίρι.

Πάγω στις κορφές,
σὰν τὶς ζωγραφίες,
τὰ δενδράκια.

Καὶ στὸν ἥσιω τους,
γιὰ τὰ βροῦν δροσιές,
τρέχουν τὰ παιδιὰ
καὶ τὰ ἀρνάκια.

Ὅλα τὰ σπαρτὰ
εἶναι σὰ χουσὰ
σιτὸ λιπύρι.

Μοῦτρα γελιστὰ
στέκονται μπροστά.

Ἦρθε ὁ θεριστής.

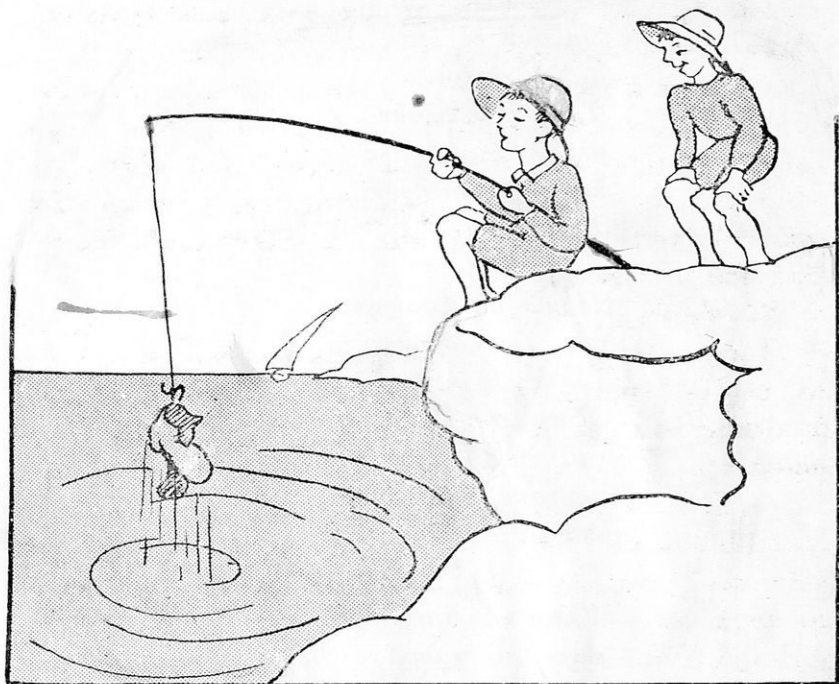
Πανηγύρι!

Ὅμορφο χωριὸ
εἶναι ἀληθινὰ
τὸ χωριὸ μου.

Πάντα ἐπιθυμῶ
τὰ τὸ ξαναδῶ.

Ὅλο τριγυρνᾷ
σιτὸ μυαλό μου.

Π. Σ.

Εἰκ 75.

71. Τὸ ψάρευμα.

1

Στὴν ἀκροθαλασσιᾶ, ἐκεῖ στὴ μεγάλη πέτρα, κάθεται πάντα ὁ κύρ Ἀνέστης. Ψαρεύει.

Αὐγὴ, χαράματα, ξεκινᾷ ἀπὸ τὸ σπίτι του. Κοντὰ τὸ μεσημέρι ἐπιστρέφει.

— Πῶς ἐπῆγε σήμερα τὸ ψάρευμα, κύρ Ἀνέστη; τὸν ἐρωτοῦν στὸ δρόμο οἱ χωριανοί.

— Καλά, δόξα σοι ὁ Θεός, ἀπαντᾷ ὁ ψαράς.

Μιά ἡμέρα λοιπόν, ἓνας μαθητῆς τοῦ σχολείου, ὁ Διονύσης, εἶπε στοῦ φίλου του, τὸν Πέτρο:

— Καλὰ περνᾷ ὁ κὺρ Ἀνέστης. Βγάζει τὸ ψωμί του, χωρὶς νὰ κουράζεται. Αὐριο, πὺν δὲν ἔχομε σχολεῖο, πᾶμε καὶ μεῖς γιὰ ψάρια; Θὰ καθίσωμε δυὸ τρεῖς ὥρες καὶ θὰ γεμίσωμε ἓνα πανέρι. Τὰ μισὰ θὰ τὰ πουλήσωμε καὶ τὰ ἄλλα μισὰ θὰ τὰ πᾶμε στὰ σπίτια μας.

Σύμφωνος ὁ Πέτρος.

Πραγματικά, τὴν ἄλλη ἡμέρα πρωὶ-πρωί, ἦσαν καὶ οἱ δυὸ στὴν ἀκροθαλασσιά. Ὁ Διονύσης ἔφερε τὰ ἀγκίστρια καὶ τὰ καλάμια. Ὁ Πέτρος τὰ δολώματα.

— Τί δολώματα ἔφερεις; ἐρώτησε ὁ Διονύσης.

— Ψωμοτύρι. Θὰ τὸ ζυμώσω καλὰ - καλὰ. Θὰ ψάξω καὶ στοῦ χῶμα νὰ βρῶ σκουληκάκια. Θὰ πιάσω καὶ κοχλίδια νὰ τὰ σπάσω. Τί ἄλλο θέλεις; Πρώτης τάξεως δολώματα.

Ὅταν ἐτοιμάσθηκαν τὰ πάντα, ἐπῆρε ὁ καθένας τὸ καλάμι του καὶ ἔρριξε τὸ ἀγκίστρι στοῦ νερό. Ἐπερίμεναν λίγο καθισμένοι ἔτσι ἀκίνητοι. Ἐπειτα ἐτράβηξαν τὰ καλάμια. Ἦσαν βέβαιοι, πὺς εἶχαν πιάσει μεγάλα ψάρια.

Τίποτα! Καὶ τὰ δολώματα ἦσαν φαγωμένα!

— Δὲν πρέπει νὰ βάλωμε σκουληκάκια. Αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ βάλωμε ψωμοτύρι, εἶπε ὁ Διονύσης.

Ἐβαλαν ψωμοτύρι, μὰ δὲν ἔπιασαν τίποτα. Ἐβαλαν σκουλήκι. Καὶ πάλι τίποτα.

2

Ἐτσι ἄλλαξαν πολλὲς φορὲς τὰ δολώματα. Ἄλλαξαν καὶ τὰ ἀγκίστρια, ἔβαλαν ἀγκίστρια μικρά, ἀγκί-

στρια μεγάλη. Τίποτα, τίποτα! Τὰ ψαράκια ἦσαν πονηρά. Ἐπλησίαζαν, τσίπ! τσίπ! ἔτρωγαν τὸ δόλωμα καὶ γλίπ! ἐγλιστροῦσαν πέρα, μέσα στὸ νερό.

Ὅμως νά! Ὁ Διονύσης καταλαβαίνει, πὼς κάπου ἔχει πιάσει τὸ ἀγκίστρι του.

— Ἐσώθηκα, φίλε, ἐφώναξε. Ἐνα θεόρατο ψάρι ἔχω πιάσει.

— Τράβα λοιπόν, τοῦ λέγει ὁ φίλος του χαρούμενος.

— Ἐτράβηξε! Καὶ τί ἦτο τὸ ψάρι; Ἐνα παλιοπάπουτσο, πὸν ἔσταζε νερά.

— Χά! χά! πὼς ἐγέλασε ὁ Πέτρος! Ἐγὼ θὰ τὸ πιάσω τὸ ψάρι. Ἐσὺ δὲν ξέρεις, εἶπε καὶ ἔρριξε στὴ θάλασσα τὸ ἀγκίστρι του.

— Τσιμπᾶ, φίλε, ἐφώναξε σὲ λίγο. Ἐνα ψάρι πολὺ μεγάλο.

— Τράβα τὸ καλάμι σου, τὸν ἐσυμβούλευσε τώρα καὶ ὁ Διονύσης.

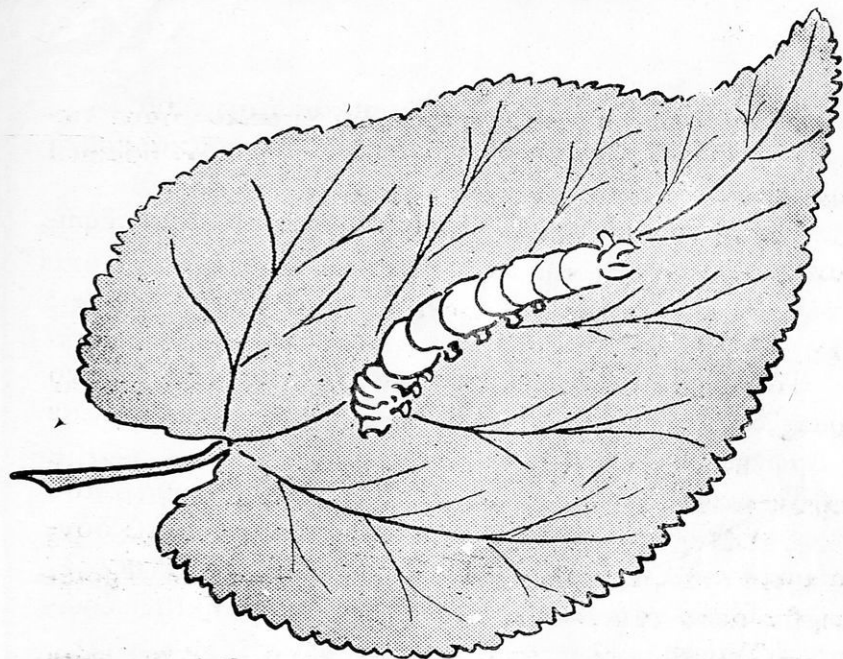
Ἐτράβηξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη. Τί βαρὺ ψάρι! Ψάρι; Ποιὸ ψάρι! Νά! Ἦτο ἓνα παλιὸ κουτὶ ἀπὸ σαρδέλες!

Τί γέλια ἔκαμε ὁ Διονύσης, τί γέλια!

Ὁ Πέτρος, καθὼς ἔκαμε νὰ βγάλῃ τὸ κουτὶ ἀπὸ τὸ ἀγκίστρι του, εὗρῃκε μέσα ἓνα καβουράκι. Τί χαρά!

Ἐπλησίαζε πιά μεσημέρι. Τὰ παιδιά ἐπεινοῦσαν καὶ ἐσηκώθηκαν νὰ φύγουν. Στὸ δρόμο πὸν ἐπήγαιναν, ἀπάντησαν τὸν κυρτὸ Ἀνέστη μὲ τὸ πανέρι στὸ κεφάλι, γεμάτο ψάρια!

— Ψάρια, φρέσκα ψάριααα! ἐφώναζε.

Εἰκ. 76.

72. Τὰ μελαφοσκούρηκα.

1

Η Ρηνούλα ἦλθε μιὰ ἡμέρα στὴ γειτόνισσά της καὶ τῆς εἶπε :

— Κυρία Ἐλένη, σᾶς παρακαλῶ, νὰ ἔρχομαι νὰ παίρνω φύλλα ἀπὸ τὴ μουριά σας;

— Ἔχεις σκουλήκια; ἐρώτησε ἡ κυρία Ἐλένη.

— Ναί, ἔχω σκουλήκια, ἀπάντησε ἡ Ρηνούλα.

Ἡ κυρία Ἐλένη ἔδωσε τὴν ἄδεια. Ἄς ἔρχεται ἡ γειτονοπούλα νὰ παίρνη, ὅσα φύλλα θέλει.

— Μὰ τί εἶναι αὐτὰ τὰ σκουλήκια, μητέρα; ἐρώτησε ἡ Δάφνη, ἡ κόρη τῆς κυρίας Ἐλένης. Πφφ! Πῶς τὰ σιχαίνομαι.

Ἐγέλασε ἡ Ρηνούλα. Ἐγέλασε καὶ ἡ μητέρα.

— Μητέρα, νὰ πάγω νὰ τὰ ἰδῶ; ἐπαρακάλεσε ἡ Δάφνη.

Ἡ μητέρα εἶπε ναί, καὶ τὰ δυὸ κοριτσάκια ἔφυγαν χαρούμενα.

2

Τὰ σκουλήκια ἦσαν ἐπάνω σὲ ἓνα καθαρὸ ξύλινο τραπέζακι στρωμένο μὲ φύλλα μουριάς. Ἐθαύμασε ἡ Δάφνη.

Τὶ μικρὰ σκουληκάκια, ἀλλὰ τί λαίμαργα πού ἔτρωγαν! Κρίτς, κράτς, κρίτς, κράτς ἔκαμιναν τὰ δοντάκια τῶν.

— Τί θὰ τὰ κάμης αὐτὰ τὰ σκουλήκια; ἐρώτησε ἡ Δάφνη.

— Ἄ! δὲν σοῦ τὸ λέγω, εἶπε ἡ Ρηνούλα. Εἶναι μυστικὸ.

Κάθε ἡμέρα ἡ Δάφνη ἐπήγαινε στὸ σπίτι τῆς φίλης της. Ἄ! τί γρήγορα πού ἐμεγάλωναν τὰ σκουλήκια! Τώρα ἦσαν μεγάλα καὶ χονδρὰ καὶ ἔτρωγαν γρηγορώτερα. Ἡ Ρηνούλα δὲν ἐπρόφθαινε νὰ τοὺς δίνη τροφή.

Καὶ δὲν ἄφινε κανένα νὰ τὰ πλησιάζῃ. Δὲν ἔπρεπε.

— Ἀχ! ὡς ἤξερα, τί θὰ τὰ κάμῃ ἡ Ρηνούλα αὐτὰ τὰ λαίμαργα σκουλήκια! ἔλεγε μέσα της ἡ Δάφνη.

3

Μιὰ ἡμέρα τί εἶδε ἡ Δάφνη! Ἐπάνω στὸ τραπέζι ἦσαν τώρα ξηρὰ κλαδάκια. Τὸ κάθε σκουλήκι ἔβγαζε ἀπὸ τὸ στόμα του μιὰ ψιλὴ κλωστή καὶ τὴν ἐτύλιγε στὰ κλαράκια.

— Τί κάμνουν τὰ σκουλήκια σου; ἐρώτησε ἡ Δάφνη.

— Κάμνουν τὴ φωλίτσα των, εἶπε ἡ Ρηνούλα.

Ἄ! τί ὠραία πού ἦτο ἡ φωλίτσα, ὅταν ἐτελείωσε!
Ἦτο ἓνα ἄσπρο βομβύκι.

— Καὶ ποῦ εἶναι τώρα τὰ σκουλήκια; Δὲν τὰ βλέπω! εἶπε ἡ Δάφνη.

— Χά! χά! χά! πῶς ἐγέλασε ἡ Ρηνούλα!

Τὸ κάθε σκουλήκι εἶχε κλεισθῆ μέσα στο βομβύκι του.

Ἐπαραξενεύθηκε ἡ Δάφνη.

— Τί παράξενη φωλίτσα! εἶπε.

Ἄλλὰ πιὸ πολὺ ἐθαύμασε, ὅταν σὲ λίγες ἡμέρες ἐπῆγε πάλι στο σπίτι τῆς φίλης της.

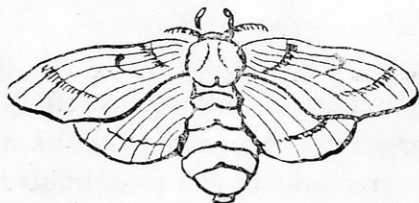
Τώρα ἡ Ρηνούλα εἶχε δύο ὠραῖες πεταλοῦδες ζωντανές. Τὶς εἶχε ἐπάνω στο φόρεμά της καὶ οἱ πεταλοῦδες δὲν ἔφευγαν.

— Ποῦ τὶς εὐρῆκες; ἐρώτησε ἡ Δάφνη.

Τότε πιά ἡ Ρηνούλα τὸ εἶπε τὸ μυστικό.

— Οἱ πεταλοῦδες ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸ βομβύκι. Τὸ σκουλήκι, καθὼς ἦτο κλεισμένο μέσα στο βομβύκι, ἔγινε πεταλούδα.

Ἡ Ρηνούλα τὰ εἶπε ὅλα. Καὶ ἡ Δάφνη ἔμαθε, πὼς ἀπὸ τὰ βομβύκια αὐτὰ γίνονται τὰ μεταξωτὰ ὑφάσματα. Καὶ ὅτι τὰ σκουλήκια τους ἦσαν μεταξοσκούληκα.

Εἰκ. 77.

73. Ἡ μέλισσα.

Η Ρήνα, ὁ Λούκης, ἡ Ρόζα, ὁ Μένιος, γύρω στὸ τραπέζι, ἔτρωγαν ψωμὶ μὲ μέλι.

Ἄχ! τί ὠραῖο μέλι! Τί μυρωδάτο! Πῶς τὸ ἀγαποῦσαν τὰ παιδιὰ!

Ξαφνικά, βζ!.. βζζ!.. βζζζ!.. ἄρχισε νὰ βουίζη μιὰ μέλισσα καὶ νὰ πετᾷ ὀλόγυρά των.

Τὰ παιδιὰ ἐσηκώθηκαν. Ἄλλος ἐπῆρε πετσέτα, ἄλλος ἓνα ροῦχο. Ἦθελαν νὰ κτυπήσουν τὴ μέλισσα, νὰ τὴ σκοτώσουν.

— Ἄχ! μᾶς ἐξέφυγε! εἶπε ὁ Μένιος.

— Κτύπησέ την, Ρήνα, κτύπησέ την! ἐφώναξε ὁ Λούκης.

— Τὸ νοῦ σου, Ρόζα.

— Βζ!.. βζζ!.. βζζζ!.. Ἡ μέλισσα ἐβούιζε δυνατά.

Νὰ καὶ ἡ μητέρα πού ἄκουσε τὶς φωνὲς καὶ ἦλθε.

— Θέλετε νὰ σκοτώσετε τὴ μέλισσα; τοὺς ἐφώναξε. Μὰ τότε ποιὸς θὰ σᾶς δίνει μέλι, πού τόσο σᾶς ἀρέσει; Αὐτὴ ἡ καημένη ἦλθε νὰ φάγη λίγο μέλι. Δὲν ἤθελε νὰ σᾶς κεντρώση, εἶπε ἡ μητέρα καὶ ἄνοιξε τὸ παράθυρο.

Ἡ μέλισσα ἐπέταξε ἔξω στὸ περιβόλι. Πληθὸς λουλούδια ἦσαν ἐκεῖ. Τὸ καθένα ἔχυνε ὀλόγυρα τὴ μυρωδιά του. Ἦτο σὰν νὰ ἔλεγε:

— Μέλισσα, ἔλα σὲ μένα, μέλισσά μου. Δές, τί ὠραῖα ἄνθη ἔχω καὶ τί λεπτὴ μυρωδιά!

Ἡ τριανταφυλλιά, ἡ γαρυφαλιά, οἱ μενεξέδες, τὸ ἀγιόκλημα, ὅλα τὰ λουλούδια ἐκαλοῦσαν τὴ μέλισσα σιμά των.

Εἰκ. 78.

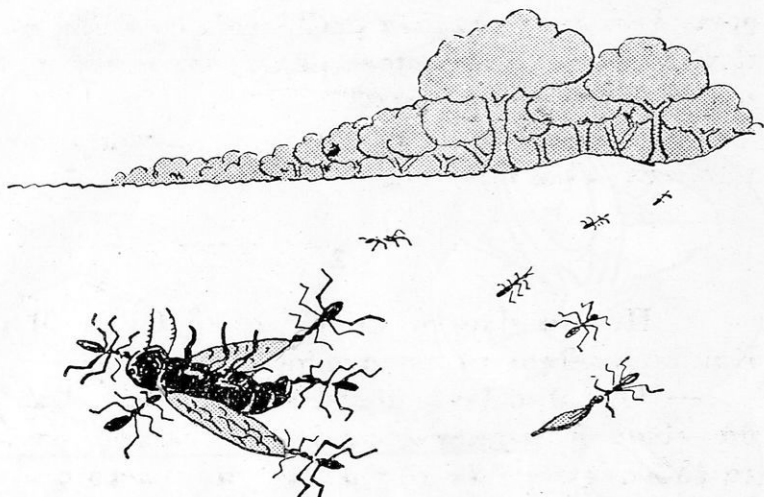
74. Τὸ κεντρί.

Ἄν τὴν πειράξης τὴ μέλισσα,
ποὺ τόσο μέλι μᾶς δίνει,
θὰ σὲ κεντρώσῃ καὶ κείνη
καὶ θὰ πονῆς, θὰ πονῆς.

Γιατὶ ὁ Θεός, ποὺ τὴν ἔπλασε,
γιὰ νὰ μᾶς δίνῃ τὸ μέλι,
τὴν ἀγαπᾷ καὶ δὲν θέλει
νὰ τὴν πειράξῃ κανεὶς.

Γιαυτὸ ὁ Θεὸς τῆς ἐχάρισε
κεντρί γιὰ ὄπλο τῆς νᾶχῃ
καὶ νὰ παιδεύῃ μονάχῃ,
νὰ τιμωρῇ τοὺς κακοὺς...
Μὴν τὴν πειράξῃς. Ἦ ἀκούς;

Γ. Πολέμης

Ειζ. 79.

75. Τὰ μερμήγκια.

1

Νώτη, Νώτη, ἔλα κάτι νὰ ἰδῆς!

Ὁ Νώτης ἄφησε κάτω τὸ ψαλίδι, τὰ χαρτιά καὶ τὸ χαρταετό του μισοτελειωμένο καὶ ἔτρεξε στὸν κῆπο. Ἡ ἀδελφή του ἡ Μυρτώ ἦτο ἐκεῖ καὶ ἐκοίταζε σκυμμένη μὲ μεγάλη προσοχή.

— Ἐλα, ἔλα, τοῦ ἐξαναφώναξε, χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι της. Ἐνα δρομαλάκι!

Ὁ Νώτης ἔσκυψε καὶ αὐτὸς καὶ εἶδε πραγματικὰ ἓνα δρομαλάκι, ποῦ ἐπερνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χόρτα. Ἦτο δρομαλάκι μερμηγκιῶν. Τὰ μερμήγκια ἐπήγαιναν καὶ ἤρχοντο. Μερικὰ ἦσαν φορτωμένα μὲ σπό-

ρους. Πιὸ πέρα κάμποσα μαζί ἐτραβοῦσαν ἓνα ψόφιο τζίτζικα. Τὸν εἶχαν πιάσει μὲ τὶς δαγκάνες των ἀπὸ τὰ πτερὰ καὶ ἀπὸ τὰ πόδια.

— Τί μεγάλο βόδι πού θὰ τοὺς φαίνεται ὁ ψόφιος τζίτζικας! εἶπε ὁ Νώτης.

2

— Ποῦ νὰ εἶναι ἡ φωλιά των; εἶπε ἡ Μυρτώ. Καὶ ἀκολούθησε τὸ πεντακάθαρο δρομαλάκι.

— Ὅχι ἀπὸ ἐκεῖ, τῆς εἶπε ὁ Νώτης. Ἀπὸ ἐδῶ θὰ εἶναι ἡ μερμηγκοφωλιά. Δὲν βλέπεις, ὅτι πρὸς τὰ ἐδῶ φέρνουν τὸν τζίτζικα καὶ τοὺς σπόρους;

Τὰ δυὸ παιδιὰ ἐπροχώρησαν, ἐπέρασαν κάτω ἀπὸ τὴν κληματαριὰ καὶ ἔφθασαν σὲ ἓνα χαμηλὸ τοῖχο. Ὁ δρόμος τῶν μερμηγκιῶν ὅμως δὲν ἐσταματοῦσε ἐκεῖ. Ἀνέβαινε τὸν τοῖχο-τοῖχο, ἔπειτα κατέβαινε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

Τὰ παιδιὰ ἐπήδηξαν τὸν χαμηλὸ τοῖχο καὶ ἀκολούθησαν τὸ δρομαλάκι. Ἐφθασαν στὸ πηγάδι, ἔπειτα κατέβηκαν στὸ χαμηλότερο μέρος τοῦ κήπου μὲ τὶς νεραντζιές. Τὸ δρομαλάκι ὄλο καὶ ἐπροχωροῦσε. Πιὸ πέρα ἦτο ἓνα μέρος ἀκαλλιέργητο. Στὴ μέση αὐτοῦ τοῦ μέρους ἦτο μιὰ τρούπα καὶ γύρω-γύρω σωρὸς τὰ φλούδια ἀπὸ τοὺς σπόρους.

— Νά ἡ φωλιά! ἐφώναξε ἡ Μυρτώ, πού ἔφθασε πρώτη. Καὶ ἀλήθεια, ἐκεῖ μέσα ἔμπαιναν καὶ ἐχάνοντο τὰ φορτωμένα μερμηγκία.

Τὰ παιδιὰ ἐθαύμασαν τὴ δύναμη τοῦ μερμηγκιοῦ.

— Τόσο μικρὸ ζῶο καὶ νὰ κάμνη τόσο μακρινὸ δρόμο φορτωμένο!

Ειχ. 80.

76. Τὰ τρία μερμήγκια.

Μικρὸ μερμήγκι, τόσο δὰ μικρούτσικο,
ρεβίδι μεγαλούτσικο
νὰ σύρη δὲ μπορούσε μὲ τὸ στόμα του,
μὲ πόδια καὶ μὲ σῶμα του.

Δὲν τὸ μπορούσε, μὰ δὲν ἀπελπίστηκε.
Σὲ πέτρα, συλλογίστηκε,
ψηλὴ νὰ ἀνέβη· καὶ ἔτσι τὰ ματάκια του
δυὸ βλέπουν ἀδελφάκια του.

Τρεχᾶτο κατεβαίνει σὺν πετούμενο,
καὶ αὐτὰ τοὺς λέει χαρούμενο :
— Ἐλᾶτε χέρι, χέρι νὰ μοῦ δώσετε,
κάτι βαρὸν μαζί μου νὰ σηκώσετε . . .

Καὶ οἱ τρεῖς τους τώρα πᾶνε στὴ φωλίτσα τους
τὸ σπόρο, καὶ ἡ καρδίτσα τους
παντοτεινὰ νὰ ζοῦν μὲ ἀγάπη ὠρκίστηκε
καὶ πιά ποτὲ κανεῖς τους δὲ χωρίστηκε.

Γιάννης Περγιαλίτης

Είξ. 81.

77. Τὸ σιᾶρι.

Ὁ θερισμός.

1

Ομπάρμπα Ἀλέξης, ὁ πατέρας τοῦ Κόλια, ἦτο ὁ μεγαλύτερος γεωργὸς τοῦ χωριοῦ. Χωράφια εἶχε πολλά. Ἀφοῦ τὸν καιρὸ πού τὰ ἐθέριζε, ἔπαιρνε εἴκοσι, πολλές φορές, καὶ τριάντα θεριστές.

Τί χαρὰ πού εἶχε τότε ὁ Κόλιας, τί χαρὰ!

Οἱ θεριστές στῆ σειρά, ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλο, ἐθέριζαν τὰ χωράφια τοῦ μπάρμπα Ἀλέξη. Ἐφοροῦσαν στὸ κεφάλι ψάθινα καπέλλα, μὲ πλατὺ γύρο

καὶ τὰ πρόσωπά των ἔσταξαν ἰδρῶτα ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τὴν κούραση.

Στὸ δεξιὸ χέρι ἐκρατοῦσαν ἓνα πελώριο σιδερένιο δρεπάνι, πού ἐγυάλιζε στὴν ἀντηλιά. Καὶ μὲ τὸ ἄλλο χέρι, τὸ ἀριστερό, ἔπιαναν τοῦφες-τοῦφες τὰ ὄριμα κίτρινα στάχυα. Μὲ τὸ ἓνα χέρι ἔπιαναν τὰ στάχυα καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἔσερναν γρήγορα-γρήγορα τὸ δρεπάνι στὴ ρίζα των. Τὰ στάχυα ἔπεφταν κατὰ γῆς. Οἱ θεριστὲς ἐπροχωροῦσαν, δουλεύοντας ὀλοένα.

Ἄλλοι πάρα πίσω, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐμάζευαν τὰ θερισμένα στάχυα καὶ τὰ ἔδεναν δεμάτια. Μικρὰ μικρὰ δεμάτια.

2

Ὁ Κόλιας ἔβαλε καὶ αὐτὸς τὴν παληὰ του ψάθα καὶ τρεχάλα στὰ χωράφια. Ἦθελε νὰ πάρῃ ἓνα δρεπάνι νὰ θερίσῃ. Μὰ οἱ θεριστὲς δὲν τὸν ἄφησαν. Ἦτο βαρὺ καὶ κοπτερό. Μποροῦσε νὰ κόψῃ τὰ χέρια του. Ὁ Κόλιας ἔτρεξε τότε στὸ δεμάτιασμα.

— Φύγε ἀπὸ ἐδῶ, πιτσιρῖκο, τοῦ εἶπαν οἱ ἐργάτες. Δὲν εἶναι αὐτὴ δουλειὰ γιὰ σένα.

Ἦελα ὅμως, πού ὁ Κόλιας δὲν ἠμποροῦσε νὰ μένη ἄνεργος! Ἐκεῖ κάπου οἱ ἐργάτες εἶχαν ἀφήσει τὴ στάμνα μὲ τὸ νερό. Ὁ Κόλιας τὴν ἐφορτώθηκε στὸν ὤμο.

— Νερό, νερό, καλὸ νερό! Νερό, νερό, δροσερὸ νερό! ἐφώναζε καὶ ἔτρεχε ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ στὴν ἄλλη, νὰ ποτίσῃ τοὺς διψασμένους ἐργάτες.

Ὅλοι ἐγελοῦσαν καὶ ἦσαν εὐχαριστημένοι.
Τὶ καλὸ παιδί ὁ Κόλιας!

Στὸ ἀλώνι.

1

Στὸ ἀλώνι ἐξεφόρτωναν τὰ κάρρα.

Ὁ μπάριπα Ἀλέξης μὲ τοὺς παραγυιούς του ἀρπάζουν τὰ δεμάτια καὶ τὰ στρώνουν τὸ ἕνα ἐπάνω στὸ ἄλλο. Κάννουν μεγάλους, πολὺ μεγάλους σωρούς. Αὐτὲς ἦσαν οἱ θημωνιές. Τί ψηλὰ ποὺ ἔφθαναν! Ὡς ἐκεῖ ἐπάνω.

Τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μαζεύονται τώρα ἐδῶ καὶ παίζου. Τί ὠραῖα ποὺ εἶναι νὰ παίξης κρυφτὸ στὶς θημωνιές! Κρούβεσαι μιὰ χαρά.

Ἐδῶ ἔρχεται καὶ ὁ Κόλιας. Ἐδῶ εἶναι καὶ οἱ φίλοι του.

— Κού-κου...

— Κού-κου... Ποῦ εἶμαι; φωνάζει ὁ Κόλιας μὲ συρτὴ φωνή.

Ποῦ εἶναι;

Νά. Ἐπάνω ἐπάνω. Στὴν κορυφὴ τῆς θημωνιᾶς. Θέλει νὰ ἀνεβῆ καὶ ὁ Παῦλος. Μὰ εἶναι χονδρούλης. Φρρρρ... γλιστρᾷ καὶ πέφτει.

Τί γέλια!

Μὰ ὅσο περνοῦν οἱ ἡμέρες, οἱ θημωνιές λιγοστεύουν σιγά-σιγά.

Πρῶι-πρῶι ἀρχίζει ἡ δουλειά. Ἀρπάζουν τὰ δεμάτια, τὰ λύνουν καὶ τὰ σκορπίζουν στὸ ἀλώνι. Ρίχνουν πολλὰ στάχυα, ὡς που νὰ γεμίσει τὸ στρογγυλὸ ἀλώνι. Ὑστερα ρίχνουν καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα. Γίνεται ἔτσι ἕνα παχὺ στρῶμα ἀπὸ στάχυα.

Ἐπειτα φέρνουν τὰ βόδια. Ὁ μπάριμπα Ἀλέξης εἶχε δυὸ βόδια, ἓνα μαῦρο καὶ ἓνα ἄσπρο. Τὸ μαῦρο ἦτο πολὺ ζωηρό, μποροῦσε νὰ σὲ τρουπήσῃ μὲ ἀτ κέρατά του. Ἐπρεπε νὰ προσέχῃς. Τὸ ἄσπρο ἦτο ἡμερο σὰν ἀρνάκι. Ἐμπαινε μονάχο του στὸ ζυγὸ. Ἄν δὲν τὸ ἐκεντροῦσες δυὸ-τρεῖς φορές, δὲν ἐπροχωροῦσε ἐμπρός.

Ἐπίτηδες ὁ μπάριμπα Ἀλέξης βάζει ἓνα ἡμερο βόδι μαζὶ μὲ ἓνα ζωηρό. Τὸ ἡμερο γίνεται πιδ ζωηρὸ καὶ τὸ ζωηρὸ πιδ ἡμερο.

Βάζουν λοιπὸν τὰ ζῶα στὸ ζυγὸ. Ὁ ἐργάτης κἀθεται στὴν ἀλωκάνη.

— Πατέρα, λέγει ὁ Κόλιας, ἄφησέ με νὰ καθίσω στὴν ἀλωκάνη. . .

— Ἄφησέ μας, μπάριμπα Ἀλέξη, παρακαλοῦν καὶ τὰ ἄλλα παιδιά.

Ὁ μπάριμπα Ἀλέξης δὲν λέγει ὄχι. Γιατὶ ὅσο πιδ βαρεῖα εἶναι ἡ ἀλωκάνη, τόσο καλύτερα ἀλωνίζει.

Τὸ λύχνισμα.

Ὅταν ἐτρίφθησαν καλὰ τὰ στάχυα καὶ ἐξεχώρισε τὸ σιτάρι, ἐσταμάτησαν τὰ βόδια. Τὰ παιδιά ἐκατέβηκαν ἀπὸ τὴν ἀλωκάνη.

— Ὁραῖα ἐδουλέψαμε, ἔ πατέρα; ἐρώτησε ὁ Κόλιας.

Ὁ μπάριμπα Ἀλέξης ἐγέλασε.

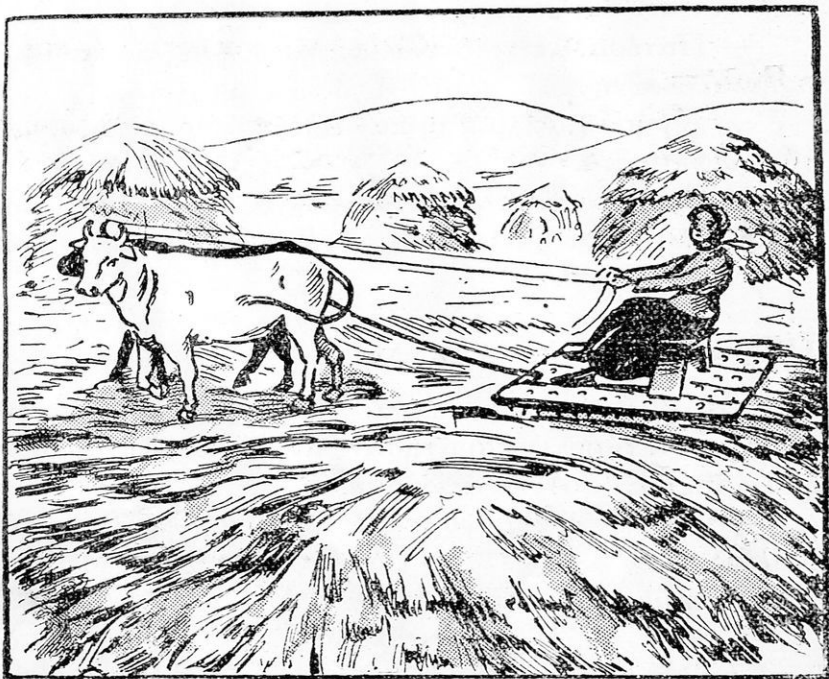
Ἐπειτα οἱ ἐργάτες ἔκαμαν τὸ ἄχυρο καὶ τὸ σιτάρι ἓνα μεγάλο σωρό.

Τὸ βράδυ, ὅταν ἔπιασε νὰ φυσᾷ τὸ ἀεράκι,

ἐπῆραν δύο ἐργάτες τὰ δικράνια των. Μὲ αὐτὰ ἄρχισαν νὰ πετοῦν ψηλά, κατάντικρου στὸν ἀέρα, ἄχυρο καὶ σιτάρι μαζί. Ὁ ἀέρας ἔπαιρνε τὸ ἄχυρο καὶ τὸ ἐσκορποῦσε πέρα. Τὸ σιτάρι ἔπεφτε κατὰ γῆς καθαρισμένο.

Αὐτὸ ἦτο λοιπὸν τὸ λύχνισμα.

Ἐπειτα ἔβαλαν τὸ σιτάρι στὰ σακκιὰ καὶ δρόμο γιὰ τὸ μύλο. Ἐκεῖ θὰ τὸ ἀλέσουν, θὰ τὸ κάμουν ἀλεύρι. Ἡ μητέρα περιμένει τὸ νέο ἀλεύρι νὰ ζυμώσει. Θὰ ἔχη καὶ ὁ Κόλιας τὴν κουλούρα του.

Εἰκ. 82.

78. Τὸ γράμμα τῆς Βιολέτας.

Ο πατέρας τῆς Βιολέτας λείπει σὲ ταξίδι. Ἐφυγε τὸ φθινόπωρο, ὅταν ἄνοιγαν τὰ σχολεῖα. Τώρα εἶναι καλοκαίρι, πλησιάζουν οἱ διακοπὲς καὶ ἀκόμα δὲν ἦλθε ὁ πατέρας.

— Μητέρα, πότε θὰ ἔλθῃ ὁ πατέρας; ἐρωτᾷ ἡ Βιολέτα.

— Θὰ ἀργήσῃ ἀκόμη, κόρη μου! λέγει ἡ μητέρα.

Λοιπὸν ἡ Βιολέτα ἀποφασίζει νὰ τοῦ γράψῃ ἓνα γράμμα. Παίρνει χαρτὶ καὶ μελάνι καὶ κάθεται στὸ τραπέζι.

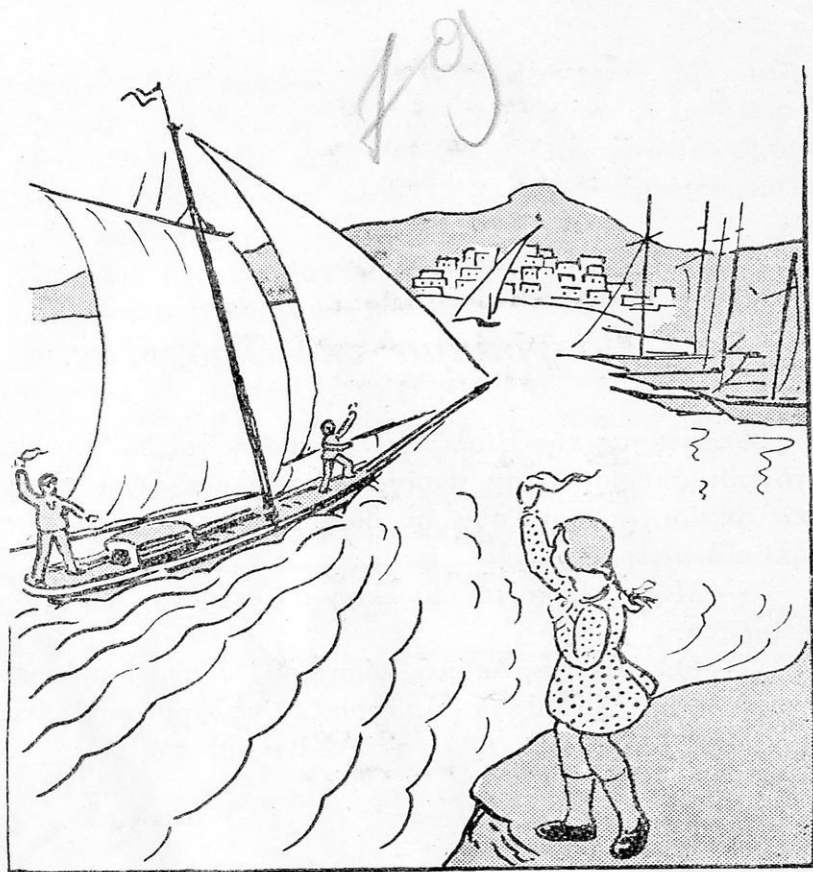
Νά τί ἔγραψε!

Ἀγαπητέ μου πατέρα.

Γιατί δὲν ἦλθες ἀκόμη; Ἐγὼ ἐμεγάλωσα, ἐψήλωσα. Ἐέρω νὰ γράφω καὶ νὰ διαβάζω. Σοῦ γράφω αὐτὸ τὸ γράμμα, γιὰ νὰ σοῦ πῶ ὅτι σὲ ἀγαπῶ πολὺ. Σὲ περιμένω νὰ ἔλθῃς.

*Σὲ φιλῶ
Βιολέτα*

Πόσο ἐχάρηκε ὁ πατέρας, ὅταν ἔλαβε τὸ γράμμα τῆς κόρης του!...

Είχ. 83.

79. Ἡ κόρη τοῦ καραβοκύρη.

Κύματά μου κουρασμένα
ἀπὸ στράτα περισσή,
πὸν ἔρχεσθε ἀπ' τὰ μαῦρα ξένα
στὸ λευκό μας τὸ νησί;

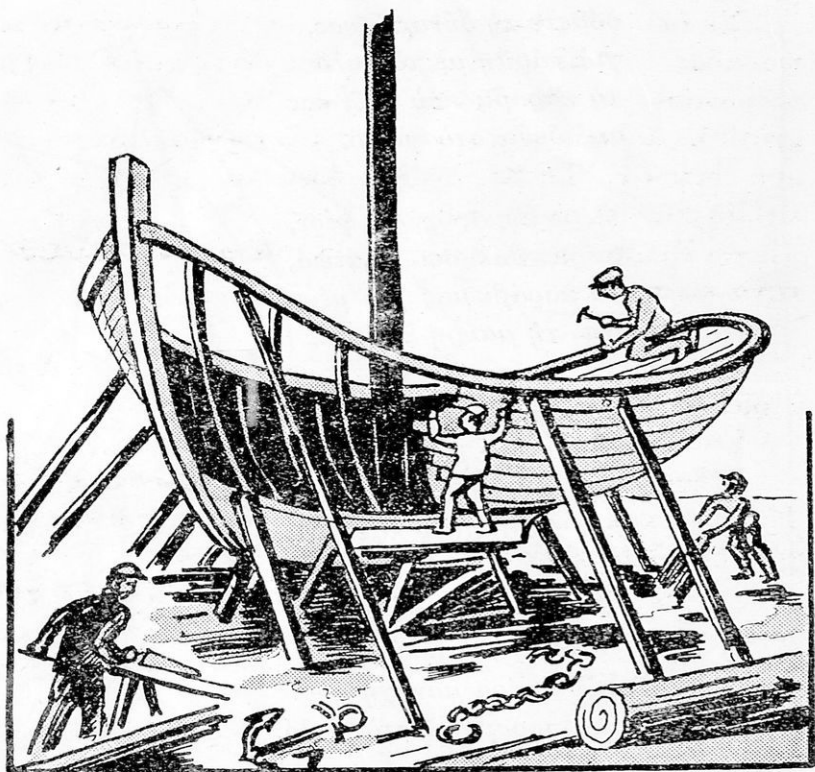
δότετε τὴ δύναμὴ σας,
γιὰ νὰρθῆ μὲ τὸ καλὸ
τὸ καρᾶβι, ποὺ μαζί σας
ταξιδεύει στὸ γιολό.

Φέρε κῦμα, φέρε, φέρε,
φέρε, θάλασσα πλατειά,
τὸ καρᾶβι μας μιὰ μέρα
ἀπ' τὴ μαύρη ξενητιά.

Πέντε μῆνες τώρα λείπει
ὁ πατέρας μας ἐκεῖ
καὶ στὸ σπῆτι μας ἡ λύπη
καὶ ἡ λαχτάρα κατοικεῖ.

Τακτικὰ στὴν προσευχή μου
τὸ Θεὸ παρακαλῶ,
κάθε μέρα μοναχὴ μου
τὸν προσμένω στὸ γιολό.

Ι. Πολέμης

Ειζ. 84.

80. Ἐλὸ νησί.

Πρώτη του φορά ὁ Ἀλέξης εἶναι σὲ νησί.

— Θα δῆς, τί ὥραϊα πού εἶναι ἐδῶ. Πολὺ καλύ-
τερα ἀπὸ τὸ χωριό σου, τοῦ λέγει ὁ ἐξάδελφός του,
ὁ Στάθης.

Τὰ δυὸ παιδιά ἔχουν γίνει φίλοι. Πρωί-πρωί
τρέχουν στὴ θάλασσα. Τί ὁμορφή πού εἶναι ἔτσι,
καθὼς ἀπλώνεται καταγάλανη!

Σὲ ὄλο τὸ μάκρος τῆς ἀκρογιαλιᾶς ἐργάζονται οἱ ψαράδες. Ἄλλοι πλένουν τὶς ψαρόβαρκες, ἄλλοι ἀπλώνουν τὰ δίκτυα, ἄλλοι τὰ ράβουν, ὅπου ἔχουν σχισθῆ, ἄλλοι ξεδιαλέγουν καὶ ξεχωρίζουν τὰ ψάρια, ποὺ ἔπιασαν. Τὰ βάζουν σὲ κάσες, τὰ φορτώνουν στὰ καΐκια καὶ τὰ στέλλουν στὴν πόλη.

— Κοίτα, πῶς σπαρταροῦν τὰ ψάρια! Ὅλοζώντανα εἶναι, λέγει ὁ Στάθης.

Ὁ Ἀλέξης θαυμάζει.

Μιὰ ἡμέρα οἱ δυὸ φίλοι ἐπῆγαν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς ἀκρογιαλιᾶς.

Καὶ τί εἶδαν;

Εἶδαν τὸν κύρ-Μαθιὸ μὲ τοὺς παραγυιούς του. Ἐμαστόρευαν ἓνα καράβι. Ναί. Ἐνα ἀληθινό, μεγάλο καράβι. Εἶχαν ἐτοιμάσει τὸ σκελετό.

— Σὰν ψαροκόκκαλο μοιάζει ὁ σκελετὸς τοῦ καραβιοῦ, λέγει ὁ Ἀλέξης.

Ὁ Στάθης θέλει νὰ κάμουν καὶ αὐτοὶ ἓνα καράβι.

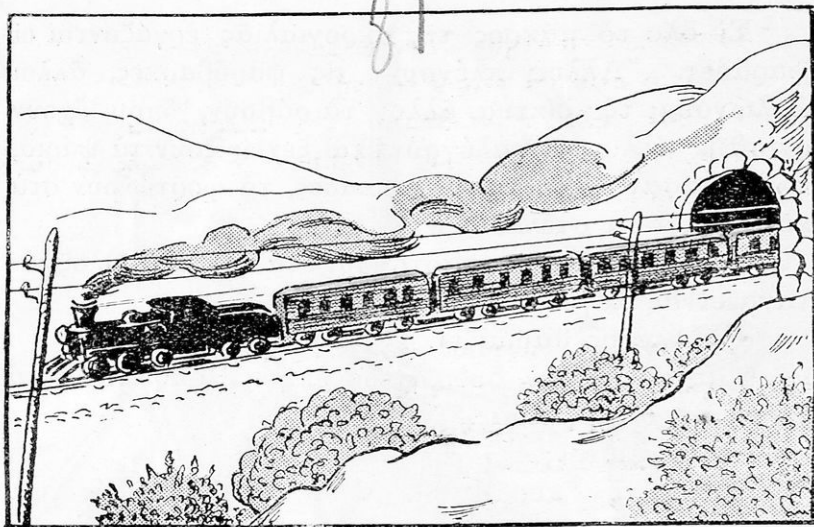
— Θὰ τὸ ἐπιτύχωμε; ἐρωτᾷ ὁ Ἀλέξης.

— Πῶς! θὰ τὸ ἐπιτύχωμε. Θὰ πάρωμε ἓνα ξύλο μακρὸν σὰν ἓνα χάρακα. Θὰ καρφώσωμε τὰ πλευρά. Ἐτοιμος ὁ σκελετός.

— Ἐπειτα;

— Ἐπειτα θὰ ντύσωμε τὰ πλευρὰ μὲ σανιδάκια, θὰ τὸ βάρωμε, θὰ βάλωμε τὴν ἀρματωσιά, τὸ πανάκι καὶ θὰ γράψωμε στὸ πλάϊ τὸ ὄνομά του. Ἐτοιμο τὸ καράβι! φωνάζει ὁ Στάθης μὲ χαρὰ.

Τί γρήγορα ποὺ τὸ ἐτελείωσε, ἀλήθεια!

Εἰκ. 85.

81. Τὸ ταξίδι τοῦ Θέμου.

1

Ο Θέμος κατοικεῖ στὸ χωριό.

Ὁ θεῖος του κατοικεῖ στὴν πόλη.

Ὁ θεῖος ἔμαθε ὅτι ὁ Θέμος ἦτο καλὸ παιδί ὅλον τὸν χρόνον, καὶ τὸν ἐπροσκάλεσε στὸ σπίτι του, στὴν πόλη.

Τί χαρὰ ποὺ εἶχε ὁ Θέμος! Τί καμάρι!

Πρωὶ-πρωὶ ἐξεκίνησε. Ἐπῆγε μὲ τὸ ἀμάξι ὡς τὸ ἄλλο χωριό, τὸ γειτονικό, γιὰ νὰ πάρη ἀπὸ ἐκεῖ τὸ σιδηρόδρομο.

Πρώτη φορὰ ἐβλεπε σιδηρόδρομο ὁ Θέμος. Μπροστὰ ἢ μηχανή, πίσω τὰ βαγόνια. Ἦσαν πολλὰ βαγόνια στὴ σειρά.

Ὁ Θέμος ἐρώτησε ἕναν ὑπάλληλο :

— Ἀπὸ ποῦ θὰ πάρω εἰσιτήριο ;

Ὁ ὑπάλληλος τὸν ὠδήγησε. Ὁ μικρὸς ταξιδιώτης ἀγόρασε τὸ εἰσιτήριό του, ἀνέβηκε στὸ σιδηρόδρομο καὶ ἐκάθησε στὴ θέση του.

2

Σὲ λίγο ὁ σιδηρόδρομος ἐξεκίνησε. Ὁ Θέμος ἐκοίταξε ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Στὴν ἀρχὴ ἐπήγαιναν σιγά-σιγά.

— Τούκου, τούκ !

— Τούκου, τούκ !

— Φσσς... Φσσς... Φσσς... Ἐκαμνε δυνατὰ ἢ μηχανή.

Λίγο-λίγο ὅμως ὅλο καὶ ἐπήγαινε γρηγορότερα.

— Τούκου, τούκου, τούκου, τούκ !

— Τούκου, τούκου, τούκου, τούκ !

— Ἰου!.. ἐσφύριξε ἡ μηχανή.

Ὁ Θέμος ἔφθασε στὴν πόλη τὸ ἀπόγευμα.

Πῶ-πῶ! Τί κόσμος στὸ σταθμό! Ἄλλοι ἤθελαν νὰ μποῦν, ἄλλοι νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ σταθμό, ἄλλοι νὰ καλωσορίσουν τοὺς δικούς των.

Νά καὶ ὁ θεῖος!

— Θεῖε! Θεῖε! Ἐδῶ εἶμαι, ἐφώνησε ὁ Θέμος ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ ἐκατέβηκε.

Ὁ θεῖος ἔτρεξε.

— Καλῶς ὤρισες, καλῶς ὤρισες, εἶπε στὸν ἀνηψιό του καὶ τὸν ἐφίλησε.

— Καλῶς σᾶς εὐρῆκα, θεῖε.

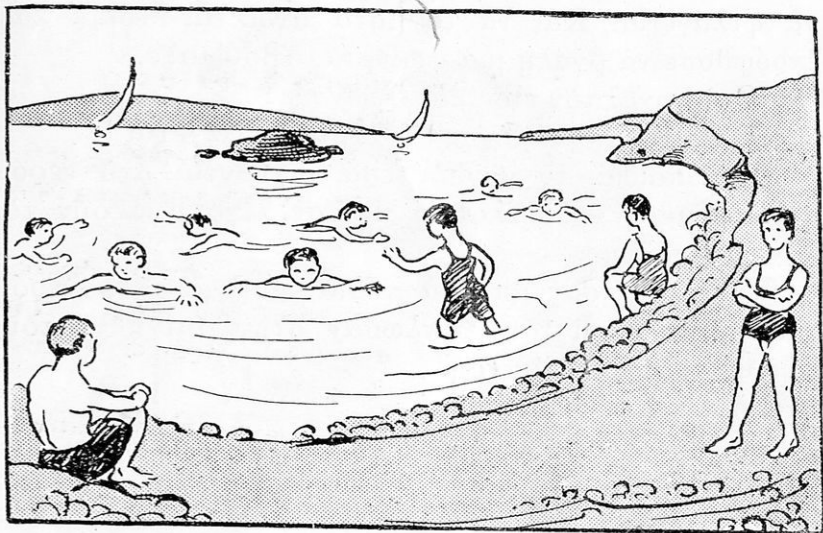
Ἐπῆραν καὶ οἱ δυὸ τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι.

Ἄ! ἐδῶ δὲν εἶναι καθόλου σὰν τὸ χωριό. Ὁ
Θέμος ἐθαύμαζε. Τί ψηλὰ σπίτια! Τί πλατεῖς δρό-
μοι! Πόσα ἀμάξια καὶ αὐτοκίνητα τρέχουν ἐπάνω
κάτω!

— Πρέπει νὰ προσέχης, παιδί μου, ὅταν θέλῃς
νὰ περάσῃς ἀπὸ τὸ ἓνα πεζοδρόμιο στὸ ἄλλο. Νὰ
κοιτάζῃς. Νὰ περιμένῃς νὰ περάσουν πρῶτα τ' αὐ-
τοκίνητα, τὸν συμβουλεύει ὁ θεῖος.

Ὁ Θέμος σκέπτεται τὸ χωριό του. Ἐκεῖ περνᾶ
κανεὶς τοὺς δρόμους χωρὶς φόβο.

Τί καλὰ ποὺ εἶναι στὸ χωριό!

Είκ. 86.

82. Ἡ ἐπιρροὴ βουδείας.

Ο Μῆτρος δὲν ξέρει νὰ κολυμβᾶ, δὲν ξέρει καὶ νὰ φυλάγεται. Καὶ νά, πού παραλίγο νὰ πνιγῆ. Εἶχε φθάσει ἀπὸ πρωὶ τὸ σχολεῖο στὸ γαλανὸ ἀκρογιάλι. Κοντὰ τὸ μεσημέρι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκδρομῆς, ἓνα παιδί ζωηρὸ καὶ ἔξυπνο, ὁ πρῶτος τοῦ σχολείου ἐφώναξε στοὺς ἐκδρομεῖς :

— Παιδιά, εἶναι ὥρα γιὰ μάνιο. Κανεῖς δὲν θὰ ξεμακρύνῃ. Βλέπετε ἐκεῖνο τὸ βράχο, πού τὸν κτυπᾶ τὸ κῦμα; Κανεῖς νὰ μὴ τὸν περάσῃ. Πάρα πέρα εἶναι βαθιά.

Ἐγδύθησαν μονομιᾶς ~~στο~~ καὶ μπλούμι! στὸ νερὸ ὅλο τὸ σχολεῖο.

Ὁ Μῆτρος ὅμως εἶπαμε οὔτε κολύμβι ξέρει οὔτε

νά φυλάγεται. Καὶ νά τον σὰ ἀνοικτά. Μόλις καὶ ἐπρόφθασε νά βγάλη μιὰ φωνὴ καὶ ἐβούλιαξε.

Ὁ ἀργηγὸς τὸν εἶδε καὶ ἐφώνησε:

— Ἐπιτροπὴ βοηθείας! ὁ Μῆτρος πνίγεται!

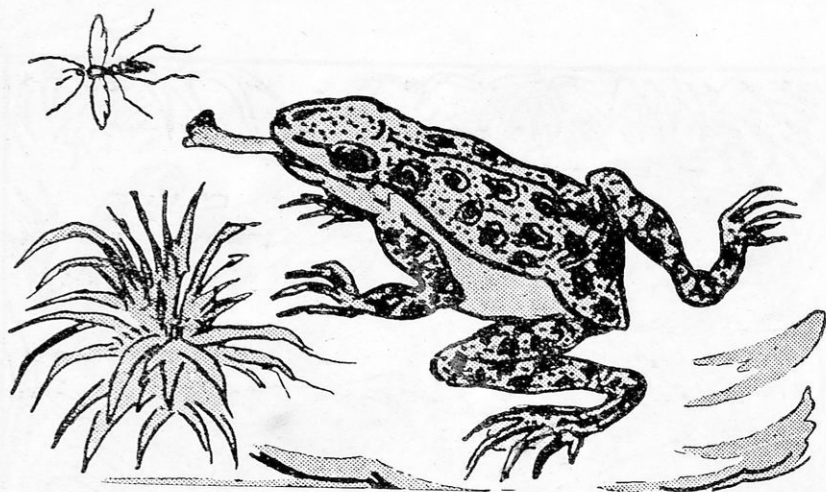
Τρία παιδιά, τὰ μεγαλύτερα, ρίχνονται στὸ νερό.

Κολυμβοῦν σὰ δελφίνια καὶ σὲ λίγο βγάζουν τὸ Μῆτρο λιπόθυμο.

Τὸν ἐκράτησαν ἀπὸ τὰ πόδια νά βγάλη τὸ νερό, πὺ ἐκατάπιε καὶ τὸν ἐξάπλωσαν στὴν ἄμμο, νά τοῦ κάμουν τεχνητὴ ἀναπνοή.

Σὲ λίγο συνῆλθε.

Τὸ βράδυ στὸ γυρισμὸ ἐσυλλογίζετο, τί λύπη θὰ ἔδινε στοὺς γονεῖς του καὶ στὸ σχολεῖο του, ἂν ἐπνίγετο.

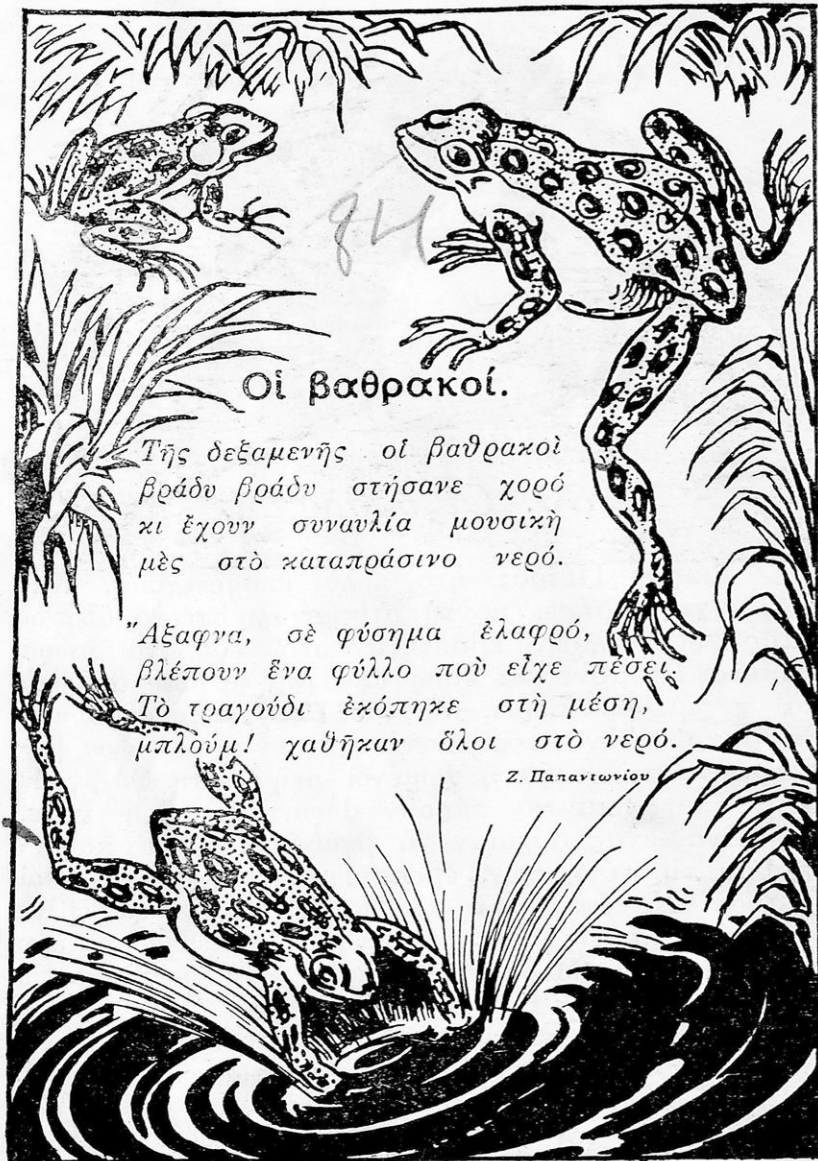
Είξ. 87.

83. Οί βαθρακοί.

Ο μικρός Πέτρος ἦτο πολὺ ὑπομονετικός. Καθὼς εἶχε πηδήσει κοντὰ στὴ μεγάλη στέρνα, ὅλοι οἱ βαθρακοί, μπλούμ! ἐβούτηξαν στὸ νερό. Καὶ τώρα κάθεται ὑπομονετικὰ πίσω ἀπὸ μιὰ μεγάλη βουρλιά καὶ περιμένει. Ξέρει, πὼς σὲ λίγο θὰ ξαναβγοῦν οἱ βαθρακοί. Δὲν μποροῦν νὰ μείνουν πολλὴ ὥρα βυθισμένοι στὸ νερὸ ἢ χωμένοι στὴ λάσπη. Θὰ βγοῦν στὴν ἐπιφάνεια νὰ πάρουν ἀέρα. Καὶ ἔτσι ἔγινε.

Ἔνας-ἕνας ἄρχισαν νὰ βγαίνουν. Πρῶτα παρουσίαζαν τὴ μύτη των, ἔβαναν μιὰ φωνὴ «κουά» καὶ ἔπαναν. Κατόπιν πάλι «κουά, κουά». Καὶ σὰν ἔβλεπαν, πὼς κανεὶς δὲν τοὺς ἐνοχλοῦσε, ἔβγαιναν ἔξω ἀπὸ τὸ νερό. Μερικοὶ ἀνέβαιναν στὰ ρούφαρα, πού τὰ μεγάλα φύλλα των ἔπλεαν στὸ νερό.

Ὁ Πέτρος, πάντοτε στὴ θέση του, ἐκοίταζε. Δὲν ἤθελε νὰ τοὺς τρομάξει, οὔτε νὰ τοὺς κάμη κακό. Ἦθελε μόνο νὰ ἰδῆ τί θὰ κάμουν. Καὶ εἶδε πολλὰ. Ἐνα μόνο τοῦ ἐφάνηκε τὸ πιὸ παράξενο. Ἐνας βαθρακὸς τὴ στιγμὴ, πού ἕνα μεγάλο κουνούπι ἐπεργούσε ἀπὸ κοντὰ του, τὸ ἀρπάζει μὲ τὴ γλῶσσα του. Τί μεγάλη γλῶσσα ἀλήθεια! Σωστὸ καμάκι.

Οι βαθρακοί.

Τῆς δεξαμενῆς οἱ βαθρακοὶ
βράδν βράδν στήσανε χορὸ
κι ἔχουν συναυλία μουσικὴ
μὲς στὸ καταπράσινο νερό.

"Αἶσφρα, σὲ φύσημα ἐλαφρό,
βλέπουν ἓνα φύλλο πὸ εἶχε πέσει.
Τὸ τραγοῦδι ἐκόπηκε στὴ μέση,
μπλόουμ! χαθῆκαν ὅλοι στὸ νερό.

Ζ. Παπαντωνίου

Εἰζ. 89.

85. Ἡ Λευκή.

1

Μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ἦτο μιὰ καλὴ γυναῖκα. Δὲν εἶχε καθόλου παιδιά. Νά ὅμως ποὺ ἔκαμε ἕνα κορίτσι. Τὸ ἔβγαλαν Λευκή, γιατί εἶχε σγουρὰ ξανθὰ μαλλιά, μάτια ὠραῖα γαλανὰ καὶ κάτωσπρη δέρμα. Ἡ μητέρα ἦτο ὅλο χαρὰ.

— Πολὺ καμαρώνεις, ποὺ ἔχεις ὀμορφη κόρη, τῆς ἔλεγαν οἱ γειτόνισσες.

— Καμαρώνω βέβαια, ποὺ εἶναι ὀμορφη ἡ Λευκή μου. Ἀλλὰ καμαρώνω περισσότερο, ποὺ τὸ παιδάκι μου εἶναι κορίτσι καὶ ὄχι ἀγόρι. Τ' ἀγόρια

φεύγουν, ταξιδεύουν. Πηγαίνουν σὲ ξένα μέρη, νὰ ἐργασθῶν. Ἐγὼ θὰ ἔχω τὴ Λευκὴ σὲ ὄλη μου τὴ ζωὴ κοντά μου. Γιαυτὸ καμαρώνω.

Τὰ ἔλεγε καὶ τὰ ἐξανάλεγε αὐτὰ τὰ λόγια ἡ μητέρα.

Ἐνα βράδυ, καθὼς ἐνανούριζε τὴν κόρη της, εἶδε μπροστά της μιὰ Μοῖρα. Ἐπὸ ποῦ ἦλθε; Πῶς εὐρέθηκε μέσα στὸ δωμάτιο, χωρὶς ν' ἀνοίξη καμμιὰ πόρτα, κανένα παράθυρο;

Ἐτρομάξε ἡ μητέρα.

— Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπε ἡ Μοῖρα. Ἐἦλθα νὰ μοιράνω τὴ Λευκὴ. Θὰ τῆς δώσω ὅλες τὶς χάρες τοῦ κόσμου. Θὰ γίνῃ τὸ πιὸ καλό, τὸ πιὸ ἔξυπνο, τὸ πιὸ ἐργατικὸ καὶ ὁμορφο κορίτσι τοῦ τόπου. Ἐλλὰ ὅταν φθάσῃ στὰ δεκάξη χρόνια της, θὰ σοῦ τὴν πάρω.

— Ἐ! ἐφώναξε ἡ μητέρα ἀπὸ τρομάρα.

— Θὰ σοῦ τὴν πάρω, ναί. Θὰ τὴν χάσης, ὅπως χάνουν οἱ ἄλλες μητέρες τ' ἀγόρια των. Ἐλλὰ θὰ σοῦ τὴν δώσω πάλι μετὰ ἕνα χρόνο.

Αὐτὰ εἶπε ἡ Μοῖρα, ἄπλωσε τὸ μαγικὸ ραβδί της ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφαλάκι τοῦ παιδιοῦ καὶ ἔγινε ἄφαντη.

2

Ὡς τόσο ἡ Λευκὴ ἐμεγάλωνε. Ἐἦτο πραγματικὰ ἕνα ἐξαιρετικὸ κορίτσι καὶ ὅλοι, τὸ ἀγαποῦσαν.

Τὰ χρόνια ἐπερνοῦσαν. Ἐἡ Λευκὴ ἔγινε δεκαἕξ ἐτῶν. Κάθε νύκτα ἡ μητέρα στὴν προσευχὴ της ἐπαρακαλοῦσε τὸ Θεό, νὰ τὴν λυπηθῇ. Ἐκάθητο γονατιστὴ ὥρες πολλὲς καὶ δάκρυα θεοριὰ ἔτρεχαν ἀπὸ

τὰ μάτια της. Τὴν ἡμέρα δὲν ἄφηνε τὴ Λευκὴ
μῆτε μιὰ στιγμή μονάχη.

— Μητέρα, νὰ πάγω μὲ τις φίλες μου νὰ παίξω;
ἐπαρακαλοῦσε ἡ Λευκὴ.

— Ὁχι, κορούλα μου, κάθισε μαζί μου, εἶμαι
ἄρρωστη, ἔλεγε ἡ μητέρα καὶ ἄρχιζε νὰ κλαίη.

Ἡ Λευκὴ ἐπίστευε ὅτι πραγματικὰ ἦτο ἄρρω-
στη ἡ μητέρα της, καὶ ἔτσι ἐκάθητο πάντα μαζί της,
κλεισμένη μέσα στὸ σπίτι.

Μιὰ ἡμέρα ἐκεῖ πού ἦσαν ἡ μιὰ ἀντίκρου στὴν ἄλλη
καὶ ἐκεντοῦσαν, ἄκουσε ἡ μητέρα ἓνα κάποιο πιερού-
γισμα. Ἐσήκωσε τὸ κεφάλι. Ἡ Λευκὴ δὲν ἦτο
πιὰ κοντά της. Στὸ παράθυρο ἐστέκετο ἓνα κατά-
λευκο περιστέρι. Ἐπήδησε ἀπὸ τὴ μιὰ γλάστρα στὴν
ἄλλη, ἔκαμε ἓνα γύρο στὸ δωμάτιο, ἔβγαλε μιὰ φωνὴ
καὶ ἐπέταξε ἔξω. Ἡ μητέρα τὸ ἔβλεπε, τὸ ἔβλεπε, ἔως
ὅτου πιὰ τὸ πουλὶ ἐχάθηκε μέσα στὰ σύννεφα.

Ἡμέρες ὀλόκληρες ἔκλαιε ἡ μητέρα. Τὰ μάτια της
δὲν ἤθελαν νὰ σταματήσουν. Οἱ γειτόνισσες, ὅταν
ἔμαθαν τὸ τί ἔγινε, ἐπροσπάθησαν νὰ τὴν παρηγορή-
σουν. Μὰ ἡ μητέρα τίποτε δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ.

— Ἐχασα τὴ Λευκὴ μου, τὸ παιδί μου, τὸ
καμάρι μου, ἔλεγε.

— Ἐσὺ τὸ ἔχασες γιὰ ἓνα χρόνο. Τὸ δικό μου
τὸ ἀγόρι πού θὰ λείψῃ πέντε χρόνια; εἶπε μιὰ
ἄλλη μητέρα.

— Καὶ ὁ δικός μου ὁ γυιός, πού εἶναι τόσο μα-
κρὰ, πού δὲν ξέρω, ἂν θὰ γυρίσῃ καμμιά φορὰ;

— Καὶ ὁ δικός μου, πού δὲν μοῦ ἔγραψε ἀπὸ τὸν
καιρὸ πού ἔφυγε;

Αὐτὰ ἔλεγαν οἱ ἄλλες μητέρες καὶ ἔκλαιαν
ἀκατάπαυστα.

Ἡ μητέρα τῆς Λευκῆς ἐκατάλαβε τότε, γιατί τὴν ἐτιμώρησε ἡ Μοῖρα, καὶ εἶπε μὲ τὸ νοῦ της, πὼς ἔπρεπε νὰ κάμῃ ὑπομονή.

Πολὺ ἄσχημες ἡμέρες ἐπερνοῦσε τὸ περιστέρι. Πότε ἐνόμιζε, πὼς θὰ παγώσῃ ἀπὸ τὸ τρομερὸ κρύο! Πότε ἐνόμιζε, πὼς θὰ λιγοθυμήσῃ ἀπὸ τὴν τρομερὴν ζέστη! Ἐδιψοῦσε καὶ δὲν εὔρισκε στάλα νερὸ νὰ πιῇ. Ἐπεινοῦσε καὶ δὲν εὔρισκε μήτε σπυρὶ νὰ φάγῃ. Καὶ ἀποζητοῦσε τὴ μανούλα του καὶ τὰ μάτια του ἐβούρκωναν.

3

Ἡ μητέρα ἐλογάριαζε ὅτι ὁ χρόνος ἐτελείωνε. Καὶ ἔτσι τὸ περιστεράκι ἔπρεπε νὰ ξαναέλθῃ στὴ μανούλα.

Ἄλλὰ πόσο φόβο ἔνοιωθε ἡ καημένη ἡ μητέρα!

— Μήπως ἐθύμωσε ἡ Μοῖρα; Μήπως δὲν θὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ ξαναέλθῃ; ἔλεγε μέσα της.

Κάθε ἡμέρα ἔβγαινε στὸ περιβόλι καὶ ἐκοίταζε ψηλά, στὸν οὐρανό, μὲ λαχτάρα.

Καὶ νά! κάποια φορὰ κάτι τι ἄσπρο ἐφάνηκε ἀνάμεσα στὰ σύννεφα. Σιγὰ-σιγὰ αὐτὸ τὸ ἄσπρο σημαδάκι ἐμεγάλωνε καὶ τέλος ἐφανερώθηκε καθαρὰ τὸ περιστεράκι. Τί χαρὰ ἡ μητέρα, τί χαρὰ! Ἐφώναζε, ἔκλαιε, δὲν ἤξερε τί ἔκαμνε.

Ἐτρεξαν οἱ γειτόνισσες, τὰ παιδιὰ των, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ἔτρεξε ὅλο τὸ χωριὸ γύρω στὸν κῆπο τῆς μητέρας. Ὅλοι ἐκουνοῦσαν μαγτήλια καὶ καπέλα στὸν ἀέρα.

— Καλῶς το! Καλῶς το! ἐφώναζαν.

— Καλῶς ὄρισες! Καλῶς ὄρισες!

Τὸ περιστέρι σιγὰ-σιγὰ ἐκατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐ-

ρανό. Ἐφθασε ἐπάνω ἀπὸ τὸ περιβόλι. Ἐστάθηκε
στὰ κλωνάρια ἐνὸς δένδρου καὶ μετὰ ἐπῆγε καὶ ἔπεσε
στὴν ποδιὰ τῆς μητέρας.

Καὶ ὅλοι εἶδαν ἐκείνη τὴ στιγμή τὴ Λευκὴ
στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μανούλας της.

Εἰκ. 90.

Περιεχόμενα.

	Σελ.		Σελ.
1. Τὰ ζῶα ζευνοῦν	3	43. Δεντροὶ καὶ στρατιώτης (ποίη-	
2. Ἡ Αὐγὴ (ποίημα) I. Πολέμη.	6	μα) Δημοτικὸν	111
3. Τὰ παιδιά στὴν ἐκκλησία	7	44. Ἡ χελιδνοφοβία	112
4. Φθινόπωρον	11	45. Ἡ χελιδόνα (ποίημα) Δημοτικὸν	119
5. Τὸ μανάβικο	14	46. Ὁ κήπος τοῦ σχολείου	120
6. Τὸ μακρυνὸ ταξίδι	17	47. Μὴν ἀφίνης γιὰ ἄλλη ὥρα, ὅ,τι μπορεῖς νὰ κάμης τώρα	123
7. Φύγατε τὰ χελιδόνια (ποίημα) «Μέλισσα»	22	48. Οἱ πελαργοὶ	126
8. Εὐχαριστὸν	23	49. Ἡ κλώσσα	129
9. Τὸ ἀρρωστο σκολάκι	27	50. Ὁ σιδεράς	132
10. Τὰ ζῶα (ποίημα) I. Πολέμη	30	51. Δυὸ καλὰ παιδιά	135
11. Τὸ κατόρθωμα τοῦ Πισοῦ	32	52. Μεγάλη Πέμπτη	137
12. Ὁ σκύλος μας(ποίημα)Α. Πάλλη	37	53. Πάσχα	139
13. Τὸ ψωμί	39	54. Χριστὸς ἀνέστη (κ. I. Πολέμη)	142
14. Ἡ ἑορτὴ τοῦ παπποῦ	42	55. Ἡ γαρφαλίτσα	113
15. Ὁ μάγος	44	56. Στὸ περιβόλι τοῦ παπποῦ	145
16. Τὰ ποτικιάκια	52	57. Οἱ ζῆνες (ποίημα) Α. Πάλλη	147
17. Ὁ μικρὸς ὁ ποτικιούλης(ποίη-		58. Ὁ μικρὸς βοσκὸς	148
μα) Ζ. Παπαντωνίου	55	59. Ἡ φλογέρα(ποίημα) I. Πολέμη	150
18. Ἡ ἀλήθεια	57	60. Τὰ γατάκια	151
19. Χειμῶνας	59	61. Ἡ ἀπομονὴ νικᾷ	154
20. Παγωνία (ποίημα) Μ. Στασι-		62. Ὁ ἄφοβος Αὐγέριος	157
νοπούλου	61	63. Τὸ ξένο μολόβι	159
21. Ἡ γιγιά	62	64. Ἐκδρομὴ	161
22. Τί ἔμαθε σήμερον ἡ Ἄννουλα	64	65. Ὁ Μάιος(ποίημα) Ἀγγ. Βλάχου	164
23. Βροχὴ (ποίημα) Γ. Βιζυνοῦ	67	66. Τὸ σχολεῖο τοῦ παπποῦ	165
24. Πλησιάζουν τὰ Χριστιόγεννα	69	67. Τὸ κτίσιμο τοῦ σπιτιοῦ	167
25. Τὰ Χριστούγεννα τῆς Μαρι-		68. Ἡ νοικάρισσα τοῦ Ρήγα	169
γούλας	72	69. Ἡ ἱστορία ἐνὸς χωριοῦ	171
26. Τὰ ζουνελάκια	74	70. Τὸ χωριὸ μου (ποίημα) Π. Σ.	176
27. Μιὰ καλὴ πράξη	78	71. Τὸ ψάρευμα	178
28. Ἡ νοικοκυροῦλα	81	72. Τὰ μεταξοσκούληκα	181
29. Ἡ μητέρα(ποίημα)Γ. Βιζυνοῦ	83	73. Ἡ μέλισσα	184
30. Ἡ Θεοῖά Λάμπω	84	74. Τὸ κεντρί (ποίημα) I. Πολέμη	185
31. Ὁ Πηδηχτούλης	86	75. Τὰ μερμηγκία	186
32. Τὸ κατσικάκι (ποίημα) Ζ. Πα-		76. Τὰ τρία μερμηγκία (ποίημα) Γιάννη Περγιαλίτη	188
παντωνίου	90	77. Τὸ σιτάρι	190
33. Ὁ Στρατιώτης	91	78. Τὸ γράμμα τῆς Βιολέτας	195
34. Ἡ σημαία (ποίημα) I. Πολέμη	93	79. Ἡ κόρη τοῦ καρβοκέρη(ποίη-	
35. Ὁ κόρακας ποὺ ἔγινε παγωνί	94	μα) I. Πολέμη	196
36. Οἱ δυὸ θεατῆς	96	80. Στὸ νησί	198
37. Χρυσὴ καρδιά	98	81. Τὸ ταξίδι τοῦ Θέμου	200
38. Τὸ πάθημα τοῦ Παντελάκη	100	82. Ἡ ἐπιτροπὴ βοήθειας	203
39. Ὅποιος βιάζεται σκοντάφτει (ποίημα) Π. Σ.	103	83. Οἱ βαθρακοὶ	205
40. Ἡ ἐποχὴ τῶν λουλουδιῶν	105	84. Οἱ βαθρακοὶ (ποίημα) Ζ. Πα-	
41. Ἡ ἀνοιξή (ποίημα)	107	παντωνίου	206
42. Τὰ δένδρα	109	85. Ἡ Λευκὴ	207

ΕΡΕΥΝΑ

ing
rielatos

R. TEL. 3214721

